

ZALĄCZNIK V

Wzór dla programów wspieranych z EFRR (cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”),
EFS+, Funduszu Spójności, FST, i EFMRA – art. 21 ust. 3

Kod CCI	
Tytuł w języku angielskim	[255 ¹] European Funds for Smart Economy
Tytuł w języku (językach) narodowym (narodowych)	[255] Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki
Wersja	1
Pierwszy rok	2021
Ostatni rok	2027
Kwalifikowalny od	2021
Kwalifikowalny do	2029
Nr decyzji Komisji	
Data decyzji Komisji	
Nr decyzji zmieniającej państwa członkowskiego	
Data wejścia w życie decyzji zmieniającej państwa członkowskiego	
Przesunięcie inne niż istotne (art. 24 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)	Tak/Nie
Regiony NUTS objęte programem (nie dotyczy EFMRA)	
Dany fundusz(e)	X EFRR

¹ Liczby w nawiasach kwadratowych odnoszą się do liczby znaków bez spacji.

1. Strategia programu: główne wyzwania w zakresie rozwoju oraz działania podejmowane w ramach polityki²

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. a) ppkt (i)–(viii) i (x) oraz art. 22 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/1060 (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów”)

Pole tekstowe [30 000]

Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) jako odpowiedź na wyzwania na poziomie UE i krajowym

Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki jako jeden z 9 programów krajowych w okresie 2021-2027, koncentruje zakres wsparcia na działaniach w następujących obszarach: **rozwój gospodarczy, innowacyjność oraz B+R; transfer technologii; wdrożenie Europejskiego Zielonego Ładu w Polsce oraz cyfryzacja, gospodarka 4.0**. Stan diagnozy polskiej gospodarki w ramach w kontekście wymienionych wyzwań, szczegółowo prezentuje załącznik nr 1 do Programu pn. *Diagnoza FENG*.

Wyzwania związane z rozwojem gospodarczym, innowacyjnością oraz B+R³

W Europejskim Rankingu Innowacyjności 2021 Polska jest krajem określanym mianem *emerging innovator* (ze wskaźnikiem innowacyjności wynoszącym 65,9% średniej UE z roku 2014 (postęp z poziomu 51,3% średniej UE w roku 2014)). Analiza poszczególnych obszarów poddawanych ocenie w tym rankingu wskazuje na niski, względem średniej unijnej, poziom innowacyjności przedsiębiorstw m.in.: w obszarach: wydatków przedsiębiorstw na B+R, nakładów na innowacje na pracownika, innowacji produktowych, czy innowacyjnych MŚP współpracujących z innymi podmiotami.

Jednocześnie analiza poziomu innowacyjności oraz potencjału B+R, w oparciu o główne krajowe dane statystyczne wskazuje na istotną poprawę w niektórych obszarach. W ostatnich kilku latach w sposób znaczący wzrosły nakłady na działalność B+R, w tym szczególności nakłady prywatne. Zwiększa się również liczba personelu badawczego zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw.

Mniej korzystnie przedstawiają się dane dotyczące poziomu innowacyjności przedsiębiorstw. Odsetek firm aktywnych innowacyjnych pozostaje na podobnym poziomie od wielu lat. Skłonność przedsiębiorstw do prowadzenia działalności innowacyjnej (mierzona jako odsetek firm innowacyjnych) w latach 2010 – 2019 utrzymywała się na niskim poziomie. Jednocześnie widoczne są dysproporcje pod względem poziomu aktywności innowacyjnej przedsiębiorstw w podziale na kategorie wielkości przedsiębiorstw, sektory oraz poziomy techniki. Mało korzystnie prezentują się też inne wymiary innowacyjności polskich firm, np. dotyczące udziału przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych wprowadzonych na rynek. Niska jest również skala stosowania przez firmy rozwiązań z zakresu ochrony własności przemysłowej.

Powyższe powoduje, iż głównym wyzwaniem dotyczącym rozwoju Polski w najbliższych latach, wskazanym w obowiązujących dokumentach strategicznych i programowych, jest zapewnienie

² W przypadku programów, które ograniczają się do wspierania celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+, opis strategii programu nie musi odnosić się do wyzwań, o których mowa w art. 22 ust. 3 lit. a) ppkt (i), (ii) i (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

³ Wynikające z polskich i unijnych dokumentów strategicznych i innowacyjnością

warunków dla trwałego wzrostu gospodarczego, który będzie oparty coraz silniej o wykorzystanie wiedzy, innowacji, danych oraz doskonałość organizacyjną. Głównym sposobem na utrzymanie trwałego wzrostu gospodarczego jest wzrost produktywności pracy oraz akumulacja kapitału. Polska w ostatnich latach odnotowała wzrost produktywności pracy (63% średniej UE w 2018 r.⁴), ale wciąż widoczne są bariery związane z jej dalszym pobudzaniem.

Zwiększenie produktywności pracy i zapewnienie warunków dla trwałego wzrostu gospodarczego może nastąpić w wyniku wzmocnienia potencjału rozwoju przedsiębiorstw. Taki efekt można osiągnąć poprzez m.in.: skuteczne upowszechnianie innowacji w całej gospodarce, wsparcie rozwoju kompetencji na rzecz zapewnienia wykwalifikowanej kadry i otoczenia przedsiębiorstw, które sprzyjać będzie zmianie modeli biznesowych w stronę opartych na innowacjach.

W związku z powyższym, jako istotne wyzwania należy wskazać:

- zwiększanie innowacyjności przedsiębiorstw, w szczególności usprawnianie procesów komercjalizacji wyników badań;
- wzrost nakładów na działalność badawczo-rozwojową przedsiębiorstw;
- zwiększania udziału przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie, które będą uzyskiwać przychody ze sprzedaży zaawansowanych produktów i usług;
- zwiększenie efektywnej współpracy firm z jednostkami sektora nauki;
- zwiększenie poziomu kompetencji, szczególnie w zakresie zidentyfikowanych deficytów w zakresie kompetencji (szerzej o deficytach traktuje zał. nr 1 do FENG „Diagnoza”).

Wskazane wyzwania są zgodne z zaleceniami przedstawionymi przez KE Country Specific Recommendations za lata 2019 i 2020 (dalej: CSRs)⁵.

CSR 2019 koncentruje się na obserwacjach, że Polska nadal zajmuje niskie pozycje w rankingach innowacyjności, sektory mniej zaawansowane technologicznie wciąż mają duży udział w strukturze gospodarczej kraju, a w wymiarze regionalnym występują znaczące różnice pod względem innowacyjności. Zostało sformułowane zalecenie, aby wzmocnić innowacyjności gospodarki, w tym poprzez wspieranie instytucji badawczych i ich ściślejszej współpracy z przedsiębiorstwami.

W CSR 2020 zwrócono uwagę, że aby zapewnić długoterminowy trwały wzrost gospodarczy i konkurencyjność, Polska będzie musiała w coraz większym stopniu opierać się na nauce i innowacjach. Ogólne wydatki na badania naukowe i rozwój w stosunku do PKB utrzymują się na poziomie niższym od średniej unijnej, a pomimo widocznego postępu w wielu elementach składających się na ekosystem innowacji, współpraca między środowiskiem nauki a biznesem jest nadal główną przeszkodą na drodze Polski do zwiększenia innowacyjności.

Dodatkowo, w CSR 2020 wskazano, że państwa członkowskie muszą skupić się zarówno na natychmiastowych działaniach podejmowanych w celu zniwelowania i złagodzenia społeczno-gospodarczego wpływu pandemii, jak i na środkach służących bezpiecznemu wznowieniu działalności gospodarczej.

Doświadczenia Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (POIR)

W zakresie wspierania działalności B+R+I⁶: szeroka oferta POIR umożliwiała dofinansowanie wszystkich etapów procesu innowacyjnego - realizacji prac B+R oraz wdrożenia ich wyników.

⁴ Labour productivity per hour worked, Eurostat

⁵ Country Specific Recommendations Poland 2019, 2020

Zaletą oferowanego wsparcia było również to, że stymulowało aktywność badawczą firm nie tylko w sposób bezpośredni – poprzez finansowanie realizacji projektu B+R, ale również w sposób pośredni, np. w drodze wsparcia inwestycji w infrastrukturę B+R, czy zachęt do korzystania z usług jednostek naukowych.

Wadą była fragmentacja oferty POIR - kilka instytucji/opiekunów obsługujących proces B+R+I w przedsiębiorstwie. Poszczególne instrumenty wsparcia POIR pozwalały na sfinansowanie tylko konkretnych etapów procesu B+R+I. Firma nie miała możliwości zrealizowania w jednym projekcie nadzorowanym przez jedną instytucję np. inwestycji w infrastrukturę badawczą, projektu B+R oraz wdrożenia jego rezultatów. Nie jest to sytuacja korzystna, bowiem generuje po stronie przedsiębiorstwa dodatkowe obciążenia administracyjne⁷ oraz utrudnia zachowanie ciągłości procesu innowacyjnego.

W POIR, w jednym projekcie realizowanym przez organizację badawczą nie było możliwe uwzględnienie zadań z zakresu modernizacji infrastruktury i rozwoju kadr B+R. Taka sytuacja ograniczała możliwości rozwojowe organizacji badawczych w zakresie komercjalizacji wyników ich badań. Z perspektywy przedsiębiorstw powodowało to trudności ze znalezieniem partnerów dysponujących odpowiednim zapleczem infrastrukturalnym i kadrowym do realizacji wspólnych przedsięwzięć.

Wykorzystanie synergii wsparcia poziomów europejskiego i krajowego - w POIR wprowadzone zostały rozwiązania na rzecz zwiększenia synergii między działaniami współfinansowanymi z poziomu europejskiego (Horyzont 2020) i poziomu krajowego. Dotyczy to głównie działań Szybka ścieżka – Seal of Excellence, Granty na eurogranty oraz Międzynarodowe Agendy Badawcze. Niemniej jednak liczba tych rozwiązań i wielkość finansowania z nim związanego były relatywnie niskie, zaś świadomość możliwości uzyskania dopiero się kształtowała.

W zakresie rozwoju kompetencji B+R⁸ wskazywano na: ograniczone możliwości wsparcia rozwoju kadr sektora B+R w przedsiębiorstwach i organizacjach badawczych - możliwości wsparcia rozwoju kadr sektora B+R w przedsiębiorstwach i organizacjach badawczych były mocno ograniczone. Tymczasem to kadry, obok potencjału infrastrukturalnego, determinują potencjał firm oraz sektora nauki do prowadzenia prac badawczych.

Wsparcie rozwoju kompetencji przedsiębiorstw istotnych z punktu widzenia podejmowania działalności innowacyjnej było w POIR ograniczone, przede wszystkim ze względów regulacyjnych (podział wsparcia między EFRR i EFS+). W strukturze beneficjentów po ok. 30% stanowiły firmy mikro i małe, dla których trudnością było oddelegowanie odpowiednich zasobów kadrowych do realizacji projektu. W sektorze B+R występuje duża rotacja kadr badawczo-rozwojowych, jak i niedostatek na rynku pracy pracowników o wymaganych kwalifikacjach.

Zidentyfikowano ograniczoną liczbę start-upów o dużym potencjale innowacyjnym (w szczególności start-upów powstających na bazie rozwiązań wypracowanych na uczelniach i w instytutach badawczych) i ograniczoną liczbę profesjonalnych zespołów zarządzających funduszami VC.

Rynek venture capital, będący bardzo istotnym narzędziem wspierania innowacyjności, w Polsce rozwija się dynamicznie, czego efektem była rekordowa wartość inwestycji w latach 2019-2020.

⁶ Ewaluacja pierwszych efektów wsparcia POIR w zakresie prac B+R oraz wdrażania wyników prac B+R realizowanych w przedsiębiorstwach, LB&E Sp. z o.o. oraz EGO-Evaluation for Government Organizations S.C., 2020 r. https://www.poir.gov.pl/media/86273/Raport_koncowy_ewaluacja_B_R_WCAG_final.pdf

⁷ Ocena obciążeń administracyjnych beneficjentów Programu Inteligentny Rozwój 2014 – 2020 <https://www.poir.gov.pl/stroiny/o-programie/raporty/opracowania-i-analizy/#/domyslne=1/strona=2>

⁸ Ibidem.

Pomimo pozytywnych sygnałów o szybkiej dynamice rozwoju rynku VC w Polsce, w analizie wskazuje się na jego istniejące strukturalne jego słabe strony, takie jak⁹:

- niewystarczająca podaż kapitału niezbędnego na późniejszych etapach rozwoju innowacyjnych spółek;
- brak wystarczającej liczby dużych inwestorów instytucjonalnych, którzy zasilaliby rynek VC znacznymi środkami prywatnymi;
- liczba aktywnych funduszy VC na polskim rynku wzrasta, ale nie wszystkie nowo powstałe zespoły zarządzające są w stanie zaoferować spółkom nie tylko kapitał, ale też wystarczające wsparcie w ich dalszym rozwoju;
- zbyt mało funduszy o dużej kapitalizacji, zdolnych do finansowania inwestycji o dużej wartości.

Wnioski te wskazują, że rynek VC w Polsce nadal wymaga wsparcia. Skala inwestycji w sektorze VC jest zbyt niska w stosunku do potencjału polskiej gospodarki. Dlatego niezbędne jest zaangażowanie większej liczby funduszy, ale też podniesienie poziomu ich profesjonalizacji oraz kapitału inwestycyjnego, co powinno pomóc w rozwijaniu działalności innowacyjnej i zwiększaniu liczby firm aktywnych innowacyjnie w Polsce.

Działania przewidziane w FENG

Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG), poprzez wsparcie podnoszenia innowacyjności przedsiębiorstw (w szczególności MŚP), będzie przyczyniał się do poprawy produktywności oraz uzyskania pozytywnej zmiany strukturalnej w gospodarce.

Wsparcie z Programu obejmie zarówno stronę podażową, tzn. wytwarzanie innowacji w organizacjach badawczych i w przedsiębiorstwach, jak również transfer technologii oraz wsparcie popytu, tzn. dyfuzję i wykorzystanie innowacji w przedsiębiorstwach. Kluczowym elementem wsparcia będzie wzmocnienie transferu technologii, który odpowiada za integrację strony popytowej i podażowej.

Wsparcie w 1 i 2 Priorytecie FENG będzie skierowane zarówno do podmiotów już aktywnych innowacyjnie, jak i firm nowych lub nieaktywnych w obszarze B+R+I – przedsiębiorstwa będą mogły skorzystać z instrumentów dopasowanych do ich możliwości i doświadczenia.

Program FENG w obszarze związanym z rozwojem innowacyjności oraz działalności badawczo-rozwojowej będzie:

- pozytywnie wpływał na procesy związane z podnoszeniem produktywności gospodarki, poprzez tworzenie silnej zachęty dla przedsiębiorstw do angażowania w działalność B+R, zwłaszcza w ramach 1. Priorytetu; w którym element badawczo-rozwojowy – co do zasady - stanowi obligatoryjny element projektu. Inwestycje będą mogły być uzupełniane o kolejne etapy procesu innowacyjnego, jak wdrożenia wyników prac B+R czy też inwestycje związane z zieloną i cyfrową transformacją;
- przyczyniał się do zwiększenia liczby innowacyjnych przedsiębiorstw, a także firm uzyskujących przychody ze sprzedaży nowych produktów; wsparcie będzie skierowane zarówno do podmiotów już aktywnych innowacyjnie, jak i firm nowych lub nieaktywnych w obszarze B+R+I;
- przyczyniał się do rozwijania umiejętności i kompetencji przedsiębiorców w obszarach inteligentnej specjalizacji, innowacyjnych modeli biznesowych, transferu technologii i

⁹ <https://www.vcleaders.com/thought-leadership/ecosystem-profile-picture-poland>

zarządzania innowacjami, wzmocnienia potencjału klastrów, organizacji badawczych, jak i ośrodków innowacji;

- przyczyniał się do zwiększenia wykorzystania nowych sposobów realizacji projektów B+R w formule *problem driven research*, a tym samym zapewniał finansowanie innowacji od strony podażowej, tzn. wytwarzanie innowacji w organizacjach badawczych i w przedsiębiorstwach, w tym w szczególności z wykorzystaniem partnerstwa innowacyjnego oraz zamówień przedkomercyjnych;
- rozwijał potencjału polskiego rynku start-upowego oraz rynku VC;
- przyczyniał się do zwiększenia poziomu współpracy przedsiębiorstw, dzięki wykorzystaniu różnych typów synergii wsparcia poziomów europejskiego i krajowego takich jak:
 - zapewnienie finansowania dla projektów wskazanych przez KE jako doskonałe – jedno z najlepszych w warunkach ogólnoeuropejskiej rywalizacji (projekty Seal of Excellence),
 - zwiększenie udziału polskich podmiotów w programach UE zarządzanych centralnie przez KE,
 - umiędzynarodowienie polskiej gospodarki i nauki poprzez wsparcie tworzenia międzynarodowych konsorcjów, międzynarodowych zespołów badawczych, uczestnictwa w międzynarodowych projektach takich jak partnerstwa europejskie czy IPCEI),
 - stworzenie efektu masy krytycznej – ukierunkowanie badań i wdrożeń na obszary wspierane również przez KE w programach zarządzanych centralnie, na potrzeby rozwiązywania globalnych wyzwań takich jak np. kwestie środowiskowe, cyfryzacja czy zdrowie.
- przyczyniał się do rozwoju potencjału sektora nauki, w szczególności w zakresie umożliwiającym współpracę z firmami, wsparcie transferu technologii.

Wskaźniki służące do oceny interwencji FENG w obszarze dotyczącym rozwoju gospodarczego, innowacyjności oraz B+R:

Biorąc pod uwagę zakres planowanego wsparcia przewiduje się oddziaływanie na następujące wskaźniki makroekonomiczne:

- Nakłady na działalność B+R w relacji do PKB¹⁰
 - Wartość na 2020 r. wskazana w SOR – 1,7%.
 - Wartość osiągnięta, zgodnie z danymi GUS – 1,39%¹¹.
 - Wartość prognozowana na 2030 r., zgodnie z SOR – 2,5%.
- Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB¹²
 - Wartość na 2020 r. wskazana w SOR – 0,8%.
 - Wartość osiągnięta, zgodnie z danymi GUS – 0,88%¹³.
 - Wartość na 2030 r. – 1,3%.

¹⁰ Zgodnie z SOR

¹¹ Działalność badawcza i rozwojowa w Polsce w 2020 r., GUS, Warszawa, Szczecin, 2021 r.

¹² Zgodnie z SOR

¹³ Działalność badawcza i rozwojowa w Polsce w 2020 r., GUS, Warszawa, Szczecin, 2021 r.

- Udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych
Wartość osiągnięta w 2019 r. zgodnie z danymi GUS - 18,9%¹⁴.
Wartość na 2030 r. - 35%¹⁵

Mając na uwadze, że interwencja FENG nie jest jedynym czynnikiem determinującym osiągnięcie powyższych wskaźników w przewidywanym horyzoncie czasowym, skala i zakres oddziaływania FENG na osiągnięcie powyższych wskaźników zostanie oceniona i zweryfikowana w ramach oceny mid – term Programu.

Wyzwania związane z transferem technologii

W SOR wskazano, iż zdolność przetwarzania nauki w nowoczesne produkty i usługi ma bezpośredni wpływ na poziom innowacyjności gospodarki. Jednak współpraca między środowiskiem nauki a biznesem pozostaje jedną z głównych przeszkód na drodze Polski do zwiększenia innowacyjności, na co wskazują m.in. Zalecenia Rady w sprawie Krajowego Programu Reform Polski na 2020¹⁶.

Transfer technologii to proces wymagający pokonania wielu barier wynikających z odmiennych kultur instytucjonalnych świata nauki i biznesu. Doświadczenia polskie wskazują, iż w procesie rozpowszechniania innowacji rola ośrodków transferu technologii pozostaje ograniczona¹⁷, koncentrują się one na wąskim portfolio świadczonych usług¹⁸, a skuteczne komercjalizacje odbywają się niejednokrotnie z pominięciem jednostek zajmujących się transferem technologii.¹⁹

Również wśród administracji wyższego szczebla uczelni w Polsce i zagranicą widoczna jest niska świadomość znaczenia komercjalizacji dla nowoczesnej uczelni²⁰. Dotychczasowa ścieżka kariery akademickiej opierała się w dużej mierze na generowaniu publikacji, a w mniejszym stopniu na tworzeniu rozwiązań komercyjnie użytecznych. Społecznym i ekonomicznym skutkom badań poświęca się niewiele uwagi²¹, gdyż zobowiązania dydaktyczne i administracyjne wobec uczelni są dla naukowców priorytetowe.

Tym samym mechanizmy weryfikacji kompetencji naukowych są w środowisku naukowców dużo lepiej rozpoznane niż ocena wiarygodności członka zespołu o kompetencjach biznesowych²², co przekłada się na trudności w tworzeniu zespołów typu spin-off. Zmiana kulturowa, dzięki której wyznaczone zostaną cele i potencjalne korzyści z transferu technologii, może wpłynąć na postawę indywidualnych naukowców. Należy wskazać, że przyjęta w 2018 r. ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce²³ znacznie zwiększyła rolę szeroko rozumianego transferu technologii, w tym przychodów z komercjalizacji i usług świadczonych na rzecz podmiotów zewnętrznych w ogólnej ocenie jednostek naukowych. W dłuższej perspektywie

¹⁴ Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2017–2019, GUS, Warszawa, Szczecin, 2020 r.

¹⁵ Wartość oszacowana przez MFiPR.

¹⁶ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H0826\(21\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H0826(21)&from=EN)

¹⁷ *Knowledge transfer at universities: Can technology transfer offices, business incubators and science and technology parks in Poland provide good support services*, Katarzyna Łobacz, 2018, The European Journal of Service Management;

¹⁸ *Peer Review Poland's Higher Education and Science system*, 2017, Directorate-General for Research and Innovation;

¹⁹ *Diagnoza stanu transferu technologii za pośrednictwem spółek celowych wykorzystująca dotychczasowe doświadczenie w realizacji programu SPIN-Tech*, 2016, ewaluacja NCBR;

²⁰ *Ten Things Heads of Institutions Should Know about Setting Up a Technology Transfer Office*, Lita Nelsen, 2007, Intellectual Property Management in Health and Agricultural Innovation a handbook of best practices;

²¹ *Background Report Peer Review of the Polish Research and Innovation System*, 2017, Directorate-General for Research and Innovation;

²² *Komercjalizacja badań naukowych, spojrzenie inwestorów i naukowców*, Jan Urmański, 2016.

https://archiwum.ncbr.gov.pl/fileadmin/user_upload/import/other/raport_komercjalizacja_badan_2016.pdf;

²³ Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz. U. 2018, poz. 1668;

powinno to wpłynąć na zmianę postrzegania roli transferu technologii w organizacjach badawczych, jednak należy przyjąć, że tego rodzaju zmiana świadomości będzie następowała stopniowo.

Uczelnie w Polsce osiągają bardzo małe przychody z transferu wiedzy, w tym z licencji oraz sprzedaży technologii, pomimo wzrostu liczby zgłoszeń patentowych. Wydatki na prace B+R organizacji badawczych finansowane przez sektor prywatny w roku 2015 wynosiły zaledwie 0,02% PKB i na podobnym poziomie utrzymywały się w latach kolejnych, co wskazuje na jeden z najniższych poziomów w Europie.²⁴ Wpływ na to mają m.in. niechęć do podejmowania ryzyka i trudności z wyceną własności intelektualnej²⁵, brak identyfikacji obszarów tematycznych i prowadzenia badań naukowych, które mają szansę na skuteczną komercjalizację.²⁶ Istotną barierą dla komercjalizacji jest niski poziom gotowości technologicznej rozwiązań opracowanych na uczelniach oraz brak środków finansowych na tworzenie prototypów, czy badania przedkliniczne.²⁷

Wspólnie realizowane projekty B+R sektora nauki i biznesu nie są zbyt częste, podobnie jak wspólne publikacje, czy wspólny udział w opatentowaniu rozwiązań. W latach 2018-2020 przedsiębiorstwa przemysłowe aktywne innowacyjnie najczęściej podejmowały współpracę z przedsiębiorstwami spoza własnej grupy przedsiębiorstw z Polski (67,4%), a także uczelniami z Polski (39,1%), przedsiębiorstwami należącymi do własnej grupy przedsiębiorstw (34,9%) oraz z publicznymi instytutami badawczymi (25,6%). Przedsiębiorstwa usługowe aktywne innowacyjnie najczęściej podejmowały współpracę z przedsiębiorstwami spoza własnej grupy przedsiębiorstw z Polski (72,2%), przedsiębiorstwami należącymi do własnej grupy przedsiębiorstw (38,7%), uczelniami (23,1%) oraz z publicznymi instytutami badawczymi (13,5%)²⁸.

Jedynie 10% innowacyjnych przedsiębiorstw współpracuje z organizacjami badawczymi. Publikacje tworzone wspólnie przez naukę i biznes to tylko 3,7 publikacji na milion osób, gdy średnia unijna kształtuje się na poziomie 28,7, a wśród krajów sąsiedzkich wynosi ona 10,2 w Czechach, czy 23,2 na Węgrzech.²⁹

Doświadczenia POIR

Wsparcie udzielane w ramach POIR ukazało potrzebę profesjonalizacji działań ośrodków transferu technologii, z uwagi na różny poziom jakości świadczonych usług i zróżnicowanie ich efektów, a także zapewnienie długofalowego, stabilnego wsparcia tych podmiotów, aby możliwe było utrzymanie przez nie stabilnej, wysokiej jakości oferty dla przedsiębiorców. Aby zapewnić podać wysokiej jakości projektów z uczelni na rynek, konieczne jest zapewnienie wsparcia takich projektów na wcześniejszych fazach rozwoju (w szczególności zespołów badawczych i spółek spin-off), zarówno poprzez kształtowanie ich umiejętności biznesowych, określanie i przygotowywanie właściwych ścieżek komercjalizacji, jak i poprzez niewielkie granty pozwalające na dopracowanie pomysłu we współpracy z funduszem PoC.

Działania przewidziane w FENG

Aby poprawić transfer technologii w Polsce, w szczególności pomiędzy nauką a gospodarką, program FENG będzie:

²⁴ *Peer Review Poland's Higher Education and Science system*, 2017, Directorate-General for Research and Innovation

²⁵ *Komercjalizacja badań naukowych, spojrzenie inwestorów i naukowców*, Jan Urmański, 2016.

https://archiwum.ncbr.gov.pl/fileadmin/user_upload/import/other/raport_komercjalizacja_badan_2016.pdf

²⁶ *Diagnoza stanu transferu technologii za pośrednictwem spółek celowych wykorzystująca dotychczasowe doświadczenie w realizacji programu SPIN-Tech*, ewaluacja NCBR, 2016;

²⁷ *Ibidem*;

²⁸ *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2018-2020*, GUS, Warszawa, Szczecin, 2021.

²⁹ *Peer Review Poland's Higher Education and Science system*, 2017 Directorate-General for Research and Innovation.

- wspierał profesjonalizację i poszerzenie spektrum działalności ośrodków transferu technologii, aby stanowiły istotne wsparcie dla naukowców oraz budowały ścisłą współpracę z biznesem, a także rozwijał kompetencje osób zarządzających ośrodkami badawczymi i ich świadomość w zakresie korzyści z transferu technologii;
- pomagał w uzyskiwaniu przez organizacje badawcze coraz wyższych przychodów z tytułu komercjalizacji, realizacji usług badawczych na zlecenie
- podnosił kompetencje naukowców w zakresie zarządzania biznesowego, znajomości zasad rynku oraz umiejętności współpracy;
- wspierał podnoszenie gotowości technologicznej rozwiązań naukowych, posiadających potencjał do komercjalizacji;
- minimalizował ryzyka inwestorów prywatnych zaangażowanych w komercjalizację, poprzez lewarowanie ryzyka środkami publicznymi.

Wskaźniki służące do oceny interwencji FENG w obszarze dotyczącym transferu technologii:

Biorąc pod uwagę zakres planowanego wsparcia przewiduje się oddziaływanie na następujące wskaźniki makroekonomiczne:

- **Nakłady na działalność B+R w relacji do PKB**
Wartość wskazana w SOR na 2020 r. – 1,7%
Wartość wskazana w SOR na 2030 r. – 2,5%
- **Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB**
Wartość wskazana w SOR na 2020 r. – 0,8%
Wartość wskazana w SOR na 2030 r. – 1,3%
- Wzmocnienie transferu technologii weryfikowane będzie na podstawie wskaźników obrazujących działalność badawczo-rozwojową w Polsce, w tym przedsiębiorców. Od strony podażowej wskaźnik dotyczyć będzie przychodów organizacji badawczych z komercjalizacji. Przychody organizacji badawczych z komercjalizacji – wartość docelowa zostanie określona w późniejszym terminie.

Mając na uwadze, że interwencja FENG nie jest jedynym czynnikiem determinującym osiągnięcie powyższych wskaźników w przewidywanym horyzoncie czasowym, skala i zakres oddziaływania FENG na osiągnięcie powyższych wskaźników zostanie oceniona i zweryfikowana w ramach oceny mid-term Programu.

Wyzwania związane z wdrożeniem Europejskiego Zielonego Ładu w Polsce

Głównym celem Europejskiego Zielonego Ładu (EZŁ) jest doprowadzenie do neutralności klimatycznej Europy do 2050 roku. EZŁ zawiera plan działań umożliwiających bardziej efektywne wykorzystanie zasobów dzięki przejściu na czystą gospodarkę o obiegu zamkniętym, powstrzymaniu zmiany klimatu, przeciwdziałaniu utracie różnorodności biologicznej i zmniejszeniu poziomu zanieczyszczeń.

Analizy wskazują na niską świadomość społeczeństwa polskiego, w tym przedsiębiorstw o potrzebie kontrybuowania w osiąganiu neutralności klimatycznej, czy korzyściach dla ich działalności płynących z zielonej transformacji.

Z badania PARP³⁰ wynika, że do najważniejszych barier w zakresie rozwoju i wdrażania rozwiązań GOZ należy:

- niska świadomość uczestników rynku (zarówno konsumentów jak i producentów),

³⁰ „Ocena zapotrzebowania na wsparcie przedsiębiorstw w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym (circular economy)”.

- brak dostatecznej wiedzy (luki kompetencyjne),
- niewystarczające zasoby (w tym finansowe).

Poza tym, zgodnie z **Planem działań UE na rzecz GOZ** „Przejdźcie na gospodarkę o obiegu zamkniętym jest zmianą systemową. Aby gruntownie zmienić nasze sposoby produkcji i konsumpcji oraz przekształcić odpady w produkty o wysokiej wartości dodanej, będziemy potrzebowali nowych technologii, procesów, usług i modeli biznesowych, które ukształtują przyszłość naszej gospodarki i społeczeństwa. **W związku z tym wspieranie badań i innowacji będzie stanowić główną zachętę do takiej transformacji, przyczyni się także do zwiększenia konkurencyjności i do modernizacji przemysłu w UE**”.

Doświadczenia POIR

W ramach POIR nie były realizowane instrumenty wsparcia ukierunkowane bezpośrednio na GOZ oraz zieloną transformację. Projekty dotyczące takich kwestii mogły być współfinansowane, w przypadku złożenia ich w przeprowadzanych konkursach. W przypadku instrumentów finansowanych ze środków CT 1, wsparcie było udzielane projektom zgodnym z KIS. Jedną ze specjalizacji była KIS 7. Gospodarka o obiegu zamkniętym.

Ponadto projekty wspierane w ramach POIR musiały wykazać zgodności z zasadami horyzontalnymi. Jedną z nich jest zasada zrównoważonego rozwoju, która wskazuje, że przy realizacji projektu należy uwzględnić wymogi ochrony środowiska, efektywnego gospodarowania zasobami, dostosowanie do zmian klimatu i łagodzenie jego skutków, różnorodność biologiczną, odporność na klęski żywiołowe oraz zapobieganie ryzyku i zarządzanie ryzykiem związanym z ochroną środowiska.

Działania przewidziane w FENG

Zielona transformacja oznacza transformację w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), tj. zmniejszenie zasobochłonności, w tym energochłonności, oraz utrzymanie zasobów w gospodarce jak najdłużej, zgodnie z łańcuchem wartości.

Z analizy dokumentów strategicznych³¹ wynika, że wsparcie w ramach FENG powinno skoncentrować się na obszarach tj.:

- zmniejszenie zużycia energii/ ograniczenie emisji CO₂ (efektywność energetyczna),
- gospodarka o obiegu zamkniętym,
- zmniejszanie eksploatacji zasobów.

W odpowiedzi na zidentyfikowane wyzwania, FENG w obszarze zielonej transformacji koncentruje się na wsparciu:

- tworzenia i upowszechniania nowych modeli biznesowych i ram funkcjonowania przedsiębiorstw;
- wprowadzanie ekoinnowacji, poprawy efektywności wykorzystania zasobów w gospodarce;
- podnoszenia poziomu świadomości przedsiębiorców w zakresie korzyści środowiskowych i ekonomicznych z wdrażania ekoinnowacji oraz wzrostu wykorzystania OZE;
- opracowywania nowych produktów i usług w oparciu o ekoprojektowanie;
- usługi doradcze świadczone związane z przeprowadzeniem oceny środowiskowej produktów i identyfikacją obszarów w działalności gospodarczej pod kątem ich zmiany

³¹ Rekomendacje wynikające z „Analizy środowiskowej dla programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki”, w ramach której dokonano przeglądu zapisów dokumentów strategicznych unijnych i krajowych w zakresie środowiska, które dotyczą funkcjonowania przedsiębiorstw, a w szczególności dotyczą ich działalności w zakresie badań, rozwoju i innowacji wykonanej na zlecenie MFiPR we współpracy z MRPiT.

- na model GOZ, działania popularyzacyjne/ informacyjne o GOZ, etc.;
- rozwiązania zmniejszające zużycie surowców pierwotnych, pozwalające na wykorzystanie surowców wtórnych, czy (nowe) technologie przetwarzania odpadów na surowce wtórne. W ramach wsparcia innowacji przewiduje się również sfinansowanie certyfikatu ETV, LCA/ PEF;
 - wsparcie dla projektów IPCEI w obszarze technologii i systemów wodorowych, baterii, a także nowych inicjatyw wysokotechnologicznych wspierających zieloną transformację;
 - projekty inwestycyjne dotyczące transformacji przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej polegające na modernizacji infrastruktury, a także wdrażanie nowych lub ulepszonych produktów, usług w powiązaniu ze zmianą procesów, umożliwiającą znaczącą redukcję zużycia energii (np. elektrycznej, gazowej) w danym przedsiębiorstwie (procesy) lub u odbiorcy końcowego (produkty, usługi). Wsparcie to będzie realizowane za pomocą instrumentu mieszanego;
 - finansowanie dłużne inwestycji przedsiębiorstw zwiększających efektywność energetyczną, w tym m.in. w zakresie modernizacji budynków, linii produkcyjnych, zakupu urządzeń ograniczających zużycie energii elektrycznej lub ciepłej, etc.;
 - wykorzystywanie formuły zarówno zamówień innowacyjnych, jak i wielkich wyzwań dla zaadresowania nowych zadań i problemów w obszarze związanym ze zrównoważonym rozwojem, zazielenianiem przedsiębiorstw, gospodarką o obiegu zamkniętym, niskoemisyjnością i polityką energetyczną.

Ważnym elementem transformacji ekologicznej jest **zasada DNSH (Do No Significant Harm)**, czyli „**Nie czynić poważnej szkody**”, która została zdefiniowana w art. 17 rozporządzenia 2020/852³², a także ujęta w art. 9 ust. 4 oraz motywie 10 rozporządzenia 2021/1060³³, a także w motywie 6 rozporządzenia 2021/1058³⁴. Wszystkie instrumenty finansowane z funduszy UE muszą być zgodne z zasadą DNSH, która odnosi się do 6 celów środowiskowych tj.:

- łagodzenie zmian klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu,
- zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich,
- gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling,
- zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola,
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.

Obszary, na których koncentruje się interwencja FENG tj. zmniejszenie zużycia energii/ ograniczenie emisji CO₂ (efektywność energetyczna), gospodarka o obiegu zamkniętym, zmniejszanie eksploatacji zasobów, wpisują się w 6 celów środowiskowych DNSH.

Ocena spełniania zasady DNSH na poziomie Programu FENG została przygotowana na podstawie noty KE³⁵ oraz wytycznych dot. DNSH dla RRF³⁶. Ocena została przeprowadzona dla każdego typu działań określonych w każdym priorytecie i celu szczegółowym i odnosi się do każdego z 6 celów środowiskowych. Ocena nie wykazała, aby w Programie zostały zidentyfikowane instrumenty, które należy usunąć jako niezgodne z zasadą DNSH. Dla zidentyfikowanych potencjalnych zagrożeń dla środowiska, w analizie DNSH zostały zaproponowane działania zaradcze mające na celu wyeliminowanie takich zagrożeń lub

³² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32020R0852>

³³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32021R1060>

³⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1058>

³⁵ Commission explanatory note - Application of the „do not significant harm” principle under Cohesion Policy

³⁶ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52021XC0218(01))

minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko.

W Programie nie otrzymają wsparcie projekty, które nie będą zgodne z zasadą DNSH, a więc takie, które będą szkodziły środowisku. Dodatkowo, premiiowane będą projekty dotyczące ekoinnowacji lub przedsięwzięcia przygotowane zgodnie z zasadami ekoprojektowania, tj. takie, w których wykazane będzie stosowanie materiałów o jak najmniejszym negatywnym wpływie na środowisko, ograniczenie ilości zużywanych zasobów (w szczególności zasobów nieodnawialnych), redukcja ilości zanieczyszczeń i odpadów na każdym etapie cyklu życia (w szczególności odpadów niepodlegających ponownemu wykorzystaniu lub recyklingowi), zmniejszenie wpływu dystrybucji produktów na środowisko, optymalizacja funkcji produktów i zapewnienie odpowiedniej trwałości eksploatacyjnej umożliwiającej wydłużone użytkowanie, wdrożenie rozwiązań ułatwiających naprawę lub ponowne wykorzystywanie produktu, jak również inne działania ukierunkowane na wdrożenie modelu gospodarki o obiegu zamkniętym.

Wskaźniki służące do oceny interwencji FENG w obszarze dotyczącym wdrażania EZŁ w Polsce:

Biorąc pod uwagę, że wsparcie FENG w dużym stopniu zostanie skierowane na działania mające na celu transformację gospodarki w kierunku celów EZŁ, przewiduje się oddziaływanie na następujące wskaźniki makroekonomiczne:

- **Indeks ekoinnowacyjności Polski**

Wartość w 2021 r. - Polska w grupie Countries catching up with Eco-I³⁷.

Wartość w 2030 r. - Polska dołączy do grupy Average Eco-I performers do końca 2030 r.

- **Wskaźnik powtórnego wykorzystania materiałów**

Wartość w 2020 r. - 9,9%³⁸.

Wartość na 2030 r. - 19,8%³⁹.

W odniesieniu do ww. wskaźników w oddzielnym badaniu zostanie oszacowany potencjalny udział FENG w realizacji wartości docelowych. Pierwsze weryfikacje tych szacunków będą mogły zostać podjęte na etapie ewaluacji mid-term Programu.

- **Wzrost świadomości/ podniesienie kompetencji w zakresie środowiskowym liczony liczbą wspartych przedsiębiorstw**

Wartość na 2020 r. - 0 (wskaźnik nie był monitorowany)

Wartość na 2030 r. - 8 tys. przedsiębiorstw.

Mając na uwadze, że interwencja FENG nie jest jedynym czynnikiem determinującym osiągnięcie powyższych wskaźników w przewidywanym horyzoncie czasowym, skala i zakres oddziaływania FENG na osiągnięcie powyższych wskaźników zostanie oceniona i zweryfikowana w ramach oceny mid-term Programu.

Wyzwania związane z cyfryzacją, gospodarką 4.0

Strategia cyfrowa UE wskazuje, że najważniejsze obszary w transformacji cyfrowej to: inwestowanie w umiejętności cyfrowe wszystkich Europejczyków, ochrona ludzi przed

³⁷ https://ec.europa.eu/environment/ecoap/indicators/index_en

³⁸ Dane GUS: https://sdg.gov.pl/statistics_nat/12-1-c/

³⁹ Cel podwojenia wartości wskaźnika do roku 2030 wynika z Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy COM/2020/98 final

cyberzagrożeniami, zapewnienie rozwoju sztucznej inteligencji w sposób gwarantujący poszanowanie praw człowieka i zdobycie zaufania ludzi, przyspieszenie wprowadzenia ultraszybkich sieci szerokopasmowych w domach, szkołach i szpitalach w całej UE oraz zwiększenie zdolności Europy w zakresie superkomputerów w celu opracowywania innowacyjnych rozwiązań w obszarze medycyny, transportu i środowiska⁴⁰.

Rekomendacje w CSR 2019 wskazują na priorytetową potrzebę inwestycyjną dotyczącą umożliwienia obywatelom, przedsiębiorstwom i organom publicznym korzystania z możliwości płynących z cyfryzacji. Może się to odbywać m.in. poprzez wspieranie wdrażania technologii cyfrowych przez małe i średnie przedsiębiorstwa w celu zwiększenia ich wydajności i efektywności. Innym przykładem jest promowanie umiejętności cyfrowych oraz podnoszenia kompetencji oraz nabywania nowych kwalifikacji i przekwalifikowywania, aby wypełnić lukę pomiędzy zapotrzebowaniem na pracowników dysponujących odpowiednimi umiejętnościami cyfrowymi a ich dostępnością.

Projekt Strategii Produktywności 2030 wskazuje, iż podstawową barierą dla transformacji cyfrowej polskiego sektora przedsiębiorstw jest niezajomość trendów technologicznych występujących globalnie i w konsekwencji poczucie pozornego bezpieczeństwa w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 również wskazuje cyfryzację jako jedno z kluczowych wyzwań i zawiera wiele działań odnoszących się do powyższego obszaru.

Gospodarka oparta na danych zmienia dotychczasowe zasady rozwoju i jest wielką szansą dla polskich firm i polskiej gospodarki, oraz okazją na kolejny skok rozwojowy i przesunięcie Polski z grupy krajów o średnich dochodach do tych o najwyższych⁴¹. Przyczyny braku inwestycji w technologie cyfrowe związane są z nikłym zewnętrznym wsparciem finansowym takich działań oraz w percepcji badanych firm, iż oszczędności wynikające z inwestycji w cyfrową transformację nie rekompensują wysokiego nakładu inwestycyjnego na początkowym etapie wdrażania digitalizacji.⁴²

Biorąc pod uwagę powyższe, jako istotne wyzwania, na które będzie kierowana interwencja Programu należy

- podniesienie poziomu wiedzy wśród przedsiębiorstw dotyczącej praktycznego zastosowania rozwiązań cyfrowych
- stworzenie systemu doradztwa, w ramach którego odpowiednio wykwalifikowani specjaliści będą mogli zaprezentować firmie wymierne korzyści związane z wejściem na ścieżkę transformacji cyfrowej oraz zagrożenia wynikające ze zignorowania przemian globalnych.
- zapewnienia finansowania inwestycji w obszarze cyfryzacji

Doświadczenia POIR

W ramach POIR – co do zasady - nie były realizowane instrumenty ukierunkowane na zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych w przedsiębiorstwach lub finansowanie inwestycji w tym obszarze. Jedynymi przykładami instrumentów ukierunkowanymi na obszar cyfryzacji w POIR są:

⁴⁰ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/shaping-europe-digital-future_pl

⁴¹ Polityka dla rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce od roku 2020, Załącznik do uchwały nr 196 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. (poz. 23).

⁴² Raport Digi Index 2020, Poziom digitalizacji produkcji w Polsce, <https://new.siemens.com/pl/pl/o-firmie/raporty-siemens/digi-index.html>

- pilotaże przeprowadzone w projekcie Inno_LAB:
 - w którym nagrodzono najlepsze rozwiązania dotyczące cyfryzacji w MŚP;
 - dotyczący rozwiązań przemysłu 4.0 w przedsiębiorstwach produkcyjnych.
- działania 6.2 Wsparcie MSP w obszarze cyfryzacji - Bony na cyfryzację; działanie to zostało przygotowane w celu złagodzenia skutków wystąpienia COVID-19 oraz ograniczanie ryzyk gospodarczych i społecznych wywoływanych przez pandemię.

Poza wskazanymi doświadczeniami Projekty dotyczące takich kwestii mogły być współfinansowane, w przypadku złożenia ich w przeprowadzanych konkursach. W przypadku instrumentów finansowanych ze środków CT 1, wsparcie było udzielane projektom zgodnym z KIS. Jedną ze specjalizacji była KIS 10 Inteligentne sieci i technologie informacyjno-komunikacyjne oraz geoinformacyjne.

Działania przewidziane w FENG

Poprzez cyfrową transformację rozumiemy proces adopcji przez przedsiębiorstwa, szerokiego katalogu cyfrowych rozwiązań w zakresie produkcji przemysłowej, świadczenia usług i stosowania modeli biznesowych. Celem cyfrowej transformacji może być osiągnięcie przez przedsiębiorstwa standardu przemysłu 4.0 w ich działalności biznesowej. Szerzej transformację cyfrową można rozumieć jako wszelkie ulepszenia, usprawnienia w działalności firmy wynikające z zastosowania technologii cyfrowych⁴³. Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw rozumiana jest jako proces transformacji technologicznej, procesowej i organizacyjnej. Warunkiem tej transformacji jest zaawansowane wykorzystanie rozwiązań cyfrowych oraz zasobów danych w celu coraz większego usieciowienia wewnętrznej struktury oraz zmiany relacji z klientami, dostawcami i podwykonawcami. Wiąże się ona ze zmianą modelu biznesowego i integracją łańcucha wartości w całościowym cyklu życia produktu, w celu poprawy funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Program skupia się zarówno na tworzeniu najbardziej zaawansowanych rozwiązań cyfrowych, jak i na zapewnieniu ich upowszechnienia i optymalnego wykorzystania w działalności gospodarczej przedsiębiorstw oraz nabyciu umiejętności niezbędnych do ich rozwijania i korzystania z nich, by zapewniły niezbędny impuls do transformacji cyfrowej.

W związku z powyższym w FENG koncentrujemy się na:

- tworzeniu najbardziej zaawansowanych rozwiązań cyfrowych, zapewnieniu ich upowszechnienia i optymalnego wykorzystania w działalności gospodarczej przedsiębiorstw, nabyciu umiejętności niezbędnych do ich rozwijania i korzystania z nich, by zapewniły niezbędny impuls do transformacji cyfrowej (w tym również w ramach przedkomercyjnych zamówień publicznych oraz badań strategicznych kierowanych przez sektor nauki),
- inwestycjach związanych z zastosowaniem w przedsiębiorstwie rozwiązań zmierzających do cyfryzacji: produkcji, procesów, produktów, usług oraz modelu biznesowego, jak również podniesienia poziomu cyberbezpieczeństwa w przedsiębiorstwach,
- zapewnieniu usług doradztwa technologicznego, biznesowego oraz dostępu do infrastruktury demonstracyjnej wspierających przedsiębiorstwa w transformacji cyfrowej,
- upowszechnianiu rozwiązań cyfrowych oraz wzmocnieniu popytu na kompetencje

⁴³ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_19/SR_digitising_EU_industry_EN.pdf

cyfrowe wśród przedsiębiorców,

- włączeniu przedsiębiorstw do transgranicznej sieci testów i eksperymentowania sztucznej inteligencji.

Wskaźniki służące do oceny interwencji FENG w obszarze dotyczącym cyfryzacji i gospodarką 4.0:

Biorąc pod uwagę zakres planowanego wsparcia FENG przewiduje się oddziaływanie na następujące wskaźniki makroekonomiczne:

- **Pozycja Polski w rankingu DESI w komponencie dotyczącym Integracji technologii cyfrowej**⁴⁴

Wartość w 2021 r. - 24. miejsce wśród państw UE w rankingu Digital Economy and Society Index (DESI - Indeks gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego)⁴⁵.

Wartość w 2030 r. - 22 miejsce w ww. rankingu DESI w komponencie dotyczącym Integracji technologii cyfrowej.

- **Liczba robotów na 10 000 pracujących w przetwórstwie przemysłowym**⁴⁶

Wartość w 2019 r. – 46 robotów na 10 tys. pracujących w przetwórstwie przemysłowym (zgodnie z danymi z International Federation of Robotics).

Wartość w 2030 r. – 135 robotów na 10 tys. pracujących.

- **Wzrost świadomości/ podniesienie kompetencji w zakresie cyfrowym liczony liczbą wspartych przedsiębiorstw**

Wartość na 2020 r. – 0 (wskaźnik nie był monitorowany)

Wartość na 2030 r. – 8 tys. przedsiębiorstw.

Mając na uwadze, że interwencja FENG nie jest jedynym czynnikiem determinującym osiągnięcie powyższych wskaźników w przewidywanym horyzoncie czasowym, skala i zakres oddziaływania FENG na osiągnięcie powyższych wskaźników zostanie oceniona i zweryfikowana w ramach oceny mid-term Programu.

Główne założenia Programu

Alokacja Programu wynosi 7 973 242 153 euro EFRR. Podział alokacji FENG na priorytety jest następujący:

- 1. Priorytet: 4 358 000 000 euro (55% budżetu programu),
- 2. Priorytet: 2 655 777 310 euro, (33% budżetu programu),
- 3. Priorytet: 800 000 000 euro, (10% budżetu programu),
- 4. Priorytet: 159 464 843 euro, (2% budżetu programu).

Zgodnie z Umową Partnerstwa głównym celem interwencji w obszarze Celu Polityki 1 „*Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej*” (CP 1), zgodnie z jest wzrost produktywności polskiej gospodarki.

⁴⁴ Strategia Produktywności 2030 (projekt).

⁴⁵ Dane zgodnie z <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>

⁴⁶ Strategia Produktywności 2030 (projekt).

Jednocześnie biorąc pod uwagę wskazane wyzwania, głównym celem interwencji FENG jest zwiększenie innowacyjności polskiej gospodarki. Proces ten będzie prowadzony na trzech uzupełniających się płaszczyznach:

- wzrost podaży i wykorzystania nowoczesnych rozwiązań technologicznych we wszystkich sektorach gospodarki, ze szczególnym uwzględnieniem opracowania i zastosowania rozwiązań cyfrowych i związanych z zieloną gospodarką;
- nowoczesna organizacja działalności przedsiębiorstw;
- rozwój kompetencji pracowników, kadry zarządzającej i użytkowników, dzięki którym kapitał rzeczowy będzie odpowiednio wykorzystywany.

FENG będzie pozytywnie wpływał na osiągnięcie przez Polskę celu, określonego w SOR, w zakresie zwiększenia nakładów na B+R do poziomu 2,5% PKB w 2030 r. Wsparcie w ramach FENG będzie zachęcało firmy do realizacji innowacyjnych inwestycji, w tym prowadzenia działalności B+R. W związku z tym efektem wdrażania programu będzie zwiększenie liczby przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie.

Program będzie współfinansowany ze środków CP 1 oraz CP 2. W przypadku CP1 program obejmuje następujące cele szczegółowe określone w art. 3 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) dotyczącego EFRR:

- rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii (cel szczegółowy 1, SO1.1),
- czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych (cel szczegółowy 2, SO1.2),
- wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne (cel szczegółowy 3, SO1.3).

W odniesieniu do CP 2 FENG obejmuje następujące cele szczegółowe polityki określone w art. 3 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) dotyczącego EFRR w ramach CP2:

- wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (cel szczegółowy 1, SO2.1),
- rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E) (cel szczegółowy 3, SO2.3).

Interwencja w FENG w ramach Celu Polityki 1 w celu szczegółowym SO1.1 będzie zgodna z krajowymi inteligentnymi specjalizacjami w zakresie, o którym mowa w art. 73.2.b CPR. . Jednocześnie w pozostałym obszarze tj. w ramach SO1.2- SO1.3 w zależności od typu instrumentu przewidziane są preferencje dla KIS.

Głównymi odbiorcami wsparcia w ramach Programu są przedsiębiorcy oraz organizacje badawcze, w rozumieniu przepisów dotyczących pomocy państwa. Za przedsiębiorstwo uważa się podmiot prowadzący działalność gospodarczą, oferujący towary lub usługi na rynku za opłatą, bez względu na jego formę prawną. Pojęcie organizacji badawczej należy rozumieć w świetle definicji z art. 2 pkt 83 GBER, tj. podmiot (jak np. uniwersytet lub instytut badawczy, agencja zajmująca się transferem technologii, pośrednik w dziedzinie innowacji, fizyczny lub wirtualny podmiot prowadzący współpracę w dziedzinie badań i rozwoju) niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowionego na mocy prawa publicznego lub prywatnego) lub sposobu finansowania, którego podstawowym celem jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych,

badania przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy⁴⁷.

. Ze wsparcia w Programie będą wyłączone badania podstawowe.

Uzasadnienie wsparcia w zakresie typów wielkości przedsiębiorstw, w tym innych niż MSP, znajduje się w opisach celów szczegółowych FENG.

Program realizowany będzie na obszarze całej Polski, dlatego jego efekty należy rozpatrywać przez pryzmat wszystkich typów Obszarów Strategicznej Interwencji (dalej: OSI), niemniej OSI mogą być w wybranych konkursach dedykowane szczególne preferencje, w tym miastom średnim tracącym funkcje społeczno-gospodarcze oraz obszarom zagrożonym trwałą marginalizacją. Ponadto, w Programie przewidziano instrumenty, których rolą jest zmniejszanie różnic w innowacyjności pomiędzy polskimi regionami, przekazywanie doświadczeń dotyczących wsparcia B+R+I między instytucjami krajowymi i regionalnymi oraz wspólne uczenie się, w jaki sposób doskonalić ekosystemy innowacji.

Wkład FENG w rozwój obszarów wiejskich - szacuje się, że w ramach budżetu Programu ok. 900 mln EUR zostanie przeznaczonych na rzecz rozwoju obszarów wiejskich lub sektora rolno-spożywczego. Szczegółowy zakres, forma oraz kwota wsparcia przeznaczonego na te cele zostanie określona na etapie przygotowania Szczegółowego opisu priorytetów FENG.

Formy wsparcia w FENG – w programie wykorzystany jest szeroki wachlarz form wsparcia przewidzianych w rozporządzeniu ogólnym 2021/1060:

1. wsparcie bezzwrotne (dotacje);
2. wsparcie zwrotne lub wsparcie łączące finansowanie zwrotne z dotacjami (które stanowić będzie łącznie ok 30% alokacji programu), w tym:
 - o instrumenty kapitałowe;
 - o instrumenty gwarancyjne (łączące w ramach jednej operacji wsparcie w formie gwarancji oraz dotacji); instrumenty o charakterze mieszanym (wykorzystujące częściowo finansowanie zwrotne ze środków prywatnych w formie kredytu bankowego lub inwestycji kapitałowej oraz finansowanie bezzwrotne w formie dotacji ze środków EFRR);
 - o dotacje warunkowe (finansowanie o charakterze częściowo zwrotnym).

Każdy z rodzajów finansowania jest dostosowany do specyfiki projektów wymagających określonego rodzaju wsparcia. W przypadku 1. priorytetu wszystkie moduły wsparcia, z wyjątkiem modułu dotyczącego wdrożeń wyników prac B+R, finansowane są w formie dotacji. Wsparcie w formie dotacji w module B+R może być przeznaczone wyłącznie na badania przemysłowe oraz eksperymentalne prace rozwojowe⁴⁸, zgodnie z zakresem określonym w art. 2 pkt. 84 i 85 oraz art. 25 rozporządzeniu 651/2014 (GBER). Infrastruktura B+R wybudowana/rozbudowana przy udziale środków z 1. priorytetu ma służyć realizacji badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych zgodnych z zakresem GBER. Projekty dotyczące realizacji prac B+R oraz infrastruktury B+R to najbardziej ryzykowne z punktu widzenia przedsiębiorców przedsięwzięcia w cyklu innowacji. Ryzyko to wynika z niepewności co do efektów realizowanych prac i możliwości ich komercyjnego wykorzystania. Ewentualne zyski z wykorzystania wyników prac B+R są dodatkowo znacznie odsunięte w czasie. Wysoki poziom ryzyka, a także konieczność posiadania specjalistycznej wiedzy niezbędnej do oceny tego

⁴⁷ Definicja organizacji badawczej zgodnie z art. 2 pkt 83 Rozporządzenia KE 651/2014 GBER.

⁴⁸ Definicja badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych zgodnie z art. 2 pkt. 84 i 85 oraz art. 25 Rozporządzenia KE 651/2014 GBER.

typu przedsięwzięć powoduje, że projekty z obszaru B+R nie są z reguły finansowane przez sektor bankowy. Finansowanie części kosztów projektów obejmujących prace B+R oraz rozwój infrastruktury B+R w formie dotacji istotnie zmniejsza poziom ryzyka i zwiększa skłonność przedsiębiorców do realizacji projektów z tego obszaru, co jest niezbędne z punktu widzenia celów postawionych przed FENG. Co istotne, część kosztów kwalifikowalnych (zgodnie z poziomami intensywności wynikającymi z regulacji dotyczących pomocy publicznej), a także koszty niekwalifikowalne każdy przedsiębiorca realizujący projekt B+R musi ponieść z własnych środków. Dodatkowe moduły przewidziane do finansowania w formie dotacji, związane z cyfryzacją, internacjonalizacją, zazielenieniem oraz kompetencjami są powiązane z wynikami pracami B+R. Ich realizacja ma zwiększyć długofalowe efekty prac B+R.

W przypadku wdrożeń wyników prac B+R poziom ryzyka jest mniejszy niż w przypadku projektów związanych z realizacją prac B+R. Ryzyko technologiczne jest już zredukowane, nadal pozostaje jednak ryzyko rynkowe związane z niepewnością dotyczącą efektów komercjalizacji. Do finansowania wdrożeń wykorzystana jest tzw. dotacja zwrotna, czyli forma finansowania łącząca wsparcie w formie bezzwrotnej dotacji oraz dotacji, która będzie częściowo zwrotna po spełnieniu warunków związanych z efektami wdrożenia - np. przychodami wygenerowanymi ze zrealizowanej inwestycji. Taka forma wsparcia łączy zatem zalety dotacji (zmniejsza ryzyko i koszty finansowania, zwiększa skłonność do realizacji projektu) oraz finansowania zwrotnego (umożliwi ponowne wykorzystanie zwróconych środków).

W 2. i 3. priorytecie wykorzystywane jest wsparcie w formie dotacji, instrumentów finansowych (kapitałowych i gwarancyjnych) oraz wsparcie o charakterze mieszanym, które łączy finansowanie zwrotne ze środków prywatnych oraz finansowanie dotacyjne ze środków EFRR. Finansowanie o charakterze mieszanym udzielane jest z wykorzystaniem takich podmiotów jak banki komercyjne (kredyt innowacyjny i kredyt ekologiczny) lub fundusze kapitałowe (BRIDGE Alfa). Decyzje o finansowaniu projektów są podejmowane przy udziale tych podmiotów, wykorzystane są w ten sposób unikalne kompetencje banków oraz funduszy kapitałowych do oceny potencjału ekonomicznego i finansowej wykonalności projektów o charakterze inwestycyjnym.

System instytucjonalny FENG uwzględnia doświadczenie oraz potencjał instytucji do realizacji instrumentów wsparcia. W celu uniknięcia przeprowadzania zmian programu ze względów technicznych, IZ może wprowadzić zmiany w systemie instytucjonalnym, w tym powołać inne Instytucje Pośredniczące, niż wymienione w FENG w opisie poszczególnych priorytetów. Warunkiem wprowadzenia zmian w systemie instytucjonalnym jest pisemne poinformowanie o nich KE. Zmiany w systemie instytucjonalnym nie wymagają zmiany FENG.

Wsparcie w ramach FENG jest komplementarne do programów: krajowych, regionalnych i zarządzanych centralnie przez Komisję Europejską, jak również Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). FENG jest skierowany do wszystkich rodzajów przedsiębiorstw. Program będzie skierowany przede wszystkim do MŚP; nie wyklucza to jednak wsparcia dużych przedsiębiorstw. Natomiast zakres wsparcia przedsiębiorstw w KPO nie obejmuje działalności badawczo-rozwojowej a także nie obejmuje wszystkich krajowych inteligentnych specjalizacji.

Jednocześnie zakres wsparcia FENG wpisuje się w realizację [Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego \(SUEMB\)](#)⁴⁹, [bezpośrednio w obszarach](#) tematycznych SUEMB tj.: innowacje oparte na wyzwaniach, innowacje i transformacja cyfrowa, innowacje poprzez współtworzenie oraz pośrednio w obszarach, w których jest mowa o innowacyjnych, technologiach, badaniach, tj. Transport, Nutri, Energia, Turystyka i Zdrowie.

⁴⁹ <https://www.gov.pl/web/gospodarkamorska/strategia-ue-dla-regionu-morza-baltyckiego>

Szerzej o kwestii komplementarności FENG z innymi programami, traktuje załącznik 2 do FENG pn. *Komplementarność FENG z działaniami innych programów europejskich, krajowych, regionalnych oraz Krajowym Planem Odbudowy.*

Wsparcie dla prac badawczo-rozwojowych oraz infrastruktury B+R zaplanowane w ramach FENG wpisuje się w Agendę Polityczną Europejskiej Przestrzeni Badawczej (ERA Policy Agenda), w szczególności w obszary dotyczące mobilności, współpracy międzynarodowej i doskonałości w nauce (obszary 4, 9, 16), zielonej transformacji (11, 12), zwiększenia dostępności i jakości infrastruktury badawczej (8, 17), synergii Polityki Spójności z Horyzontem Europa (20).

W stosownych przypadkach, FENG może wspierać inwestycje, które łączą zasady zrównoważonego rozwoju, estetyki i integracji inicjatywy pn. „Nowy Europejski Bauhaus”, w celu znalezienia przystępnych cenowo, integracyjnych, zrównoważonych i atrakcyjnych rozwiązań dla wyzwań klimatycznych.

W odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”:

Tabela 1

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
CP1	SO1.1 <i>(cel szczegółowy 1.1)</i>	<p>[2 000 na każdy cel szczegółowy lub odrębny priorytet EFS+ lub cel szczegółowy FST]</p> <p>Uszczegółowienie dla SO 1.1: <i>rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii</i></p> <p>W celu poprawy sytuacji w obszarze innowacyjności polskiej gospodarki, niezbędne jest zwiększenie aktywności badawczej oraz innowacyjnej przedsiębiorstw głównie sektora MŚP, ale również dużych firm, oraz zaaktywizowanie współpracy pomiędzy sektorem przedsiębiorstw oraz nauki. Polskie przedsiębiorstwa powinny również zwiększyć wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, głównie zielonych i cyfrowych technologii, co pozwoli lepiej przygotować się na globalne wyzwania. Ponadto niezbędny jest rozwój kompetencji wspomagających przedsiębiorstwa oraz organizacje badawcze w ww. obszarach.</p> <p>Wsparcie w ramach SO 1.1 w 1. Priorytecie skoncentrowane jest na obszarze B+R przedsiębiorstw i ich konsorcjów, w tym z udziałem organizacji badawczych. Uzupełnieniem tych działań jest wsparcie infrastruktury badawczej, wdrożeń wyników prac B+R, wprowadzanie innowacji, umiędzynarodowienia działalności</p>

		<p>przedsiębiorstw, ochrony własności intelektualnej, w tym własności przemysłowej.</p> <p>Realizacja instrumentów w ramach SO1.1 w 2. Priorytecie koncentruje się na budowaniu otoczenia sprzyjającego wzrostowi innowacji. Wsparcie w tym obszarze skupia się na ułatwianiu wdrażania inicjatyw i projektów opartych o współpracę nauki i biznesu w celu umożliwienia szerszej komercjalizacji wyników badań naukowych.</p> <p>Wsparcie skierowane zostanie przede wszystkim do przedsiębiorstw z sektora MŚP. Przedsiębiorstwa inne niż MŚP będą mogły otrzymać wsparcie w FENG w intensywności wyznaczonej przez GBER, w zakresie niezbędnym do realizacji projektu.</p> <p>Pomimo większych możliwości finansowych przedsiębiorstw dużych, konieczne jest jednak wsparcie publiczne także tego sektora, tak by ukierunkować jego rozwój na działalność badawczo-rozwojową i innowacyjną. Konieczność podjęcia takich działań wynika z niskiej aktywności dużych przedsiębiorstw w prowadzeniu działalności B+R oraz niskiej wartości wskaźnika BERD/PKB, na tle pozostałych państw UE. Uzyskanie istotnej poprawy w zakresie poziomu nakładów prywatnych na B+R nie będzie możliwe bez wsparcia w tym zakresie średnich oraz dużych przedsiębiorstw, o czym świadczy dotychczasowa struktura nakładów na ten cel ponoszonych przez firmy.</p> <p>Intensywność wsparcia udzielanego przedsiębiorstwom, zgodnie z przepisami o pomocy publicznej zawartymi w GBER, jest dopasowana do wielkości przedsiębiorstwa, wyznaczając większą intensywność wsparcia dla przedsiębiorców z sektora MŚP, odpowiednio do ich potencjału (mały i średni). FENG zapewnia finansowanie w zakresie niezbędnym do realizacji projektu, potwierdzonym oceną ekspertów oraz w zależności od typu przedsiębiorcy (MŚP lub inne niż MŚP) zgodnie z limitami wyznaczonymi przez GBER.</p> <p>Realizacja Programu w ramach celu szczegółowego 1.1 (SO1.1) jest skoncentrowana również na rozwijaniu ekosystemu innowacji przez zapewnienie przedsiębiorcom, w tym dużym firmom oraz organizacjom badawczym wsparcia instytucjonalnego wspierającego rozwój inteligentnych specjalizacji, opracowanie i prowadzenie projektów badawczo-rozwojowych i innowacyjnych. Jest również odpowiedzią na niedobór odpowiednio wykwalifikowanych</p>
--	--	--

		<p>pracowników oraz niedopasowanie umiejętności pracowników do potrzeb rynku pracy, co hamuje rozwój przedsiębiorstw i ich innowacyjność.</p> <p>W związku z powyższym, działania realizowane w ramach SO1.1 również koncentrują się na wsparciu budowy zdolności (capacity) administracji publicznej, regionów i ośrodków innowacji w obszarach inteligentnych specjalizacji, cyfrowej i niskoemisyjnej transformacji przemysłu i przedsiębiorczości, innowacyjnych modeli biznesowych, transferu technologii i zarządzania innowacjami, celem świadczenia usług w tych obszarach dla przedsiębiorców. Przewidziano również wzmocnienie kompetencji i potencjału klastrów oraz Ośrodków Innowacji, których zadaniami będzie świadczenie wyspecjalizowanych, zaawansowanych technologicznie, dostosowanych do aktualnych trendów technologicznych i gospodarczych usług proinnowacyjnych na rzecz firm oraz transferu technologii.</p> <p>Konieczna jest koordynacja oraz inicjowanie działań systemowych wspierających zielone technologie, stymulowanie popytu na nie, rozwój sieci ekspertów i oferowanie ich wsparcia przedsiębiorcom oraz korzystanie z ich potencjału we wdrażaniu programów publicznych. Temu celowi służyć będą przede wszystkim działania Hubów Zielonych Innowacji (Green Innovation Hubs).</p> <p>Ponadto, prowadzone będą działania podnoszące kompetencje regionów we wspieraniu projektów B+R. Będą to działania w ramach instrumentu Inno_Regio_lab, w tym wsparcie coachingowe, mentoringowe oraz wymianę wiedzy i doświadczeń między instytucjami rządowymi i samorządowymi.</p> <p>Wsparcie kierowane jest do przedsiębiorstw w sposób pośredni przede wszystkim do sektora MŚP. Z uwagi na konieczność zwiększenia tempa zmian związanych z transformacją cyfrową i niskoemisyjną, usługi wsparcia innowacyjności i transformacji cyfrowej oraz niskoemisyjnej będą oferowane również dużym przedsiębiorcom</p> <p>Uszczegółowienie dla SO 1.2:</p> <p><i>Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych</i></p> <p>Działania realizowane w ramach SO1.2 w 2. Priorytecie adresują potrzebę zwiększenia korzyści z</p>
--	--	---

	<p style="text-align: center;">SO1.2</p> <p style="text-align: center;"><i>(cel szczegółowy 1.2)</i></p>	<p>cyfryzacji dla przedsiębiorstw. Istotną częścią wsparcia dostępnego w ramach SO 1.2 będzie wsparcie transformacji cyfrowej MŚP. Instrumenty wskazane w tej części programu uwzględniają również wyzwania związane z cyfrową transformacją gospodarki. W ten sposób przyczyniają się do realizacji Strategii cyfrowej UE oraz innych unijnych i krajowych strategii w tym zakresie. W szczególności dotyczy to dedykowanych tym zagadnieniom ekosystemów Europejskich Hubów Innowacji Cyfrowych (European Digital Innovation Hubs - EDIH) i Centrów testów i eksperymentowania technologicznego sztucznej inteligencji (Testing and Experimentation Facilities Artificial Intelligence – TEF AI).</p> <p>Wsparcie kierowane jest do przedsiębiorstw, przede wszystkim do sektora MŚP, a także dużych firm oraz EDIHów i TEF AI, których zadaniem będzie dostarczanie wysokiej jakości usług przedsiębiorstwom, w szczególności MŚP.</p> <p>Wsparcie w ramach instrumentów EDIH oraz TEF AI będzie komplementarne w stosunku do finansowania zapewnionego przez KE w ramach programu „Cyfrowa Europa” (Digital Europe Programme - DEP). W związku z faktem, iż EDIH-y oraz TEF AI w ramach DEP będą wspierały również duże przedsiębiorstwa, wsparcie dla tych firm zostanie zapewnione także w FENG. Usługi świadczone dla MŚP będą bezpłatnie, natomiast dla dużych przedsiębiorstw będą świadczone po cenie rynkowej.</p>
	<p style="text-align: center;">SO1.3</p> <p style="text-align: center;"><i>(cel szczegółowy 1.3)</i></p>	<p>Uszczegółowienie dla SO 1.3:</p> <p><i>wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne</i></p> <p>Realizacja celu szczegółowego 1.3 (SO1.3) została zaplanowana w ramach 2 Priorytetu, koncentruje się na wspieraniu rozwoju i konkurencyjności MŚP. Instrumenty zaplanowane w ramach tego celu szczegółowego łączą finansowanie projektu ze wsparciem uzupełniającym – doradczym, promocyjnym - są więc w dużej mierze skierowane do firm, które mają mniejszy potencjał i doświadczenie w działalności innowacyjnej lub widzą swój potencjał rozwojowy w innych obszarach. Realizowane są także działania wspierające rozwój innowacyjnych</p>

		<p>przedsiębiorstw poprzez wyspecjalizowane programy dopasowane do etapu rozwoju innowacyjnych MŚP, umożliwiające przyspieszony rozwój i ekspansję zagraniczną, a także sprostanie wyzwaniom związanym z transformacją cyfrową i zieloną.</p> <p>Ponadto zaplanowane są działania mające na celu wzrost umiędzynarodowienia przedsiębiorstw z sektora MŚP, które mają problem z utrzymaniem przewag konkurencyjnych oraz prowadzeniem działalności na rynkach krajowych i zagranicznych.</p> <p>Wsparcie kierowane jest przede wszystkim do sektora MŚP, zaś większe przedsiębiorstwa typu small mid-caps oraz mid-caps⁵⁰ będą mogły uzyskać wsparcie w instrumencie finansowym: fundusz gwarancyjny. Dostęp do finansowania stanowi bowiem istotną barierę również dla tej grupy przedsiębiorstw, ponadto poprzez instrumenty wsparcia należy zachęcać te grupy firm do inwestycji mających pozytywne efekty ekonomiczne i społeczne wykraczające poza jedno przedsiębiorstwo. Dzięki oferowanemu wsparciu przedsiębiorcy zyskują dostęp do nowych źródeł finansowania inwestycji prorozwojowych, w szczególności obejmujących transformację cyfrową i zieloną.</p> <p>Efekty prowadzonych działań będą możliwe do zbadania dzięki ewaluacjom prowadzonym w ramach programu.</p>
<p>CP 2</p>	<p>SO 2.1 <i>(cel szczegółowy 2.1)</i></p>	<p>Uszczegółowienie dla SO2.1: <i>Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych</i></p> <p>Wsparcie dla zwiększenia efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach stanowi bardzo istotny element zielonej transformacji polskiej gospodarki. W ramach tego celu szczegółowego przewidziane jest finansowanie przedsięwzięć zwiększających efektywność energetyczną przedsiębiorstw w zakresie wynikającym z konkluzji przeprowadzonych audytów energetycznych bądź wykazujących efektywność energetyczną na podstawie analizy opcji realizacji inwestycji poprzez instrument finansowy uzupełniony dotacją oraz</p>

⁵⁰ Ex post evaluation of Cohesion Policy programmes 2007-2013, focusing on the European Regional Development Fund (ERDF) and the Cohesion Fund (CF); <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/e9182ca7-7a40-11e6-b076-01aa75ed71a1>

		<p>instrument mieszany. Planuje się udzielanie gwarancji dla kredytów inwestycyjnych i obrotowych zwiększających efektywność energetyczną przedsiębiorstw oraz uzupełnienie gwarancji niewielkim komponentem dotacyjnym, który zachęci przedsiębiorstwa do realizacji projektów. Planowane jest także finansowanie dopłat do kredytów, łączące finansowanie prywatne z publicznym (tzw. blended financing). Wsparcie w formie dotacji ma zwiększyć zdolność kredytową przedsiębiorstw, a tym samym zwiększyć możliwości pozyskania finansowania zewnętrznego na finansowanie inwestycji. Wsparciem objęte będą zarówno MŚP, jak i większe firmy (small mid-caps, mid-caps), ponieważ potrzeby związane z transformacją energetyczną występują niezależnie od wielkości firmy, a potencjalne pozytywne zewnętrzne efekty środkowiskowe wynikające z realizacji takich przedsięwzięć przez firmy średnie, czy mid-caps mogą być szczególnie duże. Wsparcie dotacyjne, uzupełniające instrument finansowy, będzie zróżnicowane zależnie od wielkości przedsiębiorstwa.</p>
	<p>SO3</p> <p>SO 2.3</p> <p><i>(cel szczegółowy 2.3)</i></p>	<p>Uszczegółowienie dla SO 2.3:</p> <p><i>Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)</i></p> <p>Przewidziane wsparcie obejmie element badawczy i pierwsze przemysłowe wdrożenie w projektach objętych pomocą publiczną w ramach inicjatywy Important Projects of Common European Interest, w szczególności w obszarze technologii i systemów wodorowych. Finansowane projekty będą wpisywać się w łańcuchy wartości na poziomie całej UE, zwiększając poziom wykorzystania nowoczesnych technologii energetycznych, w szczególności bazujących na zastosowaniu wodoru.</p>

* Odrębne priorytety zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EFS+.

2. Priorytety

Podstawa prawna: art. 22 ust. 2 i art. 22 ust. 3 lit. c) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

2.1. Priorytety inne niż pomoc techniczna

2.1.1. Tytuł priorytetu [300] (należy powtórzyć dla każdego priorytetu)

1. Priorytet “Wsparcie dla przedsiębiorców”

2.1.1. Tytuł priorytetu [300] (należy powtórzyć dla każdego priorytetu)

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+*
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁵¹
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

* Jeżeli zaznaczone, przejść do sekcji 2.1.1.2.

2.1.1.1. Cel szczegółowy⁵² (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

SO1.1 „rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii”

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000] Sposób zaprojektowania 1. Priorytetu, tzw. podejście bottom up; wynika z potrzeb zgłaszanych

⁵¹ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

⁵² Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

przez przedsiębiorców, dotyczących wsparcia udzielanego bezpośrednio przedsiębiorcom (tzw. tailor-made support) w ramach możliwości realizowania kompleksowych projektów składających się z modułów.

Kompleksowe projekty odpowiadają potrzebom przedsiębiorców z zakresu:

- prac B+R,
- wdrożeń innowacji,
- rozwoju infrastruktury B+R,
- internacjonalizacji
- rozwoju kompetencji pracowników i osób zarządzających przedsiębiorstwem,
- cyfryzacji przedsiębiorstw,
- „zazieleniania” przedsiębiorstw.

Zakres projektu określa Wnioskodawca w zależności od zidentyfikowanych potrzeb.

Wsparcie kierowane jest na obszary określone jako krajowe inteligentne specjalizacje oraz uzupełniająco na wyłaniające się specjalizacje wynikające z procesu przedsiębiorczego odkrywania, będącego częścią procesu monitorowania Krajowej Inteligentnej Specjalizacji (KIS). Uwzględnienie wyłaniających się specjalizacji ma na celu m.in. weryfikację ich potencjału, jako inteligentnych specjalizacji, co w przypadku pozytywnych rezultatów może prowadzić do dalszych aktualizacji KIS.

Możliwe jest wsparcie ukierunkowane na branże lub sektory wpisujące się w KIS, które mają istotny wpływ na rozwój gospodarki i które zostały zidentyfikowane w dokumentach strategicznych. Konkursy organizowane w 1. Priorytecie mogą mieć charakter ogólny lub mieć określony zakres tematyczny (w szczególności uwzględniający rekomendacje współpracy gremiów eksperckich, organizacji branżowych m.in. Sektorowych Rad ds. Kompetencji dostępnych wyników badań i analiz, prac grup roboczych KIS) bądź być kierowane do określonej grupy podmiotów.

W przypadku realizacji projektów przez konsorcja (również z organizacją badawczą czy organizacją pozarządową), obligatoryjnym warunkiem jest, aby w jego skład wchodziło przedsiębiorstwo, jako lider konsorcjum.

Wsparcie w ramach 1. Priorytetu udzielane jest w trybie konkursowym. W 1. Priorytecie nie występuje podział na działania. Jedyny zakres wsparcia w ramach tego Priorytetu stanowią moduły umożliwiające realizację kompleksowych projektów (tailor-made-measure). Wnioskodawca wybiera z poniższego katalogu te moduły, które wynikają z jego potrzeb – przy czym jeden z modułów: prace B+R lub wdrożenie innowacji jest obligatoryjny (w przypadku dużych firm moduł B+R jest zawsze obligatoryjny). Pozostałe moduły są fakultatywne. Możliwe jest wsparcie projektów linearnych, które umożliwiają przeprowadzenie innowacyjnego przedsięwzięcia przez kolejne etapy jego rozwoju, jak również projektów nielinearnych, w których poszczególne moduły odpowiadają na zidentyfikowane potrzeby przedsiębiorcy z obszaru B+R+I, lecz ich realizacja nie jest od siebie uzależniona.

Możliwe jest ukierunkowanie wsparcia na wyzwania związane z wdrażaniem Europejskiego Zielonego Ładu w Polsce, z wyzwaniami cyfrowymi i społecznymi, w tym na działania rzecz zwiększania dostępności produktów i usług dla osób napotykalających bariery poznawcze i fizyczne.

Powyższe oznacza, iż priorytet 1. FENG będzie wdrażany w ramach dwóch ścieżek:

1) ścieżki ogólnej, umożliwiającej wspieranie projektów określonych za pomocą modułów (obligatoryjnych oraz fakultatywnych). Ścieżka ta będzie umożliwiała współfinansowanie

projektów firm z wyższym poziomem innowacyjności,

2) dedykowanej wsparciu projektów, które będą realizować założenia EZŁ lub związanych z wyzwaniem cyfrowymi lub społecznymi. W ścieżce tej możliwym do zastosowania narzędziem oceny wybranych kryteriów będzie wykorzystanie algorytmów. W ramach tej ścieżki będą organizowane konkursy, w których modulem obowiązkowym będzie jeden z trzech modułów: wdrożeniowy, moduł zielony lub moduł cyfryzacji).

Poniżej szczegółowy opis wsparcia w ramach poszczególnych modułów w 1. Priorytecie.

Moduł - B+R

W ramach tego modułu, Wnioskodawca może uzyskać finansowanie na wszystkie lub wybrane elementy procesu badawczego – od badań przemysłowych, przez prace rozwojowe, w tym tworzenie demonstratora/prototypu, testowanie go (również z zaangażowaniem odbiorców ostatecznych), zgodnie z zakresem przewidzianym w GBER. W ramach projektu dopuszczalna jest wielokrotna realizacja niektórych etapów badań i prac rozwojowych, jeśli będzie to niezbędne dla uzyskania efektów możliwych do komercjalizacji. Efektem modułu B+R powinno być opracowanie innowacyjnego rozwiązania możliwego do wdrożenia w działalności gospodarczej. Wdrożenie może być dofinansowane w ramach tego samego projektu, w module „Wdrożenie innowacji” lub w całości z innych środków.

Moduł – Wdrożenie innowacji

W ramach tego modułu możliwe jest finansowanie wdrożenia w działalności przedsiębiorstwa wyników prac B+R, w formie innowacyjnych rozwiązań, spójnych z obszarami krajowych inteligentnych specjalizacji, a także innych kosztów bezpośrednio związanych z tymi wdrożeniami. Prace B+R mogą być dofinansowane w ramach modułu „B+R”, sfinansowane z innych środków lub zakupione przez Wnioskodawcę.

Moduł – Infrastruktura B+R

W ramach tego modułu Wnioskodawca może uzyskać finansowanie inwestycji w infrastrukturę niezbędną do realizacji agendy badawczej na rzecz tworzenia innowacyjnych produktów lub usług spójnych, z obszarami krajowych inteligentnych specjalizacji. Infrastruktura musi służyć realizacji prac przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych, zgodnie z definicją w GBER. Agenda badawcza może być dofinansowana w ramach modułu „B+R” lub zrealizowana w całości z innych środków.

Moduł – Kompetencje

Realizacja prac B+R, wdrażanie ich wyników oraz wprowadzanie innowacji jest możliwe, gdy pracownicy oraz kadra zarządzająca przedsiębiorstwa posiadają odpowiednie umiejętności. Wsparcie udzielane w tym module umożliwia doskonalenie kompetencji pracowników i osób zarządzających (związanych z pracami B+R), zdobywanie przez nich nowych umiejętności i kwalifikacji, w tym kwalifikacji włączonych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK), rozumiane jako formalne potwierdzenie posiadanych kompetencji przez uprawniony do tego podmiot lub kwalifikacji i kompetencji rekomendowanych przez Sektorowe Rady ds. Kompetencji (również w ramach dedykowanych konkursów), w szczególności z zakresu obszarów: prac B+R, inteligentnych specjalizacji, transformacji przemysłu w kierunku gospodarki 4.0, transferu technologii, zarządzania innowacjami, komercjalizacji wyników prac B+R, kompetencji z zakresu internacjonalizacji, ochrony własności przemysłowej, cyfryzacji, polityki klimatycznej,

ekoprojektowania, gospodarki o obiegu zamkniętym, gospodarki niskoemisyjnej, a także kompetencji niezbędnych do obsługi infrastruktury badawczej sfinansowanej w ramach kompleksowego projektu.

Moduł – Zazielenienie przedsiębiorstw

Celem wsparcia oferowanego w ramach modułu jest transformacja przedsiębiorstw w kierunku zrównoważonego rozwoju oraz gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym rozwój nowych modeli biznesowych. Realizacja modułu ma wpływać na zmianę myślenia przedsiębiorstw o całości prowadzonej działalności gospodarczej, uwzględnienia jej aspektów środowiskowych i przestawieniu jej na model cyrkularny: od wyboru kontrahentów i zasobów, przez projektowanie produktów i usług, aż po zrównoważoną produkcję i zarządzanie odpadami oraz cyklem życia produktów. Moduł obejmuje wsparcie ekoprojektowania, przeprowadzania ocen środowiskowych i dotyczących cyklu życia produktu (Product Environmental Footprint (PEF), Life-Cycle Assessment (LCA), weryfikacji technologii środowiskowych (Environmental Technology Verification (ETV) oraz wdrożenie płynących z nich rekomendacji i wsparcie inwestycji w ramach zazieleniania przedsiębiorstw. Realizowane inwestycje powinny wykazywać istotny wkład w realizację celów środowiskowych.

Moduł - Cyfryzacja

Wsparcie przeznaczone jest na finansowanie inwestycji związanych z zastosowaniem w przedsiębiorstwie rozwiązań zmierzających do cyfryzacji: produkcji, procesów, produktów, usług oraz modelu biznesowego. Wsparcie przeznaczone będzie również na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa w przedsiębiorstwach. Finansowanie będzie mogło być przeznaczone na wdrożenie w przedsiębiorstwie specjalistycznych rozwiązań cyfrowych, z możliwości uzyskania wsparcia wykluczone będą natomiast wydatki na zakup oprogramowania biurowego, księgowego, systemy operacyjne komputerów osobistych wykorzystujących powszechnie znane i dostępne technologie.

Moduł - Internacjonalizacja

Celem wsparcia oferowanego w ramach modułu jest promocja zagraniczna produktów lub usług przedsiębiorstwa. Wsparcie w tym zakresie może dotyczyć m.in. komercjalizacji wyników prac B+R za granicą, udziału w międzynarodowych łańcuchach dostaw, promocji produktów lub usług na rynkach zagranicznych, uzyskania ochrony praw własności przemysłowej poza Polską lub ich obrona. Limit kosztów na wydatki w w/w module będzie określony w kryteriach wyboru projektów.

Wszystkie moduły zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH na podstawie Wytycznych technicznych dot. DNSH dla RRF.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Głównymi odbiorcami wsparcia w ramach 1. Priorytetu są przedsiębiorcy (MŚP oraz duże przedsiębiorstwa, w tym small mid-caps i mid caps⁵³) oraz konsorcja z udziałem przedsiębiorstw oraz organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, np. organizacji badawczych.

Wsparcie kierowane jest przede wszystkim do przedsiębiorstw z sektora MŚP, których w największym stopniu dotyczą bariery działalności B+R i innowacyjnej. Z uwagi na niski poziom aktywności badawczo-rozwojowej oraz innowacyjnej przedsiębiorstw dużych⁵⁴ na tle innych państw UE, a także zgodnie z przepisami rozporządzenia ogólnego (Common Provisions Regulation, CPR, wsparcie obejmować będzie również przedsiębiorstwa typu small mid-caps, mid-caps oraz pozostałe duże przedsiębiorstwa. Warunkiem wsparcia inwestycji produkcyjnych przedsiębiorstw innych niż MŚP i small mid-caps będzie konieczność współpracy z przedsiębiorstwami sektora MŚP.

Wsparcie udzielane jest przez 2 Instytucje Pośredniczące (IP), do których projekty przypisywane są zależnie od typu Wnioskodawcy:

- Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP);
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Zostanie zapewniona zgodność z zasadami równości szans i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 rozporządzenia ogólnego, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju, poprzez zapisy warunków konkursów oraz kryteriów oceny projektów. Ich spełnienie będzie warunkiem otrzymania wsparcia. Projekty będą realizowane zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym, w tym *Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027* oraz stanowiącymi załączniki do tych wytycznych procedurami przestrzegania zapisów KPP oraz KPON. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. O ile będzie to uzasadnione zakresem projektu, zapewniona będzie dostępności nowopowstałych produktów i usług, w tym z uwzględnieniem wymogów Europejskiego Aktu o Dostępności oraz infrastruktury dla wszystkich odbiorców efektów wsparcia. Zostanie zapewniona

⁵³ Definicja small mid-caps (małe spółki o średniej kapitalizacji) oraz mid-caps (spółka o średniej kapitalizacji) określone zostały określona została w Rozporządzeniu (UE) No 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1017&from=PL>.

⁵⁴ Enterprises with research and development (R&D) activities during 2016 and 2018 by NACE Rev. 2 activity and size class [INN_CIS11_INRD__custom_1028334], EUROSTAT.

dostępność cyfrowa publikacji i informacji dot. projektów w standardzie WCAG zgodnie z wymogami wytycznych w odniesieniu do stron internetowych, systemów teleinformatycznych i dokumentów będących wynikiem realizacji projektów. Beneficjenci będą wdrażać w realizacji projektów dobre praktyki związane z uwzględnieniem perspektywy płci i działaniami prewencyjnymi dyskryminacji. Wykazane aspekty będą monitorowane i kontrolowane na każdym etapie realizacji projektu, w tym w okresie trwałości. Zgłoszone przypadki niezgodności będą corocznie raportowane do Komitetu Monitorującego.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Ważnym i aktualnym wyzwaniem terytorialnym w skali UE i PL pozostaje zwiększające się zróżnicowanie rozwoju regionów (mierzone w PKB per capita). Różnice widoczne są najbardziej na poziomie subregionalnym i lokalnym – obszary o niezadawalających parametrach makroekonomicznych występują zarówno w słabiej rozwijających się regionach, jak i tych bardziej rozwiniętych.

Kluczowe w tym kontekście stało się takie zaprogramowanie interwencji łączącej różne źródła finansowania, by w największym możliwym stopniu odpowiadała na potrzeby poszczególnych terytoriów, bazując na istniejących potencjałach i rozwijając je.

Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest realizowany przez wskazanie obszarów strategicznej interwencji (OSI), które charakteryzuje zespół warunków i cech społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu na ich terenie barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych.

Biorąc pod uwagę powyższe, w 1 Priorytecie dopuszczone będą konkursy tematyczne, np. dedykowane projektom realizowanym na terenie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze lub obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją, m.in. w ścieżce dedykowanej wsparciu projektów, które będą realizować założenia związane z wyzwaniami społecznymi.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W celu szczegółowym 1.1 (SO 1.1) w Priorytecie 1. wsparcie będzie koncentrować się na działaniach związanych ze zwiększeniem aktywności badawczej przedsiębiorstw oraz ich konsorcjów, wzmocnieniu współpracy pomiędzy sektorem przedsiębiorstw oraz nauki, a także wsparciu infrastruktury badawczej, wdrożeń wyników prac B+R oraz wprowadzaniu innowacji. Realizowane przedsięwzięcia będą wpisywać się w SUERMB, w szczególności w Obszar Tematyczny: Innowacje w zakresie działań, tj. 1. Innowacje oparte na wyzwaniach, 2. Innowacje i transformacja cyfrowa, 3. Innowacje poprzez współtworzenie. Projekty mogą uwzględniać współpracę w zakresie innowacji, badań i cyfryzacji we wspólnych projektach, przy opracowaniu wspólnych rozwiązań i podejmowanych przedsięwzięć w zakresie obszarów B+R, umiędzynarodowienia, badawczych i wdrożeniowych projektów na rzecz środowiska oraz projektów zwiększających kompetencje. Współpraca może wystąpić na poziomie samych przedsiębiorstw, przedsiębiorstwami a ośrodkami badawczymi oraz pomiędzy samymi krajowymi i zagranicznymi

ośrodkami. W ramach celu szczegółowego 1.1 możliwa będzie współpraca w ramach Obszarów Tematycznych SUEM, tj. Transport, Nutri, Energia, Turystyka i Zdrowie, w których jest mowa o innowacyjnych technologiach i badaniach.

Finansowanie w ramach 1 Priorytetu projektów realizowanych we współpracy podmiotów z różnych regionów i krajów będzie pożądane, ale nie obligatoryjne.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii)
rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

Wsparcie jest udzielane w formie dotacji oraz częściowo zwrotnej dotacji warunkowej.

Moduły dot. prac B+R oraz infrastruktury B+R jako najbardziej ryzykowne są finansowane dotacją (dot. wszystkich przedsiębiorstw), podobnie jak pozostałe moduły (z wyjątkiem wdrożeń wyników prac B+R), ze względu na:

- konieczność zachęcania firm (w tym nieaktywnych innowacyjnie) do działalności B+R;
- wysokie ryzyko w projektach B+R, które sprawia, że z reguły nie są one finansowane w formie zwrotnej (np. przez banki);
- kompleksowy charakter projektów, zwiększający ryzyko po stronie beneficjenta;
- konieczność zachęcania firm, głównie MSP, do realizacji działań zw. z transformacją zieloną i cyfrową, przynoszących korzyści społeczne, w tym większą odporność gospodarki.

Częściowo zwrotna forma (dotacja warunkowa) stosowana jest do finansowania wdrożeń wyników B+R. Część wsparcia (min. 50%) ma charakter zwrotny - przedsiębiorcy zwracają je w zależności od uzyskanych efektów, zw. np. z uzyskanymi przychodami.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostkamiary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	80/ 5/ 11	1 474/ 105/ 211
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCO02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	80/ 5/ 11	1 474/ 105/ 211
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCO05	Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem	przedsiębiorstwa	15/ 1/ 2	264/ 19/ 38

1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO06	Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych	EPC	66/ 5/ 9	959/ 68/ 137
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO07	Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych	organizacje badawcze	4/ 0/ 1	72/ 5/ 10
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO08	Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji	EUR	24 512 384/ 1 750 884/ 3 501 769	359 514 952/ 25 679 640/ 51 359 279
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	11/ 0/ 2	198/ 15/ 28
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	PLRR006	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie transformacji w kierunku	Przedsiębiorstwa	3/ 0/ 1	76/ 6/ 11

	wykorzystywanie zaawansowanych technologii				zrównoważonego rozwoju			
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	PLRO009	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie technologii cyfrowych	przedsiębiorstwa	7/ 1/ 1	336/ 24/ 48

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostkamiary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach	EPC	0/0/0	2021	7 844/ 560/ 1 121	CST 2021	
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 102	Miejsca pracy dla naukowców utworzone we wspieranych jednostkach	EPC	0/0/0	2021	38/ 3/ 5	CST 2021	

	zaawansowanych technologii										
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0/0/0	2021	3 234 087 468/ 231 006 248/ 462 012 496	CST 2021	
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 03	Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwa	0/0/0	2021	348/ 24 / 50	CST 2021	
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 04	MŚP wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne	przedsiębiorstwa	0/0/0	2021	71/ 5/ 10	CST 2021	
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 05	MŚP wprowadzające innowacje wewnątrz przedsiębiorstwa	przedsiębiorstwa	0/0/0	2021	285/ 20 / 41	CST 2021	

	technologii										
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 06	Złożone wnioski patentowe	wnioski patentowe [szt.]	0/0/0	2021	455/ 33/ 65	CST 2021	
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 07	Wnioski w zakresie znaków towarowych oraz wzorów	wnioski w zakresie znaków towarowych oraz wzorów [szt.]	0/0/0	2021	85/ 6/ 12	CST 2021	
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 98	Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)	Osoby	0/0/0	2021	4 427/ 317/ 632	CST 2021	
1	Rozwijanie i wzmacnianie	EFRR	Słabiej / Lepiej /	PLRR051	Liczba przedsięwzięć	Szt.	0/0/0	2021	130/ 10/	CST 2021	

	zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii		Przejsiow		proekologicznych				19		
--	--	--	-----------	--	------------------	--	--	--	----	--	--

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	009	11 764 706,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	009	23 529 412,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	009	164 705 882,00
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	010	125 817 647,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	010	251 635 294,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	010	1 761 447 059,00
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	011	112 623 529,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	011	225 247 059,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	011	1 576 729 412,00
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	029	4 205 882,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	029	8 411 765,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	029	58 882 353,00
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	030	1 941 177,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	030	3 882 353,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	030	27 176 470,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	01	256 352 941,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	01	512 705 883,00
1	EFF1	Słabiej rozwinięte	1	01	3 588 941 176,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	33	256 352 941,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	33	512 705 883,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	33	3 588 941 176,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie	02	256 352 941,00
		W okresie przejściowym			512 705 883,00

			zaawansowanych technologii (SO 1)		
		Słabiej rozwinięte			3 588 941 176,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40 %. Współczynnik w wysokości 100 % ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2. Priorytety

Podstawa prawna: art. 22 ust. 2 i art. 22 ust. 3 lit. c) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

2.1. Priorytety inne niż pomoc techniczna

2.1.1. Tytuł priorytetu [300] (należy powtórzyć dla każdego priorytetu)

2. Priorytet “Środowisko sprzyjające innowacjom”

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+*
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁵⁵
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

* Jeżeli zaznaczone, przejść do sekcji 2.1.1.2.

2.1.1.1. Cel szczegółowy (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

Cel szczegółowy 1 (SO1. 1): *rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii;*

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

⁵⁵ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Priorytet 2. w ramach SO1.1 przyczynia się do realizacji zalecenia KE dotyczącego zwiększenia potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystania zaawansowanych technologii, w synergii z innymi programami i inicjatywami UE, wskazanego w Aneksie D do Country Report Poland 2019. Ponadto, realizacja działań w SO1.1 pozwoli również na rozwijanie ekosystemu innowacji przez zapewnienie przedsiębiorcom i organizacjom badawczym wsparcia instytucjonalnego dla rozwoju inteligentnych specjalizacji, opracowanie i prowadzenie projektów badawczo-rozwojowych i innowacyjnych. Tym samym instrumenty w ramach SO1.1 przyczyniają się do realizacji wyzwań KE określonych w Aneksie D do Country Report Poland 2019. Instrumenty wskazane w tej części programu uwzględniają również wyzwania związane z zieloną i cyfrową transformacją gospodarki. W ten sposób przyczyniają się do realizacji Europejskiego Zielonego Ładu, Strategii cyfrowej UE oraz innych unijnych i krajowych strategii w tym zakresie.

W szczególności dotyczy to dedykowanych tym zagadnieniom ekosystemów DIH i GIH oraz instrumentów realizowanych w ramach innowacyjnych zamówień publicznych. Poza tym część instrumentów z SO1.1 w 2 Priorytecie Programu, realizuje podejście podażowe, top down w zakresie wsparcia rozwoju kompetencji i stymuluje przedsiębiorców, w szczególności z sektora MSP, do podnoszenia kompetencji.

Obszary wsparcia przewidziane w Priorytecie 2. w ramach SO1.1:

Zwiększenie zdolności sektora nauki do współpracy

Wsparcie w tym obszarze ma na celu mobilizację osób i instytucji działających w sektorze nauki do współpracy z sektorem biznesu, a także z osobami i instytucjami z różnych krajów.

Przyczyni się ono do zwiększenia liczby komercjalizowanych wyników badań prowadzonych przez organizacje badawcze oraz do podnoszenia kompetencji zespołów naukowych w zakresie transferu technologii i zarządzania innowacjami oraz mobilności kadr B+R. Cele te są realizowane w ramach następujących obszarów wsparcia:

- **Międzynarodowe Agendy Badawcze** – wsparcie w tym zakresie ma umożliwić powstanie i rozwój w Polsce wyspecjalizowanych, wiodących w skali światowej organizacji i zespołów (grup) badawczych, dysponujących odpowiednią masą krytyczną, współpracujących z partnerem zagranicznym specjalizującym się w ich dziedzinie, w oparciu o zidentyfikowany potencjał naukowy i kadrowy ośrodka w Polsce, stosujących najlepsze światowe praktyki w zakresie: identyfikowania programów i tematów badawczych, polityki personalnej oraz zarządzania pracami B+R, a także komercjalizacji wyników prac B+R. Wsparcie będzie systemowym instrumentem stabilizacji wspierania Centrów Doskonałości Naukowej w Polsce i kontynuowanym w kolejnych latach ze środków krajowych. Środki w ramach instrumentu będą mogły stanowić krajowe współfinansowanie dla projektów wyłonionych w ramach konkursów Horyzontu Europa w obszarze „Widening participation – Teaming for excellence (ToE)” oraz finansować ewentualnie wybrane projekty otrzymujące certyfikat Seal of excellence

w programie ToE.

- **Projekty teamowe** - wsparcie zespołów badawczych prowadzonych przez naukowców z całego świata w Polsce, realizowanych w partnerstwie z laboratorium zagranicznym (powodowanym przez jednostki akademickie lub firmy) oraz przedsiębiorcą z Polski, polegające na dofinansowaniu badań naukowych oraz rozwoju zespołów badawczych.. W projektach konsorcjalnych możliwy jest udział zespołu pracującego za granicą w zakresie niezbędnym do zrealizowania projektu.
- **Współpraca najlepszych zespołów badawczych w formie konsorcjów w wybranych obszarach strategicznych** – wsparcie udzielane będzie na realizację agend badawczych oraz rozwój zespołów naukowych we wskazanych na podstawie wyzwań społecznych i gospodarczych obszarach strategicznych. Przewidziany jest także mentoring i wsparcie szkoleniowe związane z kwestiami zarządzania własnością intelektualną, komercjalizacją wyników prac B+R oraz budowania relacji z partnerami biznesowymi, w tym potencjalnymi inwestorami.

Możliwym komponentem powyższych działań jest wsparcie **międzynarodowych projektów doktoranckich o znaczeniu aplikacyjnym**, tj. wspieranie internacjonalizacji studiów doktoranckich i podnoszenie poziomu szkół doktorskich w Polsce poprzez współpracę ze szkołami doktorskimi za granicą oraz z biznesem.

- **Wsparcie infrastruktury organizacji badawczych, przeznaczonej do realizacji prac badawczych na rzecz gospodarki** - w odniesieniu do publicznej infrastruktury organizacji badawczych priorytetem będzie wykorzystanie istniejącej infrastruktury, w szczególności do współpracy z przedsiębiorstwami. Zakłada się finansowanie kosztów zakupu lub wytworzenia infrastruktury wykorzystywanej do realizacji agendy badawczej wpisującej się w KIS. Wsparcie będzie dotyczyło infrastruktury badawczej projektów znajdujących się na Polskiej Mapie Infrastruktury Badawczej oraz projektów wybranych przy zastosowaniu **w szczególności następujących kryteriów**: wnioskodawca przedstawi analizę potwierdzającą popyt lub zidentyfikowane potrzeb użytkowników (w tym przedsiębiorstw, przemysłu i sektora usług) na zakres prowadzonych badań przy wykorzystaniu infrastruktury i jej pozostałej oferty; analizę potwierdzającą, brak dostępności odpowiedniej infrastruktur badawczej w innych ośrodkach badawczych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz brakiem technologicznych i ekonomicznych alternatyw dla tego rodzaju badań, biznesplan wskazujący na m.in. na przejrzyste i niedyskryminacyjne zasady udostępnienia infrastruktury przedsiębiorcom lub ośrodkom badawczym. Oba instrumenty wsparcia infrastruktury publicznej są do siebie komplementarne. **Obowiązkowy element projektów w obu instrumentach stanowi rozwój kompetencji kadry naukowo-badawczej** w zakresie m.in. komercjalizacji wyników prac B+R, transferu technologii i zarządzania innowacjami. Możliwą formą działań jest również tworzenie **sieci „fabryk uczących” (learning factory)**, które umożliwiają szkolenie w realistycznych środowiskach produkcyjnych. jak również modelu współpracy z partnerami instytucjonalnymi w zakresie transferu wymiany wiedzy i zdobycia kompetencji, w szczególności z Centrami Transferu Technologii uczelni itp.

Transfer technologii, w szczególności pochodzących z organizacji badawczych

- Wsparcie wyszukiwania i przygotowania rozwiązań technologicznych (w tym tworzonych na uczelniach i organizacjach badawczych) do komercjalizacji – w tym prace B+R i przedwdrożeniowe, analizy rynkowe, marketingowe, prawne; wsparcie w zakładaniu spółek, przygotowanie do inwestycji kapitałowych, hackatony, pitchingi, wzmocnienie współpracy z przedsiębiorstwami również poprzez m.in. współpracę z Sektorowymi Radami ds. Kompetencji, ośrodkami innowacji, grupami roboczymi KIS, długofalowe rozwijanie usług centrów transferu

technologii o spółek celowych dotyczących komercjalizacji, w szczególności rozwój kompetencji pracowników, w tym dotyczących wyceny technologii, brokeringu, tworzenia oferty dla przedsiębiorstw oraz podnoszenie świadomości osób zarządzających organizacją badawczą w zakresie znaczenia komercjalizacji dla nowoczesnych organizacji badawczych.

- Podnoszenie kompetencji biznesowych zespołów badawczych na uczelniach, zainteresowanych komercjalizacją swoich osiągnięć naukowych oraz weryfikacja ich zgodności z potrzebami rynku, również poprzez współpracę z Sektorowymi Radami ds. Kompetencji, ośrodkami innowacji, grupami roboczymi KIS.
- Podnoszenie gotowości technologicznej wyników prac B+R, możliwych do skomercjalizowania.
- Inkubacja technologiczna, akceleracja i wzrost spółek odpryskowych, w szczególności tworzonych przez naukowców, a także przygotowywanie ich do ekspansji i poszukiwania inwestorów na większą skalę, z udziałem inwestorów prywatnych. Realizowane działania mają zwiększyć liczbę innowacyjnych spółek technologicznych, w tym zakładanych przez naukowców, oraz zwiększać podaż spółek, które mogą być atrakcyjnym przedmiotem inwestycji ze strony funduszy VC.

Opisane wyżej działania będą komplementarne do działań związanych z transferem technologii pomiędzy przedsiębiorstwami, a także z udziałem ośrodków innowacji. Zespoły i spółki korzystające z finansowania w zakresie komercjalizacji mogą następnie poszukiwać dalszego wsparcia w ramach programów rozwojowych oraz w instrumentach kapitałowych (finansowanie udziałowe).

Wsparcie inicjatyw wyselekcjonowanych na poziomie Unii Europejskiej

Wsparcie w tym obszarze będzie miało na celu sfinansowanie najlepszych projektów z komponentem B+R, które zostały pozytywnie zweryfikowane w ramach naborów przeprowadzonych z poziomu UE, dzięki czemu projekty mające potencjał w tworzeniu innowacji będą mieć szansę wdrożenia na rynku. W tym celu możliwe będzie:

- **Finansowanie projektów przedsiębiorstw, które otrzymały certyfikat Seal of Excellence** z Programu Horyzont Europa lub innych programów Unii Europejskiej. Projekty takie, zgodnie z art. 73 (4) CPR mogą otrzymać dofinansowanie bezpośrednio, bez konieczności weryfikacji spełnienia warunków, które zostały już ocenione przez KE.
- **Wsparcie projektów IPCEI** - finansowanie projektów polskich przedsiębiorstw uczestniczących w realizacji Ważnych Projektów Stanowiących Przedmiot Wspólnego Europejskiego Zainteresowania (tzw. projektów IPCEI) **zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. (b) Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)**, projekty IPCEI posiadają wyraźnie innowacyjny charakter w świetle najnowszych osiągnięć w danym sektorze..
- **Finansowanie wkładu krajowego** w konkursach na projekty badawczo-rozwojowe realizowane przez organizacje badawcze i przedsiębiorców w partnerstwach międzynarodowych np. w programie Horyzont Europa, gdzie wkład z EFRR stanowiłby wkład krajowy, zgodnie z art. 10 (10rozp. ustanawiającego Horyzont Europa) oraz art. 733 (4) CPR. Projekty takie, zgodnie z art. 73(4) CPR mogą otrzymać dofinansowanie bezpośrednio, bez konieczności weryfikacji spełnienia warunków, które zostały już ocenione przez KE w ramach Programu HE. *(Realizacja uzależniona od możliwości finansowania na zasadach maksymalnie uproszczonych jak w HE).*
- **Finansowanie wkładu krajowego w konkursach na centra testów i eksperymentowania**

sztucznej inteligencji (TEF AI) tworzone przez sieci organizacji badawczych i przedsiębiorców w możliwych partnerstwach międzynarodowych.

- **Finansowanie projektów realizowanych przez polskich partnerów w obszarach krajowych inteligentnych specjalizacji m.in. w ramach partnerstw ponadnarodowych S3 z regionami i krajami UE i spoza UE lub w ramach współpracy w grupie V4+ np. projektów pilotażowych, demonstracyjnych uzgodnionych w ramach partnerstw i wpisujących się europejskie/globalne łańcuchy wartości.**

Alternatywne metody finansowania i realizacji prac badawczo-rozwojowych

W Programie przewidziano następujące możliwości testowania i realizacji metod finansowania prac badawczo-rozwojowych stanowiących alternatywę w stosunku do podstawowego sposobu finansowania prac B+R:

- **Wspólne przedsięwzięcia badawcze (WPB)** — wspieranie projektów B+R przedsiębiorstw i organizacji badawczych oraz ich wdrożeń, wspólnie z partnerami (podmioty publiczne, prywatne, samorządy itp.). Celem interwencji jest ukierunkowanie aktywności organizacji badawczych i przedsiębiorstw, na realizację rozwiązań technologicznych, których potrzeba przeprowadzenia została zdefiniowana jako wyzwanie rozwojowe przez partnerów - konkretne przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny. Możliwa jest również realizacja WPB we współpracy międzynarodowej z instytucjami zagranicznymi.
- **Granty na Eurogranty** dla organizacji badawczych oraz przedsiębiorców – wspieranie aplikowania do programów UE zarządzanych centralnie typu Horyzont Europa, w tym koszty opracowania wniosku oraz poszukiwania partnerów do realizacji projektu. Działanie to ma się przyczynić do wzrostu liczby podmiotów z Polski, skutecznie konkurujących o finansowanie na poziomie Unii Europejskiej.
- **Innowacyjne zamówienia publiczne** - projekty wykorzystujące nowe sposoby finansowania przedsięwzięć badawczo-rozwojowych w formule *problem-driven research* (z wykorzystaniem trybu partnerstwa innowacyjnego oraz zamówień przedkomercyjnych). Przeprowadzenie innowacyjnych zamówień publicznych pozwoli na finansowanie projektów, w ramach których, w odpowiedzi na konkretną potrzebę gospodarczą/społeczną lub określony przez podmiot publiczny cel, opracowane zostaną rozwiązania o parametrach dotychczas niedostępnych na rynku.. W ramach innowacyjnych zamówień publicznych finansowane będą prace B+R, w tym w pełni działającego w skali 1:1 demonstratora technologii. Jako uzupełnienie innowacyjnych zamówień organizowane będą także Wielkie Wyzwania - konkursy otwarte dla wszystkich uczestników (w tym indywidualnych wynalazców, studentów, uczniów etc.), dotyczące opracowania nowych rozwiązań. Formuły zarówno zamówień innowacyjnych, jak i wielkich wyzwań są adekwatne szczególnie dla zaadresowania nowych zadań i problemów w obszarze związanym ze zrównoważonym rozwojem, zazielenianiem przedsiębiorstw, gospodarką o obiegu zamkniętym, niskoemisyjnością i polityką energetyczną.

Projekty pilotażowe i monitoringowe, animacje, sieciowanie, akademie innowacji

Opisane poniżej instrumenty wsparcia nie są dostarczane przez rynek, ponieważ dotyczą działań realizowanych przez administrację publiczną (testowanie nowych instrumentów wsparcia publicznego) lub animowanych przez administrację (proces przedsiębiorczego odkrywania).

- W obszarze współpracy w ramach krajowego systemu innowacji kontynuowany jest projekt realizowany w ramach POIR 2014-20 - **Inno_LAB**, który służy testowaniu nowych form wsparcia oraz ma na celu zwiększenie wiedzy i skłonności przedsiębiorców do podejmowania

działalności B+R+I. Jego celem jest również projektowanie innowacyjnych usług we współpracy z instytucjami publicznymi, w tym także, partnerami zagranicznymi, testowanie skutków wdrożenia nowych rozwiązań technologicznych, stymulowanie współpracy nauki z biznesem i administracji z biznesem oraz rozwój różnych rodzajów innowacji. W ramach projektu testowane będą również instrumenty dotyczące rozwoju kompetencji proinnowacyjnych, w tym zwłaszcza w zakresie rozwoju innowacji w firmach i zarządzania nimi.

Jednocześnie w ramach Inno_LAB finansowane jest **wsparcie na rzecz animacji ekosystemów w innowacji** na poziomie międzynarodowym oraz międzynarodowy matchmaking w poszczególnych obszarach tematycznych, w tym wsparcie organizacji międzynarodowych wydarzeń np. w zakresie przemysłu 4.0, GOZ, gospodarki niskoemisyjnej, cyfryzacji, KIS itp. W ramach projektu wykorzystywane są rekomendacje wynikające z prac Sektorowych Rad ds. Kompetencji, grup roboczych KIS. (...)”.

W celu ograniczenia ujemnego salda migracji specjalistów i talentów z Polski, planuje się także uruchomienie trwałych programów rozwijających polskie talenty - przyszłych innowacyjnych przedsiębiorców.

- **Projekt dot. Krajowej Inteligentnej Specjalizacji** – w ramach którego prowadzony jest proces przedsiębiorczego odkrywania oraz działania związane z monitoringiem i ewaluacją podejmowanych działań w obszarze inteligentnych specjalizacji. W ramach projektu realizowane są również działania w zakresie koordynacji i współpracy poziomu krajowego i regionalnego oraz zmierzające do zwiększenia zaangażowania polskich podmiotów we współpracę międzynarodową w obszarach KIS i RIS. Jako rozszerzenie wsparcia inteligentnych specjalizacji w ramach Programu przewiduje się wsparcie tworzenia i włączania się w partnerstwa międzynarodowe **SMART partnerships**. W celu wsparcia tworzenia SMART partnerships utworzony zostanie punkt kontaktowy, którego celem będzie kompleksowe wsparcie na każdym etapie udziału w partnerstwach. W ramach projektu, w szczególności w pracach grup roboczych KIS, wykorzystywane są rekomendacje wynikające z prac Sektorowych Rad ds. Kompetencji, zapewniany jest też przepływ informacji dotyczących inteligentnej specjalizacji do Sektorowych Rad ds. Kompetencji.
- Realizowany jest również **projekt Inno_Regio_lab**, którego celem jest prowadzenie badań, analiz i ewaluacji w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, innowacyjności i efektywności polityki rozwoju regionalnego, testowanie nowych rozwiązań, narzędzi wsparcia i kierunków interwencji w zakresie polityki regionalnej, upowszechnianie dobrych praktyk wśród instytucji oraz wsparcie w budowie sieci współpracy. Jednocześnie projekt zakłada wsparcie regionów w zakresie budowania potencjału B+R poprzez dostarczenie praktycznej wiedzy i środowiska do testowania umiejętności wsparcia B+R. W przypadku zgłoszenia przez regiony zapotrzebowania na współpracę w zakresie wsparcia kompetencji w przedsiębiorstwach, w projekcie mogą zostać wykorzystane rekomendacje wynikające z prac Sektorowych Rad ds. Kompetencji, grup roboczych KIS. W projekcie uwzględnione zostaną działania w obszarze identyfikowania potrzeb firm dotyczących realizacji wymogów dostępności dla osób napotykających bariery fizyczne i poznawcze.

Rozwój przedsiębiorstw poprzez wsparcie klastrów.

Poprawa wewnętrznych procesów zarządzania w organizacjach klastrowych jest kluczowa dla zwiększenia odporności oraz wspierania transformacji ekologicznej i cyfrowej. Właściwy zestaw kompetencji, w tym doskonały menedżer / koordynator klastra, jest jednym z kluczowych czynników sukcesu organizacji klastrowych, w tym skutecznego stawiania czoła obecnym wyzwaniom. Wśród potrzebnych kompetencji znajdują się zarówno kompetencje wspólne dla wszystkich menedżerów / koordynatorów klastrów, takie jak wizja strategiczna, umiejętności

interpersonalne i zdolność do integracji grupy członków klastra, jak i specyficzne kompetencje wynikające z konkretnych wyzwań członków klastra. W przypadku cyfrowej i zielonej transformacji potrzebne są też kompetencje zaawansowane, a zważywszy na to, że menedżer /koordynator klastra nie posiada pełnej wiedzy we wszystkich obszarach, powinien posiadać wysokie kompetencje menedżerskie, w tym delegowania zadań i podziału ról między zespół klastrowy, zaś pozostali członkowie zespołu klastrowego powinni dążyć do pozyskania tych zaawansowanych kompetencji niezbędnych do wspierania transformacji ekologicznej i cyfrowej w przedsiębiorstwach.

Wsparcie dla klastrów w ramach Programu skupia się na Krajowych Klastrach Kluczowych oraz klastrach wzrostowych o charakterze ponadregionalnym.

W związku z czym realizowany jest nowy model wsparcia klastrów zakładający wsparcie potencjału rozwojowego klastrów, ale także rozwój gospodarki w oparciu o klastry, tzn. wykorzystanie potencjału klastrów do rozwijania priorytetowych obszarów tematycznych, takich jak gospodarka 4.0, GOZ, edukacja, budowa platform. Planowane jest przede wszystkim wzmocnienie zasobów ludzkich i infrastrukturalnych, testowanie nowych usług, abudowa platform oraz umiędzynarodowienie. Wsparcie dostosowane jest do poziomu rozwoju klastra i powiązane jest z wdrażaniem nowych usług przez klastry dla firm. z uwzględnieniem rekomendacji Sektorowych Rad ds. Kompetencji, a także efektów prac grup roboczych KIS. Działalność klastrów wspiera transformację gospodarki (cyfrową, zieloną) oraz stymuluje zachowania przedsiębiorców i motywuje ich do podnoszenia kompetencji, w szczególności wśród firm z sektora MSP.

Rozwój przedsiębiorstw poprzez wsparcie ośrodków innowacji.

W ramach Programu wspierane są działania Ośrodków Innowacji oparte o **nowy model systemu akredytacji** pojedynczych Ośrodków Innowacji w zakresie określonych funkcjonalności oraz konsorcjów specjalizacji technologicznych z udziałem OI w celu podnoszenia jakości świadczonych przez nie wyspecjalizowanych, zaawansowanych i dostosowanych do aktualnych trendów ekonomicznych usług proinnowacyjnych z jednoczesnym promowaniem popytu na te usługi, tj.:

- **wsparcie potencjału rozwojowego akredytowanych na poziomie centralnym podmiotów**, które obejmuje w szczególności: wzmocnienie zasobów ludzkich i infrastrukturalnych, kompetencji, budowę platform sieciująco-usługowych, sieciowanie, umiędzynarodowienie (w tym m.in.: udział w projektach i wydarzeniach międzynarodowych), standaryzację oraz certyfikację. Wsparcie powiązane jest z testowaniem i wdrażaniem nowych lub ulepszonych usług przez wspomniane podmioty dla przedsiębiorców w zakresie akredytowanej funkcjonalności lub specjalizacji technologicznej (pierwszy i drugi poziom akredytacji);
- **wsparcie świadczenia wysokiej jakości usług proinnowacyjnych przez wyspecjalizowane w określonych specjalizacjach technologicznych – konsorcja** (drugi poziom akredytacji).

Działania wspierające Ośrodki Innowacji mają na celu budowanie i wzmacnianie ich kompetencji do świadczenia wyspecjalizowanych usług w zakresie określonych akredytacją funkcjonalności (np. akceleracja, inkubacja technologiczna, brokering, badania-wdrożenia-rozwoj, doradztwo innowacyjne, demonstracja) oraz specjalizacjami technologicznymi wpisującymi się w KIS dot. nowych kierunków transformacji takich jak np. cyfryzacja, zielona gospodarka, przemysł 4.0, zdrowe społeczeństwo.

Wsparcie w zakresie świadczenia usług o charakterze proinnowacyjnym obejmuje również tworzenie i wzmocnienie potencjału **tzw. hubów innowacji cyfrowych** (Digital Innovation Hubs oraz **hubów zielonych innowacji** (GIH tj. Green Innovation Hubs) - wspierających odpowiednio cyfrową i zieloną transformację gospodarki oraz do finansowanie świadczenia przez nie usług.

Możliwą formą wspierania świadczenia usług o charakterze proinnowacyjnym dla przedsiębiorców jest tworzenie **tzw. „fabryk uczących”** (learning factory), które umożliwiają szkolenie w realistycznych środowiskach produkcyjnych.

Ponadto, w ramach Programu realizowane są działania wspierające animację ośrodków innowacji w zakresie wzmocnienia **wzajemnej współpracy i sieciowania** się oraz rozwoju ich kompetencji w określonych obszarach mających na celu rozwój wysokiej jakości usług o charakterze proinnowacyjnym. OI uwzględniają współpracę z Sektorowymi Radami ds. Kompetencji, a także grupami roboczymi KIS w zakresie zapotrzebowania na kompetencje niezbędne do rozwoju obszarów inteligentnych specjalizacji. Działalność OI wspiera transformację gospodarki (w tym cyfrową, zieloną) oraz stymuluje zachowania przedsiębiorców i motywuje ich do podnoszenia kompetencji, w szczególności wśród firm z sektora MŚP.

Rozwój przedsiębiorstw rozpoczynających działalność innowacyjną

W ramach Programu wspierane są działania kierowane do przedsiębiorstw rozpoczynających działalność innowacyjną, które nie posiadają doświadczenia w realizacji projektów B+R finansowanych z środków UE. Podejmowane działania będą się cechować zindywidualizowanym podejściem do potrzeb przedsiębiorców celem zwiększenia podaży innowacyjnych projektów oraz ich skutecznej realizacji. Przedsiębiorcy zamierzający wkroczyć na ścieżkę innowacji zostaną objęci wsparciem już na etapie wyszukania pomysłu na projekt B+R, koncepcji projektu badawczo – rozwojowego oraz realizacji pierwszego projektu B+R.

W ramach usługi informacyjnej **Innovation Coach** określenie zostaną kierunki rozwoju potencjalnych beneficjentów Programu w obszarze innowacji, opracowana zostanie diagnoza ich potencjału innowacyjnego. Następnie absolwenci Innovation Coach będą mogli w ramach projektu **INNOSTART** skorzystać z:

- o **doradztwa specjalistycznego** w zakresie rozwoju koncepcji i przygotowania pierwszego projektu B+R;
- o wsparcia finansowego na realizację pierwszego **projektu B+R na START**.

Wszystkie instrumenty w ramach celu szczegółowego zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH na podstawie wytycznych technicznych dot. DNSH dla RRF.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Wsparcie w ramach SO1 w 2 Priorytecie jest skierowane głównie do następujących grup:

- Organizacji badawczych,
- Podmiotów zajmujących się transferem technologii,
- Zespołów badawczych,
- Indywidualnych naukowców,
- Przedsiębiorców,
- koordynatorów i członków klastrów,

- Ośrodków Innowacji, w tym Digital Innovation Hubs (DIH), Green Innovation Hubs (GIH),
 - Konsorcjów specjalizacji technologicznych IOB, których liderem będzie ośrodek innowacji.
- Możliwa jest realizacja przez instytucje publiczne, jako beneficjentów projektów skierowanych do w/w grup docelowych.

Ponadto w ramach SO1 w 2 Priorytecie realizowane są projekty pozakonkursowe administracji publicznej, których grupami docelowymi są przedsiębiorstwa, organizacje badawcze, instytucje otoczenia biznesu, partnerzy społeczno-gospodarczy, regiony.

W Priorytecie 2. ramach SO1 funkcję Instytucji Pośredniczących pełnią:

- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR),
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP),
- Fundacja na rzecz Nauki Polskiej (FNP),
- Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy (OPI-PIB).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Zostanie zapewniona zgodność z zasadami równości szans i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 rozporządzenia ogólnego, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju, poprzez zapisy warunków konkursów oraz kryteriów oceny projektów. Ich spełnienie będzie warunkiem otrzymania wsparcia. Projekty będą realizowane zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym, w tym *Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027* oraz stanowiącymi załączniki do tych wytycznych procedurami przestrzegania zapisów KPP oraz KPON. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. O ile będzie to uzasadnione zakresem projektu, zapewniona będzie dostępność nowopowstałych produktów i usług, w tym z uwzględnieniem wymogów Europejskiego Aktu o Dostępności oraz infrastruktury dla wszystkich odbiorców efektów wsparcia. Zostanie zapewniona dostępność cyfrowa publikacji i informacji dot. projektów w standardzie WCAG zgodnie z wymogami wytycznych w odniesieniu do stron internetowych, systemów teleinformatycznych i dokumentów będących wynikiem realizacji projektów. Beneficjenci będą wdrażać w realizacji projektów dobre praktyki związane z uwzględnieniem perspektywy płci i działaniami prewencyjnymi dyskryminacji. Wykazane aspekty będą monitorowane i kontrolowane na każdym etapie realizacji projektu, w tym w okresie trwałości. Zgłoszone przypadki niezgodności będą corocznie raportowane do Komitetu Monitorującego.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Mając na uwadze nieterytoryalny charakter innowacyjności i specyfikę projektów B+R+I, które będą realizowane w tym Programie, co do zasady nie przewiduje się w tym zakresie ukierunkowania interwencji na OSI. Jednakże Programie, w ramach 2 Priorytetu w celu szczegółowym SO1.1 możliwe będzie wsparcie ukierunkowane na tworzenie lepszych warunków organizacyjno-prawnych oraz infrastrukturalnych dla rozwoju MSP poprzez rozwój potencjału instytucji publicznych do prowadzenia interwencji wspierających rozwój przedsiębiorstw.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Przewidziano możliwość wsparcia przedsięwzięć dot. partnerstw międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych z udziałem podmiotów z innych państw członkowskich UE lub spoza UE. Dla osiągnięcia celu priorytetu istotne będzie rozwijanie sieci kontaktów i współpracy w zakresie badań i rozwoju na szczeblu międzynarodowym, zwłaszcza w ramach inteligentnej specjalizacji i w celu wspierania innowacyjnych projektów oraz zapewnienia lepszej integracji z regionalnymi i globalnymi sieciami innowacyjnymi. W ramach Programu uwzględnia się możliwość realizacji wspólnych konkursów z partnerami z innych krajów, w oparciu o wspólną dokumentację aplikacyjną, w tym kryteria oceny projektów.

Partnerstwa mogą polegać na wspieraniu projektów badawczo-rozwojowych (z potencjalnym komponentem wdrożeniowym) konsorcjów międzynarodowych (także w formule IPCEI oraz w ramach międzynarodowych projektów doktoranckich o znaczeniu aplikacyjnym), realizacji projektów przez międzynarodowe zespoły badawcze, prowadzenie międzyinstytucjonalnej wymiany wiedzy i doświadczeń w budowaniu ekosystemu innowacji, współorganizacja konkursów, poszukiwanie międzynarodowych inwestorów, wspieranie udziału polskich podmiotów w przedsięwzięciach międzynarodowych w ramach Horyzontu Europa, COSME, LIFE, Kreatywna Europa i innych programach Unii Europejskiej.

Partnerstwa będą skupione na obszarach tematycznych związanych z KIS oraz obszarach stanowiących najistotniejsze wyzwania naukowe, gospodarcze, środowiskowe i społeczne dla całej Europy, takie jak: zielona gospodarka, w tym gospodarka o obiegu zamkniętym, nowe technologie w zakresie ochrony środowiska, łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich mobilność, niskoemisyjność, smart cities, sztuczna inteligencja, sektory kreatywne i cyfryzacja, nowe źródła i metody magazynowania energii, biotechnologia szczególnie z zakresu nauk medycznych i rolniczych, biogospodarka, inżynieria materiałowa, obszar zdrowia.

W szczególności przewiduje się finansowanie projektów realizowanych przez polskich partnerów w obszarach krajowych inteligentnych specjalizacji m.in. w ramach partnerstw ponadnarodowych S3 z regionami i krajami UE i spoza UE lub w ramach współpracy w grupie V4+.

Dopuszcza się także wykorzystanie możliwości bezpośredniego wsparcia projektów wybranych w ramach co-fundów (europejskich partnerstw współfinansowanych) Horyzontu Europa zgodnie z mechanizmem wskazanym w art. 73 ust. 4 rozporządzenia CPR.

Zakłada się również wsparcie dla przedsięwzięć dot. partnerstw międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych z udziałem podmiotów znajdujących się w co najmniej jednym innym państwie członkowskim. Mogą wystąpić m.in. przykłady przedsięwzięć międzynarodowych w rozumieniu rozporządzenia ogólnego w ujęciu: współpracy międzyinstytucjonalnej (między OI, klastrami, w ramach sieci DIH, GIH), współpracy tematycznej (w wybranych obszarach), mechanizmów wspierania partnerstw.

W celu ograniczenia ujemnego salda migracji specjalistów i talentów z Polski, planuje się także uruchomienie trwałych programów rozwijających polskie talenty - przyszłych innowacyjnych przedsiębiorców. Mogą do nich należeć, uruchamiane w ramach współpracy międzynarodowej, programy np. w Innolab, adresowane do młodych osób (uczniów na różnych szczeblach edukacji), którzy we współpracy z przedsiębiorcami będą opracowywać biznesowe odpowiedzi na społeczno-gospodarcze wyzwania. Ponadto w ramach Inno_LAB finansowana jest także **współpraca międzyinstytucjonalna o charakterze międzynarodowym** (np. administracji publicznej):

- w zakresie inteligentnych specjalizacji (proces przedsiębiorczego odkrywania (PPO), monitorowanie, ewaluacja) poprzez udział w spotkaniach peer-review, wizytach studyjnych, konferencjach w celu wymiany wiedzy, dobrych praktyk oraz networkingu,
- w zakresie polityki innowacyjności, polityki przemysłowej, zielonej gospodarki,
- w zakresie dot. sieciowania i kooperacji instytucji otoczenia biznesu/DIH/klastrów/KIS wymiany doświadczeń oraz pozyskania partnerów do współpracy w ramach projektów lub w celu utworzenia konsorcjów międzynarodowych, których zadaniem będzie udział w projektach międzynarodowych, np. w ramach partnerstw, projektów Horyzont Europa, konkursów DIH.

W celu szczegółowym 1.1 dla Priorytetu 2 możliwa będzie również realizacja projektów z zakresu SUERMB, w szczególności w Obszarze Tematycznym: Innowacje w zakresie działań, tj. 1. Innowacje oparte na wyzwaniach, 2. Innowacje i transformacja cyfrowa, 3. Innowacje poprzez współtworzenie. oraz w ramach Obszarów Tematycznych: Transport, Nutri, Energia, Turystyka i Zdrowie. Cele SUERMB mogą być realizowane m.in. w ramach partnerstw (zwłaszcza w ramach inteligentnej specjalizacji), czy tworzonych międzynarodowych zespołów badawczych. Współpraca może wystąpić w ramach międzyinstytucjonalnej wymiany wiedzy i doświadczeń, pomiędzy przedsiębiorstwami, przedsiębiorstwami a ośrodkami badawczymi oraz pomiędzy polskimi i zagranicznymi ośrodkami badawczymi.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii)

rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

Nie przewiduje się wykorzystania IF. Projekty polegają na prowadzeniu prac B+R, są realizowane w konsorcjach międzynarodowych lub są komplementarne do dotacyjnego wsparcia z instrumentów centralnych, nie generują zysków ani oszczędności lub są spójne z formą zdefiniowaną na poziomie UE (np. IPCEI). Są to projekty bardzo ryzykowne. W dużej mierze są też realizowane przez beneficjentów, którzy nie mogą uzyskać finansowania zwrotnego (zespoły badawcze, organizacje badawcze).

W instrumentach realizowanych przez instytucje publiczne nie jest możliwe zastosowanie zwrotnych form finansowania. Nie przynoszą one bezpośrednich korzyści finansowych, a są realizowane ze względu na korzyści społeczne, w tym wzmocnienie ekosystemu innowacji. Również w przypadku wspierania klastrów oraz instytucji otoczenia biznesu wsparcie ma charakter bezzwrotny w związku z brakiem bezpośredniego celu komercyjnego projektów.

Część projektów, zwłaszcza z obszaru transferu technologii z organizacji badawczych, będzie budowała podaż projektów potencjalnie do finansowania przez instrumenty finansowe, przede wszystkim VC.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni	Cel końcowy
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	612 / 44 / 87	2 686 / 192 / 384
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCO02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	198 / 14 / 28	1 064 / 76 / 152

2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO04	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwa	427/ 31/ 61	1 704/ 122/ 244
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO05	Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem	przedsiębiorstwa	4/ 0/ 1	119/ 9/ 17
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO06	Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych	EPC	0 / 0 / 0	29 / 2 / 4

	zaawansowanych technologii							
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO07	Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych	organizacje badawcze	37 / 3 / 5	164 / 12 / 23
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO08	Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji	EUR	1 193 655 / 85 261 / 170 522	267 618 189 / 19 115 585 / 38 231 170
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	13 / 1 / 2	64 / 5 / 9

	innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii							
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCO 16	Udział podmiotów instytucjonalnych w procesie przedsiębiorczego odkrywania	lb. podmiotów	478/ 34/ 68	2 882/ 206/ 412
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	PLRO006	Liczba przedsiębiorstw otrzymująca wsparcie w zakresie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju	przedsiębiorst wa	2/ 0/ 0	10/ 1/ 1

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu SO1: Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostkamiary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCR 01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach	EPC	0	2021	242 / 17 / 35	CST 2021	
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCR102	Miejsca pracy dla naukowców utworzone we wspieranych jednostkach	EPC	0	2021	353 / 25 / 50	CST 2021	
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCR 02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0	2021	113 402 962 / 8 100 211 / 16 200 423	CST 2021	

2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 03	Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwa	0	2021	129/ 9/ 18	CST 2021	
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 06	Złożone wnioski patentowe	wnioski patentowe [szt.]	0	2021	431 / 31 / 62	CST 2021	
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR08	Publikacje w ramach wspieranych projektów	publikacje	0	2021	475 / 34 / 68	CST 2021	
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR17	Nowe przedsiębiorstwa utrzymujące się na rynku	Przedsiębiorstwa	0	2021	97/ 7/	CST 2021	

	oraz wykorzystywanie za a wansowanych technologii								14		
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie za a wansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	RCR 98	Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)	Osoby	0/0/0	2021	221/ 16/ 32	CST 2021	
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie za a wansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	PLRR051	Liczba przedsięwzięć proekologicznych	Szt.	0/0/0	2021	18/ 1/ 2	CST 2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	4	28 411 765,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	4	56 823 529,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	4	397 764 706,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	8	2 176 471,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	8	4 352 941,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	8	30 470 588,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	10	10 823 529,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	10	21 647 059,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	10	151 529 412,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	11	5 488 235,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	11	10 976 471,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	11	76 835 294,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	12	14 470 588,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	12	28 941 177,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	12	202 588 235,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	13	1 176 471,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	13	2 352 941,00

2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	13	16 470 588,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	14	1 411 765,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	14	2 823 529,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	14	19 764 706,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	20	470 588,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	20	941 177,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	20	6 588 235,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	23	4 117 647,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	23	8 235 294,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	23	57 647 059,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	24	3 058 824,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	24	6 117 647,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	24	42 823 529,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	25	1 941 176,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	25	3 882 353,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	25	27 176 471,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	26	3 910 430,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	26	7 820 860,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	26	54 746 020,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	28	1 941 176,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	28	3 882 353,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	28	27 176 471,00

2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	29	6 676 471,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	29	13 352 941,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	29	93 470 588,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	75	352 941,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	75	705 882,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	75	4 941 177,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	01	86 428 077,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	01	172 856 154,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	01	1 209 993 079,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	33	86 428 077,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	33	172 856 154,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	33	1 209 993 079,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii (SO 1)	02	86 428 077,00
		W okresie przejściowym			172 856 154,00
		Słabiej rozwinięte			1 209 993 079,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40 %. Współczynnik w wysokości 100 % ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.1.1. Cel szczegółowy⁵⁶ (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

Cel szczegółowy 2 (SO 1. 2): Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Działania realizowane w ramach SO2 w 2. Priorytecie adresują potrzebę korzyści z cyfryzacji dla przedsiębiorstw. Istotną częścią wsparcia dostępnego w ramach SO2 będzie wsparcie transformacji cyfrowej MŚP. Instrumenty wskazane w tej części programu uwzględniają również wyzwania związane z cyfrową transformacją gospodarki. W ten sposób przyczyniają się do realizacji Strategii cyfrowej UE oraz innych unijnych i krajowych strategii w tym zakresie. W szczególności dotyczy to dedykowanych tym zagadnieniom ekosystemów Europejskie Huby Innowacji Cyfrowych (European Digital Innovation Hubs - EDIH) i Centrów testów i eksperymentowania technologicznego sztucznej Inteligencji (Testing and Experimentation Facilities – TEF AI).

Zastosowane instrumenty zostały podzielone na następujące grupy:

- **Wsparcie transformacji cyfrowej polskich MŚP** poprzez doradztwo skupione na potrzebach i wyzwaniach danego MŚP dotyczące zastosowania technologii cyfrowych w przedsiębiorstwie oraz granty na zakup i wdrożenie technologii wspierających prowadzenie działalności gospodarczej. Wsparcie dla pozyskania technologii z zewnętrznego źródła, np. w postaci wartości niematerialnych i prawnych do rozwiązań IT służących transformacji cyfrowej w przedsiębiorstwie ma na celu poszerzenie dostępu do wiedzy, obniżenie kosztów technologii i innych nowych rozwiązań polskich MSP. Finansowanie będzie mogło być przeznaczone na wdrożenie w przedsiębiorstwie specjalistycznych rozwiązań cyfrowych, z możliwości uzyskania wsparcia wykluczone będą natomiast wydatki na zakup oprogramowania biurowego, księgowego, systemy operacyjne wykorzystujące powszechnie znane i dostępne technologie; bardzo ograniczona będzie również możliwość zakupu środków trwałych.

- **Współfinansowanie działań prowadzonych przez Europejskie Huby Innowacji Cyfrowych (European Digital Innovation Hubs, EDIH)** – wsparcie będzie komplementarne w stosunku do finansowania zapewnionego przez Komisję Europejską w ramach programu „Cyfrowa Europa” (Digital Europe Programme). Zadania realizowane przez EDIH będą polegać na wspieraniu

⁵⁶ Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

transformacji cyfrowej przez zwiększenie w państwach członkowskich UE poziomu wykorzystania cyfrowych technologii przez sektor prywatny, a w szczególności przez MŚP. Europejskie Huby Innowacji Cyfrowych będą działać w modelu one-stop-shop, obsługując przedsiębiorstwa, które będą chciały dokonać cyfrowej transformacji działalności gospodarczej. Usługi oferowane przez EDIH mają w szczególności umożliwić przedsiębiorstwu stworzenie planu transformacji cyfrowej, zapewnić dostęp do aktualnej specjalistycznej wiedzy, a także zapewnić warunki do testowania rozwiązań lub eksperymentowanie z najnowszymi technologiami, mającymi potencjalnie kluczowe znaczenie dla wytwarzanych przez niego produktów, oferowanych usług, stosowanych procesów lub przyjętych modeli biznesowych. Tym samym działalność EDIHów wspiera cyfrową transformację gospodarki, stymuluje zachowania przedsiębiorców i motywuje ich do podnoszenia kompetencji, w szczególności wśród firm z sektora MSP.

- Współfinansowanie Centrów testów i eksperymentowania technologicznego sztucznej Inteligencji (AI) – wsparcie będzie komplementarne w stosunku do finansowania zapewnionego przez Komisję Europejską w ramach nowego instrumentu Testing and Experimentation Facilities (TEF) w ramach Programu Cyfrowa Europa (Digital Europe Programme). Polska wykazuje zdolność organizacyjną i techniczną do założenia centrów w obszarze m.in.: Edge TEF AI (hardware) dla systemów AI oraz sektorowych: rolnictwo (Agri-Food); Przemysł (Manufacturing TEF), Inteligentne Miasta i Społeczności (Smart cities and communities TEF) oraz Zdrowie (Health TEF). Wsparcie tworzenia TEF pozwoli na włączenie się do transgranicznej sieci testów i eksperymentowania sztucznej inteligencji, a jednocześnie monitorowania, walidacji i certyfikacji tej technologii na podstawie wypracowanych również w Polsce standardów i reguł technicznych, organizacyjnych i etycznych. Tym samym działalność TEFs wspiera cyfrową transformację gospodarki w obszarze sztucznej inteligencji, stymuluje zachowania przedsiębiorców i motywuje ich do podnoszenia kompetencji, w szczególności wśród firm z sektora MSP.

Wszystkie instrumenty w ramach celu szczegółowego zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH na podstawie wytycznych technicznych dot. DNSH dla RRF.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. e) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

Wsparcie w ramach 2 Priorytetu w ramach SO2 skierowane jest głównie do:

- przedsiębiorców,
- Europejskich Hubów Innowacji Cyfrowych (EDIH),
- ośrodków udogodnień dla testowania i eksperymentowania rozwiązań technologii cyfrowych (z ang. Testing and Experimentation Facility; TEFów).

Możliwa jest realizacja przez instytucje publiczne, jako beneficjentów, projektów skierowanych do w/w grup docelowych.

W Priorytecie 2 w ramach SO1.2 funkcję Instytucji Pośredniczącej pełni: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Zostanie zapewniona zgodność z zasadami równości szans i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 rozporządzenia ogólnego, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju, poprzez zapisy warunków konkursów oraz kryteriów oceny projektów. Ich spełnienie będzie warunkiem otrzymania wsparcia. Projekty będą realizowane zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym, w tym *Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027* oraz stanowiącymi załączniki do tych wytycznych procedurami przestrzegania zapisów KPP oraz KPON. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. O ile będzie to uzasadnione zakresem projektu, zapewniona będzie dostępność nowopowstałych produktów i usług, w tym z uwzględnieniem wymogów Europejskiego Aktu o Dostępności oraz infrastruktury dla wszystkich odbiorców efektów wsparcia. Zostanie zapewniona dostępność cyfrowa publikacji i informacji dot. projektów w standardzie WCAG zgodnie z wymogami wytycznych w odniesieniu do stron internetowych, systemów teleinformatycznych i dokumentów będących wynikiem realizacji projektów. Beneficjenci będą wdrażać w realizacji projektów dobre praktyki związane z uwzględnieniem perspektywy płci i działaniami prewencyjnymi dyskryminacji. Wykazane aspekty będą monitorowane i kontrolowane na każdym etapie realizacji projektu, w tym w okresie trwałości. Zgłoszone przypadki niezgodności będą corocznie raportowane do komitetu monitorującego.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W Programie, w ramach SO1.2 możliwe będzie wsparcie transformacji cyfrowej polskich przedsiębiorstw poprzez doradztwo dotyczące zastosowania technologii cyfrowych w przedsiębiorstwie, testowanie i eksperymentowanie sztucznej inteligencji oraz granty na zakup i wdrożenie technologii wspierających prowadzenie działalności gospodarczej.

Mając na uwadze nieterytorialny charakter i specyfikę projektów planowanych do realizacji w ramach SO1.2, nie przewiduje się w ukierunkowania interwencji na OSI.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi)
rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Potencjalne obszary współpracy w ramach przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych, zostały oparte na wytycznych inwestycyjnych zawartych w CSRs dla Polski 2019 i 2020

Zakłada się również w Programie wsparcie dla przedsięwzięć dot. partnerstw międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych z udziałem podmiotów znajdujących się w co najmniej jednym innym państwie członkowskim.

W ramach tego celu szczegółowego mogą wystąpić przykłady przedsięwzięć międzynarodowych w rozumieniu rozporządzenia ogólnego w ujęciu: współpracy międzyinstytucjonalnej, współpracy tematycznej, mechanizmów wspierania partnerstw, w obszarze EDIHy, TEFs AI – centrów innowacji cyfrowych należących do ogólnoeuropejskiej sieci. EDIH i TEF AI będą wspierane zarówno w FENG jak i w ramach programu UE Cyfrowa Europa. W ten sposób zwiększone zostaną ich możliwości w zakresie działań o wyraźnej europejskiej wartości dodanej, w oparciu o tworzenie ogólnoeuropejskiej sieci i promowanie transferu wiedzy specjalistycznej (zarówno między tymi podmiotami jak i do przedsiębiorstw korzystających z ich usług.

W ramach celu szczegółowego 1.2 możliwa będzie realizacja projektów zgodnych z celami SUERMB, w szczególności w Obszarze Tematycznym: Innowacje w zakresie działań, tj. 1. Innowacje oparte na wyzwaniach, 2. Innowacje i transformacja cyfrowa, 3. Innowacje poprzez współtworzenie. oraz w ramach Obszarów Tematycznych: Transport, Nutri, Energia, Turystyka i Zdrowie. Projekty realizujące cele SUERMB będą mogły dotyczyć m.in. międzynarodowych partnerstw, współpracy międzyinstytucjonalnej, tworzeniu ogólnoeuropejskich sieci i transferu wiedzy. Możliwa będzie również współpraca w ramach międzyinstytucjonalnej wymiany wiedzy i doświadczeń, w tym pomiędzy przedsiębiorstwami i centrami innowacji.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii)
rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

Interwencja w 2 Priorytecie w ramach SO 1.2 realizowana jest przy wykorzystaniu dotacji. Analogicznie jak w przypadku modułu „cyfryzacja” z 1. Priorytetu projekty z tego obszaru są finansowane z wykorzystaniem wsparcia bezzwrotnego. Oferowane wsparcie ma na celu zwiększyć efektywność funkcjonowania przedsiębiorstw poprzez zwiększenie poziomu cyfryzacji różnych procesów w firmach. Wsparcie w formie grantów o relatywnie niedużej wartości (poniżej równowartości 200 tys. euro) uzupełnione jest wsparciem o charakterze brokeryngowym oraz doradczym. W przypadku projektów EDIH i TEF AI, forma dotacyjna wynika również z komplementarności finansowania z programami centralnymi KE.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni	Cel końcowy
2	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	1304 93 / 186	4 504/ 322/ 643
2	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	40 / 3 / 6	241 / 17 / 34
2	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO04	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwa	1 272/ 91/ 182	4 319/ 308/ 617

	publicznych							
2	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCO08	Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji	EUR	2 220 753/ 158 625/ 317 251	6 736 285/ 481 163/ 962 327
2	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	PLRO009	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie technologii cyfrowych	przedsiębiorstwa	1304/ 93/ 186	4 504/ 322/ 643

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik [255]	Jednostkamiary	Wartość bazowa lub	Rok odniesienia	Cel końcowy	Źródło danych	Uwagi [200]
-----------	-----------------	---------	-------------------	--------------------	----------------	----------------	--------------------	-----------------	-------------	---------------	-------------

				[5]			wartość odniesienia		(2029)	[200]	
2	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCR 02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0	2021	11 339 537 / 809 967 / 1 619 934	CST 2021	
2	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCR 03	Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwa	0	2021	705/ 50/ 101	CST 2021	
2	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw,	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCR 98	Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej	osoby	0	2021	525 / 38/ 75	CST 2021	

	organizacji badawczych i instytucji publicznych				specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)						
--	---	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	13	6 947 059,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	2	13	13 894 118,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2	13	97 258 823,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundus z	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	01	6 947 059,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	2	01	13 894 118,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2	01	97 258 823,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundus z	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	33	6 947 059,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	2	33	13 894 118,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	2	33	97 258 823,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundus z	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych (SO 2)	02	6 947 059,00
		W okresie przejściowym			13 894 118,00
		Słabiej rozwinięte			97 258 823,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40 %. Współczynnik w wysokości 100 % ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.1.1. Cel szczegółowy⁵⁷ (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

Cel szczegółowy 3 (SO1. 3): Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Działania realizowane w ramach SO1.3 w 2. Priorytecie adresują m.in. potrzebę wsparcia MŚP w zakresie umiędzynarodowienia ich działalności. Jednocześnie istotną częścią wsparcia dostępnego w ramach SO1.3 są instrumenty wspierające rozwój innowacyjnych spółek typu *start-up/scale-up*. Wspieranie tego rodzaju przedsiębiorstw wymaga zastosowania różnych działań – od instrumentów wspierających powstawanie startupów (popularyzacja i przygotowanie do prowadzenia własnego przedsiębiorstwa, finansowanie załączkowe), przez specjalistyczne wsparcie rozwoju i skalowania wyselekcjonowanej grupy startupów (programy rozwojowe o charakterze akceleracyjnym) po finansowanie kapitałowe innowacyjnych spółek.

Realizacja instrumentów w ramach SO1.3 przyczynia się tym samym do realizacji wyzwania KE określonego w CSRs dla Polski 2019 i 2020, dotyczącego zwiększania konkurencyjności i umiędzynarodowienia małych i średnich przedsiębiorstw

Zastosowane instrumenty zostały podzielone na następujące grupy:

Wsparcie w zakresie internacjonalizacji

- **Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji innowacyjnych MŚP** - budowanie kompetencji i strategii ekspansji zagranicznej oraz dopasowania produktów i usług do konkretnych rynków docelowych, segmentów klientów i kanałów sprzedaży.
- Przewidziano wsparcie projektów zmierzających do **zwiększenia skali potencjału eksportowego firm** z sektora MSP, polegających na udziale tych przedsiębiorców w prestiżowych imprezach wystawienniczych, co przyczyni się do włączania ich w ekosystem promocji polskiej marki polskiej gospodarki. Wsparciu temu z zakresu promocji pojedynczych przedsiębiorców towarzyszyć będą działania systemowe, polegające na koordynacji przygotowania udziału przedsiębiorstw na wybranych, najbardziej prestiżowych imprezach,

⁵⁷ Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

jak również wspierające promocję pojedynczych firm oraz branż istotnych dla podniesienia innowacyjności polskiej gospodarki, powiązanych z krajowymi inteligentnymi specjalizacjami zgodnie z zakresem CPR.

Wsparcie powstawania i rozwoju innowacyjnych spółek (start-up/scale-up)

- **Wsparcie indywidualnych innowatorów** – wsparcie wynalazców i osób zainteresowanych wdrożeniem innowacyjnych rozwiązań poprzez utworzenie dostępnej, przyjaznej przestrzeni przeznaczonej do eksperymentowania, doświadczania, testowania, pracy nad innowacyjnymi rozwiązaniami, a także weryfikacji potencjału komercjalizacyjnego, technologicznego i biznesowego pomysłów.
- **Programy rozwojowe dla innowacyjnych spółek (o charakterze akceleracyjnym i post-akceleracyjnym):** specjalistyczne wsparcie rozwoju wyselekcjonowanej grupy pomysłodawców i start-upów, w tym start-upów zagranicznych zachęconych do rozwijania działalności w Polsce oraz spółek na dalszym etapie rozwoju.

Programy rozwojowe mają zapewnić wsparcie dopasowane do etapu rozwoju innowacyjnej spółki, m.in. poprzez wsparcie w formie grantu, zindywidualizowane wsparcie merytoryczne (mentoring biznesowy i technologiczny, specjalistyczne usługi) ekspertów, w tym międzynarodowych, dostęp do potencjalnych klientów, inwestorów (w tym na wydarzeniach typu hackatony, pitch-decki etc.), stworzenie warunków do realizacji testowego wdrożenia produktu/usługi, a także wsparcie w procesie pozyskiwania finansowania zewnętrznego (np. od funduszy VC) oraz w zakresie internacjonalizacji działalności (w tym wyjazdy na wybrane rynki zagraniczne służące rozwinięciu działalności i przygotowaniu produktu na konkretny rynek).

Możliwa jest również realizacja ścieżki obejmującej wątek edukacyjny dla dużych/średnich firm i prowadzącej je przez proces zmiany modelu biznesowego z liniowego do zamkniętego (circular). Jednocześnie oferowane jest firmom poszukiwanie dla nich rozwiązań technologicznych (np. wśród startupów), które mogą być zastosowane w procesie transformacji modelu biznesowego.

Finansowanie innowacyjnej działalności przedsiębiorstw z wykorzystaniem instrumentów finansowych oraz instrumentów mieszanych

- **Instrumenty kapitałowe:** finansowanie powstawania i rozwoju spółek typu start-up/scale-up z wykorzystaniem funduszy *venture capital* oraz finansowania poprzez aniołów biznesu, ze szczególnym uwzględnieniem finansowania spółek prowadzących działalność badawczo-rozwojową (zarówno nowopowstałych spółek będących na etapie finalizacji prac B+R jak i dojrzałych spółek rozwijających produkty/usługi poprzez dalsze prace badawcze). Finansowanie kapitałowe jest przekazywane do spółek przez pośredników finansowych (fundusze *venture capital*) i z udziałem wkładu prywatnego. W przypadku spółek wysokotechnologicznych, prowadzących działalność B+R, możliwe będzie również uzupełnienie finansowania kapitałowego wsparciem bezzwrotnym w formie dotacji (w ramach jednej operacji). Celem wdrażania instrumentów kapitałowych w ramach Programu jest nie tylko finansowanie kapitałowe innowacyjnych spółek, ale również wspieranie rozwoju ekosystemu obejmującego takie podmioty, jak fundusze *seed/venture capital*, fundusze *corporate venture capital*, sieci „aniołów biznesu”. Uzupełnieniem wsparcia kapitałowego będzie wsparcie prawne dla MŚP mające na celu zabezpieczenie interesów przedsiębiorców w procesie pozyskiwania inwestora. Z dostępnego wsparcia będą mogły skorzystać również start-upy, które opracowały innowacyjne produkty lub usługi skierowane na rzecz poprawy jakości życia osób ze szczególnymi potrzebami.

- **Instrument gwarancyjny** skierowany do mikro, małych i średnich firm oraz do przedsiębiorstw typu small mid-caps i mid-caps, które chcą uzyskać finansowanie dłużne na realizację inwestycji i/lub zwiększenie kapitału obrotowego niezbędnego do rozwoju firmy oraz zapewnienia płynności finansowej. Z gwarancji mogą skorzystać przedsiębiorstwa posiadające zdolność kredytową w ocenie instytucji finansowej, ale mające trudności w dostępie do finansowania z powodu braku lub niewystarczającego zabezpieczenia spłaty zadłużenia. Celem wsparcia w formie gwarancji jest ułatwienie przedsiębiorcom dostępu do kredytów inwestycyjnych z przeznaczeniem na finansowanie projektów polegających na wdrażaniu nowych lub ulepszonych rozwiązań produktowych, procesowych, organizacyjnych lub marketingowych identyfikowanych co najmniej na poziomie firmy lub wdrażaniu modeli biznesowych opartych na automatyzacji, robotyzacji lub cyfryzacji przedsiębiorstw. W przypadku gwarancji zabezpieczających spłatę kredytów obrotowych (powiązanych z inwestycją) warunkiem dostępu do finansowania będzie natomiast spełnienie przez przedsiębiorstwo co najmniej jednego z określonych kryteriów dostępu, które pozwolą zidentyfikować tzw. innowacyjne przedsiębiorstwo (te warunki to np. korzystanie z ochrony własności intelektualnej, posiadanie działu badawczo-rozwojowego, członkostwo w Krajowym Klastrze Kluczowym). Dostępne jest również łączenie wsparcia w formie gwarancji z finansowaniem części kosztów inwestycyjnych w formie dotacji do kapitału lub kosztów odsetkowych w formie dopłaty do oprocentowania (w ramach jednej operacji). W przypadku firm spoza sektora MSP (small mid-caps oraz mid-caps) wsparcie uzupełniające w formie dotacji będzie mogło objąć tylko dopłaty do oprocentowania, MSP będą mogły korzystać z dotacji do oprocentowania (w przypadku kredytów obrotowych) lub dotacji do kapitału (w przypadku kredytów inwestycyjnych).

Instrumenty łączące finansowanie dłużne z dotacyjnym (mieszane). Planowana jest kontynuacja kredytu na innowacje technologiczne – instrumentu łączącego finansowanie dłużne MSP z udziałem banków komercyjnych oraz bezzwrotne w formie dotacji. Tego rodzaju finansowanie pozwala zwiększyć udział banków komercyjnych w finansowaniu innowacyjnych przedsięwzięć. Instrument mieszany, taki jak kredyt na innowacje technologiczne łączy w sobie zalety finansowania zwrotnego uruchamianego ze środków prywatnych (sektor bankowy) ze wsparciem dotacyjnym, które zwiększa skłonność do finansowania innowacyjnych projektów przez firmy.

Program dopuszcza również wsparcie na kapitał obrotowy dla MŚP w celu przeciwdziałania skutkom społeczno-gospodarczym, w jakich znaleźli się przedsiębiorcy lub są nią zagrożeni, w wyniku sytuacji nadzwyczajnych typu: pandemia, wprowadzone sankcje w związku z wybuchem konfliktów etc. W zależności od sytuacji pandemicznej oraz potrzeb przedsiębiorców, wsparcie może mieć charakter zwrotny lub bezzwrotny.

Wszystkie instrumenty w ramach celu szczegółowego zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH na podstawie wytycznych technicznych dot. DNSH dla RRF.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. e) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

Wsparcie w ramach 2 Priorytetu w ramach SO1.3 skierowane jest głównie do:

- MŚP, a także small mid-caps i mid-caps w ramach instrumentu gwarancyjnego
- akceleratorów, w tym prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Ponadto, realizowane są projekty pozakonkursowe administracji publicznej, której grupą docelową

są MŚP oraz indywidualni innowatorzy oraz instrumenty finansowe.

W Priorytecie 2 w SO3 funkcję Instytucji Pośredniczących pełnią:

- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP),
- Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Zostanie zapewniona zgodność z zasadami równości szans i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 rozporządzenia ogólnego, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju, poprzez zapisy warunków konkursów oraz kryteriów oceny projektów. Ich spełnienie będzie warunkiem otrzymania wsparcia. Projekty będą realizowane zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym, w tym *Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027* oraz stanowiącymi załączniki do tych wytycznych procedurami przestrzegania zapisów KPP oraz KPON. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. O ile będzie to uzasadnione zakresem projektu, zapewniona będzie dostępność nowopowstałych produktów i usług, w tym z uwzględnieniem wymogów Europejskiego Aktu o Dostępności oraz infrastruktury dla wszystkich odbiorców efektów wsparcia. Zostanie zapewniona dostępność cyfrowa publikacji i informacji dot. projektów w standardzie WCAG zgodnie z wymogami wytycznych w odniesieniu do stron internetowych, systemów teleinformatycznych i dokumentów będących wynikiem realizacji projektów. Beneficjenci będą wdrażać w realizacji projektów dobre praktyki związane z uwzględnieniem perspektywy płci i działaniami prewencyjnymi dyskryminacji. Wykazane aspekty będą monitorowane i kontrolowane na każdym etapie realizacji projektu, w tym w okresie trwałości. Zgłoszone przypadki niezgodności będą corocznie raportowane do komitetu monitorującego.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W Programie, w ramach Priorytetu 2, w SO1.3 możliwe będzie wsparcie ukierunkowane na OSI, w tym obszary zagrożone trwałą marginalizacją i miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, w formie odrębnej ścieżki działań skierowanej do nowych przedsiębiorstw (akceleracja), których działalność opiera się na nowych rozwiązaniach technologicznych (startupów) i przyjaznego ekosystemu startup-owego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi)
rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Zakłada się w Programie wsparcie dla przedsięwzięć dot. partnerstw międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych z udziałem podmiotów znajdujących się w co najmniej jednym innym państwie członkowskim.

W ramach tego celu szczegółowego mogą wystąpić przykłady przedsięwzięć międzynarodowych w rozumieniu art. 17.3.d.v CPR w ujęciu: współpracy międzyinstytucjonalnej, współpracy tematycznej, mechanizmów wspierania partnerstw. Mogą do nich należeć m.in. programy realizowane w porozumieniu z agencjami publicznymi i akceleratorami z krajów europejskich i spoza Europy, międzyinstytucjonalna wymiana wiedzy i doświadczeń w budowaniu ekosystemu innowacji. Projekty te mogą polegać m. in. na współprojektowaniu instrumentów, stworzenie sieci mentorów z wybranego obszaru specjalizacji na danym rynku, współorganizacja wspólnych konkursów, współpraca z akceleratorami międzynarodowymi; przygotowanie polskich przedsiębiorstw do współpracy międzynarodowej, projekty mające na celu włączanie się w globalne łańcuchy wartości, wspólne programy internacjonalizacji start-upów typu start-up exchange. W omawianym celu szczegółowym wspieraną będą również zagraniczne start-upy planujące założenie działalności w Polsce.

Dla pełnego rozwoju rynku venture capital w Polsce ważne jest przyciąganie do Polski z zagranicy renomowanych zespołów zarządzających dużymi pod względem wartości funduszami, korzystającymi z kapitału prywatnego dostarczanego przez zagranicznych inwestorów instytucjonalnych, finansowych lub branżowych. Ważną rolę może pełnić także współpraca partnerska między środowiskami (podmioty zarządzające, podmioty realizujące programy akceleryjne, inwestorzy, aniołowie biznesu) związanymi z sektorem VC w Polsce i w innych krajach UE.

W ramach celu szczegółowego 1.3 możliwa będzie realizacja projektów zgodnych z celami SUERMB, w szczególności w Obszarze Tematycznym: Innowacje w zakresie działań, tj. 1. Innowacje oparte na wyzwaniach, 2. Innowacje i transformacja cyfrowa, 3. Innowacje poprzez współtworzenie oraz w ramach Obszarów Tematycznych: Transport, Nutri, Energia, Turystyka i Zdrowie. Projekty, wpisujące się w SUERMB będą mogły dot. m.in. międzynarodowych partnerstw, współpracy międzyinstytucjonalnej, wymiany wiedzy i doświadczenia, czy tworzenia sieci współpracy. Współpraca może wystąpić w ramach międzyinstytucjonalnych przedsięwzięć podjętych przez przedsiębiorstwa, czy udziału w projektach wspartych ze środków programu zagranicznych inwestorów.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii)
rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

W SO1.3 instrumenty zwrotne są główną formą finansowania projektów realizowanych przez firmy. Dostępne są to instrumenty kapitałowe, gwarancje uzupełnione dotacją, instr. łączące prywatne finansowanie zwrotne z dotacją z EFRR.

Dotacja w instrumencie gwarancyjnym oraz mieszanym ma zwiększyć zdolność kredytową, a tym samym zachęcić do realizacji innowacyjnych projektów finansowaniem zewnętrznym. Instrument gwarancyjny oraz kredyt technologiczny wykorzystują:

- środki prywatne dostępne w sektorze bankowym

- kompetencje banków do oceny projektów.

Dotacje planowane są w przypadku projektów realizowanych przez instytucje publiczne (promocja gospodarcza polskich MSP), a także dla usług rozwojowych dla start-upów, co ma posłużyć m. in. do przygotowania takich firm do współpracy z inwestorem oraz zwiększenia ich wartości przed inwestycją. Wsparcie bezzwrotne zostało zaplanowane też dla zwiększania kompetencji dot. internacjonalizacji oraz wsparcia innowatorów – w zw. z doradczym charakterem projektów

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	805 / 57 / 115	3 450 / 246 / 493
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	RCO02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	514 / 37 / 74	2 037 / 146 / 291
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	RCO03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	228 / 16 / 33	1 109 / 79 / 158
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	RCO04	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwa	107 / 8 / 15	709 / 51 / 101

	pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne							
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO05	Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem	przedsiębiorstwa	48 / 3 / 7	866 / 62 / 124
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	PLRO006	Liczba przedsiębiorstw otrzymująca wsparcie w zakresie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju	przedsiębiorstwa	4 / 0 / 1	4 / 0 / 1

Tabela 3 wskaźniki rezultatu

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostkamiary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach	EPC	0	2021	2024/ 145/ 289	CST 2021	

2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCR 02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0	2021	647 632 968 / 46 259 498 / 92 518 995	CST 2021	
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCR 03	Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwa	0	2021	1 040 / 74 / 149	CST 2021	
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCR17	Nowe przedsiębiorstwa utrzymujące się na rynku	przedsiębiorstwa	0	2021	339 / 24 / 48	CST 2021	
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	PLRR051	Liczba przedsięwzięć proekologicznych	Szt.	0	2021	8 / 1 / 1		

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	21	49 396 324,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	21	98 792 647,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	21	691 548 529,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	22	3 497 794,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	22	6 995 588,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	22	48 969 118,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	24	4 352 941,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	24	8 705 882,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	24	60 941 177,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	25	5 305 882,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	25	10 611 765,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	25	74 282 353,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	137	294 118,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	137	588 235,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	137	4 117 647,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	01	24 738 236,00

2	EFRR	W okresie przejściowym	3	01	49 476 470,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	01	346 335 294,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	02	24 117 647,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	02	48 235 294,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	02	337 647 059,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	04	13 991 176,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	04	27 982 353,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	04	195 876 471,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	33	62 847 059,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	33	125 694 117,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	33	879 858 824,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

II	EFRR	Lepiej rozwinięte	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MSP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne (SO3)	02	62 847 059,00
		W okresie przejściowym			125 694 117,00
		Słabiej rozwinięte			879 858 824,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40 %. Współczynnik w wysokości 100 % ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2. Priorytety

Podstawa prawna: art. 22 ust. 2 i art. 22 ust. 3 lit. c) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

2.1. Priorytety inne niż pomoc techniczna

2.1.1. Tytuł priorytetu [300] (należy powtórzyć dla każdego priorytetu)

3. Priorytet: Zazielenienie przedsiębiorstw

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+*
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ⁵⁸
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

* Jeżeli zaznaczone, przejść do sekcji 2.1.1.2.

⁵⁸ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

2.1.1.1. Cel szczegółowy⁵⁹ (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

SO 2.1: Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach celu szczegółowego zaplanowano działania mające przyczynić się do zwiększenia efektywności energetycznej i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, a tym samym przyczyniające się do osiągnięcia celów Europejskiego Zielonego Ładu, jak również krajowych dokumentów strategicznych.

Inwestycje w zwiększanie efektywności energetycznej przedsiębiorstw z wykorzystaniem instrumentów mieszanych

Realizowany jest instrument – **Kredyt ekologiczny**, łączący finansowanie dłużne MŚP oraz przedsiębiorstw typu small mid-caps i mid-caps z udziałem banków komercyjnych oraz bezzwrotne w formie dotacji. Celem działania będzie wspieranie transformacji przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej poprzez modernizację infrastruktury w przedsiębiorstwach, a także wdrażanie nowych lub ulepszonych produktów, usług w powiązaniu ze zmianą procesów, umożliwiających znaczącą redukcję zużycia energii (np. elektrycznej, gazowej) w danym przedsiębiorstwie (procesy) lub u odbiorcy końcowego (produkty, usługi).

Finansowanie inwestycji przedsiębiorstw zwiększających efektywność energetyczną z wykorzystaniem instrumentu gwarancyjnego

Przyspieszenie i zwiększenie skali transformacji energetycznej przedsiębiorstw w Polsce wymaga zapewnienia odpowiednich źródeł finansowania tego procesu, w tym inwestycji i innych kosztów związanych z taką transformacją. W FENG zadanie to będzie realizowane między innymi poprzez instrument gwarancyjny.

W ramach Celu Polityki 2 instrument ten ma zapewnić finansowanie dłużne inwestycji zwiększających efektywność energetyczną przedsiębiorstw, w tym w zakresie modernizacji budynków, linii produkcyjnych, zakupu urządzeń ograniczających zużycie energii elektrycznej lub ciepłej, zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii, instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych. Możliwe jest również finansowanie kosztów inwestycyjnych i kapitału obrotowego w celu zwiększenia efektywności energetycznej przedsiębiorstw, w tym kosztów ponoszonych przez instalatorów rozwiązań efektywnych energetycznie w związku z realizacją kontraktów na

⁵⁹ Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

rzecz podmiotów trzecich (zamawiających). Finansowanie będzie realizowane poprzez gwarancje zabezpieczające spłatę kredytów bankowych. Z gwarancji mogą skorzystać przedsiębiorstwa posiadające zdolność kredytową w ocenie instytucji finansowej, ale mające trudności w dostępie do finansowania z powodu braku lub niewystarczającego zabezpieczenia spłaty zadłużenia. Planowane jest łączenie wsparcia w formie gwarancji z finansowaniem części kosztów inwestycyjnych w formie dotacji do kapitału oraz kosztów odsetkowych w formie dopłaty do oprocentowania (w ramach jednej operacji). W przypadku firm spoza sektora MSP wsparcie uzupełniające w formie dotacji będzie mogło mieć formę wyłącznie dofinansowania do oprocentowania kredytów (niezależnie od rodzaju kredytu, tj. obrotowego lub inwestycyjnego), a w przypadku MSP możliwa będzie dotacja zarówno na koszty oprocentowania (kredyty obrotowe) jak i dotacja na pokrycie części kosztów inwestycji (kredyty inwestycyjne).

Zielona transformacja przedsiębiorstw polegająca na modernizacji dotychczasowej działalności gospodarczej w kierunku zwiększenia efektywności energetycznej będzie poprzedzona przeprowadzeniem audytu energetycznego, który uzasadni potrzebę i zakres wprowadzanych rozwiązań proekologicznych możliwych do sfinansowania w formie instrumentu gwarancyjnego z komponentem dotacyjnym lub w formie premii ekologicznej, z możliwością sfinansowania kosztów audytu energetycznego.

W przypadku finansowania nowej inwestycji alternatywą dla audytu energetycznego może być przeprowadzone przez wnioskodawcę porównanie dwóch potencjalnych wariantów takiej inwestycji. Porównanie wariantów powinno wykazać wartość dodaną w postaci efektu ekologicznego, który nie mógłby zostać osiągnięty bez zwiększenia kosztów inwestycji w wyniku zastosowania rozwiązań z zakresu efektywności energetycznej. Określona w ten sposób wartość dodana nowej inwestycji uzasadni zastosowanie instrumentu gwarancyjnego z komponentem dotacyjnym lub premii ekologicznej.

Wszystkie instrumenty w ramach celu szczegółowego zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH na podstawie wytycznych technicznych dot. DNSH dla RRF.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Wsparcie w ramach 3. Priorytetu w ramach SO2.1 skierowane jest głównie do:

- przedsiębiorców.

Ponadto, realizowane są instrumenty finansowe, skierowane do:

- przedsiębiorstw,

W Priorytecie 3. w SO2.1 funkcję Instytucji Pośredniczącej pełni Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK), a w przypadku części działań nie jest przewidziane zaangażowanie Instytucji Pośredniczącej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Zostanie zapewniona zgodność z zasadami równości szans i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 rozporządzenia ogólnego, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju, poprzez zapisy warunków konkursów oraz kryteriów oceny projektów. Ich spełnienie będzie warunkiem otrzymania wsparcia. Projekty będą realizowane zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym, w tym *Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027* oraz stanowiącymi załączniki do tych wytycznych procedurami przestrzegania zapisów KPP oraz KPON. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. O ile będzie to uzasadnione zakresem projektu, zapewniona będzie dostępność nowopowstałych produktów i usług, w tym z uwzględnieniem wymogów Europejskiego Aktu o Dostępności oraz infrastruktury dla wszystkich odbiorców efektów wsparcia. Zostanie zapewniona dostępność cyfrowa publikacji i informacji dot. projektów w standardzie WCAG zgodnie z wymogami wytycznych w odniesieniu do stron internetowych, systemów teleinformatycznych i dokumentów będących wynikiem realizacji projektów. Beneficjenci będą wdrażać w realizacji projektów dobre praktyki związane z uwzględnieniem perspektywy płci i działaniami prewencyjnymi dyskryminacji. Wykazane aspekty będą monitorowane i kontrolowane na każdym etapie realizacji projektu, w tym w okresie trwałości. Zgłoszone przypadki niezgodności będą corocznie raportowane do komitetu monitorującego.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W ramach SO2.1 możliwe będzie wsparcie ukierunkowane na OSI, w formie preferencji dla projektów realizowanych w ramach instrumentu Kredyt ekologiczny, na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W ramach celu szczegółowego ze względu na konieczność dopasowania projektów do indywidualnych potrzeb przedsiębiorców nie zakłada się wyboru przedsięwzięć realizowanych we współpracy międzyregionalnej, transgranicznej czy transnarodowej.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

Wszystkie działania w ramach celu szczegółowego finansowane są w formach

wykorzystujących finansowanie zwrotne, tj.

- instrument gwarancyjny uzupełniony o finansowanie części kosztów w formie dotacji;
- kredyt ekologiczny wykorzystujący finansowanie zwrotne-dłużne w postaci kredytu bankowego oraz dotację ze środków EFRR.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	202/ 14/ 29	608/ 43/ 87
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	91/ 6/ 13	282/ 20/ 40
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	Przedsiębiorstwa	111/ 8/ 16	326/ 23/ 47
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	PLRO006	Liczba przedsiębiorstw otrzymująca wsparcie w zakresie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju	Przedsiębiorstwa	202/ 14/ 29	608/ 43/ 87

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródła danych [200]	Uwagi [200]
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przełomowe	RCR 01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych podmiotach	EPC	0	2021	587/ 42/ 84	CST 2021	
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przełomowe	RCR 02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0	2021	589 226 596 / 42 087 614 / 84 175 228	CST 2021	
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przełomowe	PLRR051	Liczba inwestycji proekologicznych	szt.	0	2021	728/ 52/ 104	CST 2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	38	13 526 471,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	38	27 052 941,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	38	189 370 588,00
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	39	10 821 176,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	39	21 642 353,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	39	151 496 471,00
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	40	2 705 294,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	40	5 410 588,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	40	37 874 118,00
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	075	8 158 824,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	075	16 317 647,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	075	114 223 529,00
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	076	2 041 176,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	076	4 082 353,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	076	28 576 471,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
---------------	---------	-------------------	-----------------	-----	---------------

3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	01	27 052 941,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	01	54 105 882,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	01	378 741 177,00
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	04	10 200 000,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	04	20 400 000,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	04	142 800 000,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	33	37 252 941,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	33	74 505 882,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	33	521 541 177,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (SO 1)	02	37 252 941,00
		W okresie przejściowym			74 505 882,00
		Słabiej rozwinięte			521 541 177,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40 %. Współczynnik w wysokości 100 % ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

--	--	--	--	--	--

*

2.1.1.1. Cel szczegółowy⁶⁰ (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

SO 2.3: Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Wsparcie projektów IPCEI - finansowanie projektów polskich przedsiębiorstw uczestniczących w realizacji Ważnych Projektów Stanowiących Przedmiot Wspólnego Europejskiego Zainteresowania (tzw. projektów IPCEI) zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. (b) Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), projekty IPCEI posiadają wyraźnie innowacyjny charakter w świetle najnowszych osiągnięć w danym sektorze. Finansowanie będzie dotyczyło projektów wpisujących się w cel szczegółowy związany z rozwojem inteligentnych systemów i sieci energetycznych, a także systemów magazynowania energii, w szczególności projektów dotyczących technologii wodorowych.

Instrument w ramach celu szczegółowego został oceniony jako zgodny z zasadą DNSH na podstawie wytycznych technicznych dot. DNSH dla RRF.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Wsparcie w ramach 3. Priorytetu w ramach SO2.3 skierowane jest e do przedsiębiorców.

W Priorytecie 3 w SO2.3 funkcję Instytucji Pośredniczącej pełni Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

⁶⁰ Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

Pole tekstowe [2 000]

Zostanie zapewniona zgodność z zasadami równości szans i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 rozporządzenia ogólnego, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju, poprzez zapisy warunków konkursów oraz kryteriów oceny projektów. Ich spełnienie będzie warunkiem otrzymania wsparcia. Projekty będą realizowane zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym, w tym *Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027* oraz stanowiącymi załączniki do tych wytycznych procedurami przestrzegania zapisów KPP oraz KPON. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. O ile będzie to uzasadnione zakresem projektu, zapewniona będzie dostępność nowopowstałych produktów i usług, w tym z uwzględnieniem wymogów Europejskiego Aktu o Dostępności oraz infrastruktury dla wszystkich odbiorców efektów wsparcia. Zostanie zapewniona dostępność cyfrowa publikacji i informacji dot. projektów w standardzie WCAG zgodnie z wymogami wytycznych w odniesieniu do stron internetowych, systemów teleinformatycznych i dokumentów będących wynikiem realizacji projektów. Beneficjenci będą wdrażać w realizacji projektów dobre praktyki związane z uwzględnieniem perspektywy płci i działaniami prewencyjnymi dyskryminacji. Wykazane aspekty będą monitorowane i kontrolowane na każdym etapie realizacji projektu, w tym w okresie trwałości. Zgłoszone przypadki niezgodności będą corocznie raportowane do Komitetu Monitorującego.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Mając na uwadze nieterytoryalny charakter i specyfikę projektów planowanych do realizacji w ramach SO2.3, nie przewiduje się w ukierunkowania interwencji na OSI.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W SO2.3 realizowane są IPCEI w obszarze rozwoju inteligentnych systemów i sieci energetycznych, a także systemów magazynowania energii, w szczególności technologii wodorowych. IPCEI jako Ważne Projekty Stanowiące Przedmiot Wspólnego Europejskiego Zainteresowania zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. (b) Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), z natury rzeczy mają charakter transnarodowy. Przedsięwzięcia te, zatwierdzone decyzją Komisji Europejskiej, obejmują wiele różnych europejskich projektów, zintegrowanych w ramach wspólnej struktury, komplementarnych i koniecznych do osiągnięcia wspólnych europejskich celów. Korzyści płynące z realizacji takich projektów nie ograniczają się tylko do danego przedsiębiorstwa lub sektora, lecz również tworzą podstawy dla budowy nowych łańcuchów wartości w całej UE. Tym

samym posiadają europejską wartość dodaną i przyczyniają się do wzrostu konkurencyjności całego europejskiego przemysłu oraz rozwiązania ogólnoeuropejskich wyzwań.

W ramach celu szczegółowego 2.3 (SO2.3) możliwa będzie realizacja projektów zgodnych z celami SUERMB, w szczególności w Obszarze Tematycznym: Innowacje w zakresie działań, tj. 1. Innowacje oparte na wyzwaniach, 2. Innowacje i transformacja cyfrowa, 3. Innowacje poprzez współtworzenie oraz w ramach Obszarów Tematycznych: Energia. Projekty, wpisujące się w SUERMB będą mogły dot. m.in. międzynarodowych projektów zmierzających do osiągnięcia wspólnych celów UE m.in. w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii energetycznych. Wsparcie będzie kierowane w szczególności do przedsiębiorców.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

Zastosowanie instrumentów finansowych nie jest planowane w związku z tym, że wsparciem objęte będą projekty IPCEI, dla których wsparcie jest wynikiem akceptacji pomocy publicznej przez Komisję Europejską.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	Przedsiębiorstwa	0 / 0/ 0	2 / 0 / 0
3	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCO 02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	Przedsiębiorstwa	0 / 0/ 0	2 / 0 / 0
3	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	PLRO006	Liczba przedsiębiorstw otrzymująca wsparcie w zakresie	Przedsiębiorstwa	0 / 0/ 0	2 / 0 / 0

	magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)				transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju				
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
3	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)	EFRR	Słabiej/ Lepiej/ Przejsiowe	RCR 01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych podmiotach	EPC	0	2021	164/ 12/ 24	CST 2021	
3	Rozwój	EFRR	Słabiej/	RCR 02	Inwestycje prywatne	EUR	0	2021	19	CST 2021	

	inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)		Lepiej / Przejsiowe		uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)				246 531 / 1 374 752 / 2 749 504		
3	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsiowe	PLRR051	Liczba przedsięwzięć proekologicznych	Szt.	0	2021	2 / 0 / 0	CST 2021	

2.1.1.1.3. Indykatoryny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	029	9 805 882,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	3	029	19 611 765,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	029	137 282 353,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	01	9 805 882,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	3	01	19 611 765,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	01	137 282 353,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	33	9 805 882,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	3	33	19 611 765,00

3	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	33	137 282 353,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E) (SO 3)	02	9 805 882,00
		W okresie przejściowym			19 611 765,00
		Słabiej rozwinięte			137 282 353,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40 %. Współczynnik w wysokości 100 % ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.2. Priorytety dotyczące pomocy technicznej

2.2.1. Priorytet dotyczący pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (należy powtórzyć dla każdego takiego priorytetu dotyczącego pomocy technicznej)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [8 000]

Priorytet 4. - Pomoc Techniczna

Realizacja 4 Priorytetu ma na celu zapewnienie efektywnego systemu zarządzania i wdrażania Programu. Zidentyfikowane zostały trzy obszary wsparcia: sprawny system realizacji Programu, zapewnienie potencjału beneficjentów i potencjalnych beneficjentów, oraz efektywna informacja i promocja Programu. Koncentracja wsparcia w ramach systemu pomocy technicznej na wskazanych obszarach i właściwy dobór działań są istotne z uwagi na rolę jaką pełni Program w realizacji celu Inteligentna i konkurencyjna Europa. Maksymalizacja wpływu Programu na realizację celu będzie wymagać przede wszystkim efektywnie działających instytucji systemu wdrażania oraz wysokiego potencjału beneficjentów do realizacji projektów innowacyjnych, w tym z udziałem prac B+R. Dlatego też, Instytucja Zarządzająca podczas realizowanych działań będzie kładła szczególny nacisk na cele wskazane w Umowie Partnerstwa. Poza działaniami wzmacniającymi potencjał instytucji, pomoc techniczna będzie szczególnie ukierunkowana na wzmocnienie potencjału beneficjentów oraz potencjalnych beneficjentów i partnerów do właściwego wykorzystania środków Programu.

Cechą działań realizowanych w Priorytecie 4 będzie wspieranie kultury administracyjnej – proekologicznej, świadomej potrzeb klienta i otwartej na współpracę z przedsiębiorcami oraz przygotowanie systemu wdrażania – opartego na nowoczesnym zapleczu technicznym i systemach informatycznych w celu bardziej wydajnego wykorzystania czasu oraz zasobów Instytucji i beneficjentów. Oferowane instrumenty będą uwzględniać potrzeby zgłaszane przez przedsiębiorców i pracowników Instytucji co zapewni, że system wdrażania będzie przyjazny dla firm, instytucji oraz skutecznie je wspierający. We wdrażaniu Programu będą stosowane ekologiczne rozwiązania np. powszechny wymóg posługiwania się przez uczestników procesów podpisem kwalifikowanym, w celu umożliwienia elektronicznego obiegu dokumentacji związanej z procesem zarządzania i wdrażania Programu.

Wsparcie udzielane w ramach 4 Priorytetu jest komplementarne do wsparcia udzielonego w ramach pomocy technicznej pozostałych programów, w szczególności programu horyzontalnego w zakresie pomocy technicznej zgodnie z przyjętą linią demarkacyjną.

Ze środków pomocy technicznej są finansowane działania dotyczące:

- **Zapewnienia sprawnego systemu realizacji Programu**, w szczególności w zakresie naboru i selekcji projektów, systemu monitorowania, ewaluacji, kontroli, certyfikacji.

Wsparcie w tym zakresie będzie skierowane na:

- Działania budujące skuteczne funkcjonowanie instytucji i wspierające ich potencjał administracyjny. Zapewnienie ciągłości funkcjonowania kadr do zakończenia i zamknięcia Programu wymaga kompleksowych działań obejmujących wsparcie m.in. konkurencyjnego systemu finansowania wynagrodzeń, zapewnienie odpowiednich kompetencji pracowników przez dostarczenie różnorodnych, dopasowanych do potrzeb i doświadczenia pracowników form szkoleniowych,
- Działania zapewniające sprawną realizację procesów związanych z wdrażaniem Programu, w tym:
 - stworzenie i utrzymanie odpowiednich warunków i narzędzi pracy oraz systemów planowania, monitorowania i raportowania Programu (opis systemu monitorowania i ewaluacji Programu przedstawiono w Zał. 3),
 - rozwój kultury ewaluacyjnej, wsparcie eksperckie (m.in. ekspertyzy, analizy, badania)
 - przedsięwzięcia wspierające kulturę administracyjną (organizacyjną) Instytucji zorientowaną na potrzeby przedsiębiorców jako przyszłych i obecnych beneficjentów Programu. W szczególności przygotowujące merytorycznie i operacyjnie pracowników Instytucji do pełnienia roli indywidualnego opiekuna – doradcy przy projekcie, wspierające efektywną organizację i realizację procesów obsługi projektów, nowoczesne, spójne narzędzia komunikacji z beneficjentami oraz systemy informatyczne zmniejszające obciążenia po stronie beneficjentów i Instytucji,
 - Instytucja zarządzająca programem będzie promować strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych do wspierania celów polityki spójności. Zachęty do stosowania większej liczby kryteriów związanych z jakością i kosztami cyklu życia produktu. Względy środowiskowe (np. kryteria ekologicznych zamówień publicznych) i społeczne, a także zachęty do innowacji zostaną włączone do procedur zamówień publicznych stosowanych zarówno przez beneficjentów, jak i instytucje wdrażające program.

Ponadto będą realizowane działania wspierające realizację procesów wdrażania niezbędne do osiągnięcia najwyższej skuteczności interwencji.

- Wprowadzone zostaną skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniające rodzaje ryzyka, poprzez zapewnienie stosownych procedur, wprowadzenie polityki przeciwdziałania nadużyciom oraz szkoleń dla pracowników instytucji systemu wdrażania oraz ekspertów oceniających projekty
- Wsparcie personelu instytucji zarządzającej, instytucji wdrażających Program i członków komitetów monitorujących w realizacji zasad horyzontalnych, poprzez wsparcie eksperckie, szkolenia i konferencje tematyczne, produkcję materiałów informacyjno-edukacyjnych.
- Zwiększenie wiedzy beneficjentów z zakresu realizacji zasad horyzontalnych, w tym niedyskryminacji, poprzez wsparcie eksperckie, szkolenia i konferencje tematyczne,

produkcję materiałów informacyjno-edukacyjnych.

- Podjęcie działań wspierających wdrażanie zasad horyzontalnych dotyczących równości, niedyskryminacji i dostępności przez instytucje systemu wdrażania programu oraz wnioskodawców i beneficjentów. Działaniami takimi będą m.in. szkolenia z zakresu równości szans, niedyskryminacji i dostępności. Szkolenia te przewidziane są dla wszystkich instytucji, członków Komitetu Monitorującego oraz dla ekspertów oceniających wnioski. Dodatkowo, szkolenia w tym zakresie planowane są dla wnioskodawców i beneficjentów programu w ramach działań poszczególnych instytucji pośredniczących. W ramach działań edukacyjnych przewidziane jest również opracowanie poradnika dla wszystkich uczestników systemu wdrażania (instytucje, wnioskodawców, beneficjentów oraz ekspertów oceniających wnioski) poświęconego tematyce dotyczącej zasad równości szans i niedyskryminacji oraz dostępności.
 - Zaangażowanie partnerów społecznych i gospodarczych oraz organizacji pozarządowych będących członkami Komitetu Monitorującego FENG w propagowanie i rozpowszechnianie wiedzy w zakresie szeroko rozumianej dostępności, w tym również w ramach wymogów wynikających z Dyrektywy 882/2019.
- Opis systemu monitorowania i ewaluacji Programu przedstawiono w Zał. 3.

Zapewnienia skutecznego systemu informacji i promocji Programu oraz realizowanych w jego ramach instrumentach, w tym m.in.:

- informowanie potencjalnych beneficjentów o możliwościach dofinansowania i aktywizowanie do ich pozyskania środków z Programu,
 - informowanie opinii publicznej o działaniach i efektach Programu, w tym pokazanie pozytywnego wpływu i wartości dodanej wsparcia z Unii Europejskiej,
 - realizacja działań mających na celu zapewnienie szerokiej/powszechnej akceptacji społecznej dla działań rozwojowych, realizowanych przy pomocy Programu i Funduszy Europejskich jako całości,
 - działania informacyjne w zakresie zielonych zamówień publicznych.
- **Zapewnienia rozwoju potencjału beneficjentów, ostatecznych odbiorców i potencjalnych beneficjentów Programu oraz wzmocnienie ich kompetencji.**

Doświadczenia perspektywy 2014-2020 wskazały na dużą potrzebę rozwoju kompetencji beneficjentów, w szczególności przedsiębiorców, w tym ich potencjału nie tylko w zakresie aplikowania o wsparcie, ale też realizacji projektów. Jest to niezwykle istotne w przypadku projektów innowacyjnych w tym obejmujących pracę B+R z udziałem środków europejskich.

Oferowane wsparcie będzie miało w dużym stopniu profil ekspercki określony przez cele Programu. Wsparcie będzie skierowane do beneficjentów Programu w szczególności w zakresie realizacji projektów. Ponadto Pomoc techniczna koncentrować się będzie na innowacyjności oraz zagadnieniach związanych z prowadzeniem prac B+R. Podejmowane działania będą się cechować zindywidualizowanym podejściem do potrzeb przedsiębiorców. Ich efektem będzie wyższa podaż dobrej jakości projektów oraz zwiększenie potencjału beneficjentów do ich realizacji. Działania realizowane w tym obszarze dotyczą w szczególności:

a) potencjalnych beneficjentów m.in. w zakresie:

- analizy pomysłu na projekt przygotowanej pod kątem możliwości uzyskania

dofinansowania z Programu obejmującej analizę mocnych i słabych stron pomysłu oraz wskazania elementów, które warto wzmocnić, ubiegając się o środki z Programu, a także dostarczania inspiracji i zachęcenia jak największej liczby przedsiębiorstw do przyłączenia się do Programu,

- procesu aplikowania o wsparcie, w tym wyboru właściwych do potrzeb i możliwości instrumentów wsparcia,

b) beneficjentów programu m.in. w zakresie:

- realizacji projektów na poziomie organizacyjnym, zarządczym, prawnym, komunikacyjnym, badawczym, szeroko pojętego mentoringu, wzmocnienia kompetencji beneficjentów na różnych etapach wdrażania projektu (np. doradztwo związane z przeprowadzeniem procedury konkurencyjności),

- kwestii istotnych z punktu widzenia firm stawiających pierwsze kroki w prowadzeniu prac badawczych (np. specyfika prowadzenia projektów badawczych, ochrona własności intelektualnej, w tym własności przemysłowej, współpraca z organizacjami badawczymi, ulgi podatkowe na B+R, komercjalizacja),

- tworzenia systemów do kompleksowej obsługi realizowanej umowy (raportowanie, rozliczanie, komunikacja, zmiany, kontrole

- szerszego zastosowania kosztów uproszczonych rozliczania wydatków.

W ramach pomocy technicznej będą również testowane i realizowane **nowe instrumenty i rozwiązania odpowiadające na zgłoszone potrzeby przedsiębiorców** w zakresie realizacji projektów B+R+I oraz wynikające z potrzeb usprawnień systemu wdrażania Programu, w tym m.in.:

a) działania wspierające nawiązywanie relacji między firmami, beneficjentami i instytucjami systemu wdrażania, promujące współpracę, wymianę wiedzy, budowanie relacji, w tym np. ułatwiające budowanie konsorcjów projektowych, organizacja przestrzeni wirtualnej i fizycznej, odpowiednio animowanej, która ułatwiałaby beneficjentom nawiązanie kontaktów biznesowych z innymi firmami w Polsce i zagranicą,

b) usługa informacyjna Innopoint skierowana do przedsiębiorców, którzy będą mieli możliwość uzyskania od doświadczonych konsultantów ds. funduszy europejskich kompleksowych informacji o możliwościach wsparcia z instrumentów realizowanych w programie FENG. Usługa realizowana będzie przez Główne Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich zlokalizowane na terenie każdego województwa oraz Centralny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich. W celu realizacji usługi zostanie uruchomiony informatyczny system obsługi klienta, infolinia, a także zapewnione zostaną materiały informacyjno-promocyjne, w tym szkolenia dla konsultantów.

c) system monitorowania dalszych losów uczestników programów dedykowanych innowacjom (monitoring młodych inkubowanych czy akcelеровanych firm, indywidualnych innowatorów, jednorazowych beneficjentów Programu itd.).

Ponadto będą prowadzone działania edukacyjne i szkoleniowe dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów o sprofilowanym charakterze, w szczególności w zakresie zielonych zamówień publicznych, dostępności.

Finansowanie instrumentów mających na celu wsparcie przedsiębiorstw rozpoczynających działalność innowacyjną takich jak Innovation Coach oraz INNOSTART jest przewidziane w 2

Priorytecie FENG.

Wszystkie instrumenty w ramach Priorytetu zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH na podstawie wytycznych technicznych dot. DNSH dla RRF.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. e) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

W 4 Priorytecie udzielane jest wsparcie na rzecz administracji , a także wsparcie dla potencjalnych Wnioskodawców i Beneficjentów Programu w aplikowaniu o środki i wdrażaniu projektów.

Grupami docelowymi w pomocy technicznej będą:

- instytucje uczestniczące w systemie realizacji Programu i wykonujące działania niezbędne do skutecznego administrowania funduszami i ich wykorzystania w zakresie m.in. przygotowania, zarządzania, wdrażania, koordynacji, monitorowania, ewaluacji, widoczności i komunikacji oraz kontroli i audytu,

- podmioty wspierające realizację Programu,

- beneficjenci i potencjalni beneficjenci oraz ostateczni odbiorcy Programu.

Grupami docelowymi w zakresie działań informacyjno-promocyjnych będą:

- ogół społeczeństwa,

- mikro, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa,

- stowarzyszenia przedsiębiorców,

- jednostki samorządu terytorialnego,

- partnerzy społeczno-gospodarczy,

- uczelnie,

- organizacje badawcze.

2.2.1.2. Wskaźniki

Wskaźniki produktu wraz z odpowiadającymi celami pośrednimi i celami końcowymi

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
4	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe		Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	Sztuka	371/ 26/ 53	387/ 28/ 55
4	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe		Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	Sztuka	107/ 8/ 15	1112/ 79/ 159
4	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe		Liczba przeprowadzonych ewaluacji	Sztuka	7/ 0/ 1	31/ 2/ 4
4	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe		Liczba opracowanych ekspertyz	Sztuka	45/ 3/ 7	453/ 32/ 65
4	EFRR	Słabiej / Lepiej /		Liczba posiedzeń sieci, grup, komitetów oraz innych ciał	Sztuka	7/ 1/	74/ 5/

		Przejściowe		angażujących partnerów spoza administracji		1	11
4	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe		Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	Sztuka	247/ 18/ 35	1482/ 106/ 212
4	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe		Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	Sztuka	2/ 0/ 1	7/ 0/ 1

2.2.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
4	EFRR	Lepiej rozwinięte	179 - Informacja i komunikacja	117 647,00
4	EFRR	W okresie przejściowym	179 - Informacja i komunikacja	235 294,00
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	179 - Informacja i komunikacja	1 647 059,00
4	EFRR	Lepiej rozwinięte	180 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola	8 850 873,00
4	EFRR	W okresie przejściowym	180 - Przygotowanie, wdrażanie,	17 701 746,00

			monitorowanie i kontrola	
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	180 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola	123 912 224,00
4	EFRR	Lepiej rozwinięte	181 -Ewaluacja i badania, gromadzenie danych	176 471,00
4	EFRR	W okresie przejściowym	181 -Ewaluacja i badania, gromadzenie danych	352 941,00
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	181 -Ewaluacja i badania, gromadzenie danych	2 470 588,00
4	EFRR	Lepiej rozwinięte	182 - Wzmocnienie potencjału instytucji państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów	235 294,00
4	EFRR	W okresie przejściowym	182 - Wzmocnienie potencjału instytucji państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów	470 589,00
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	182 - Wzmocnienie potencjału instytucji państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów	3 294 117,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
4.	EFRR	Lepiej rozwinięte	Nd	02	3 752 114,00
		W okresie przejściowym			7 504 228,00
		Słabiej rozwinięte			52 529 595,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40 %. Współczynnik w wysokości 100 % ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

3. Plan finansowy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) ppkt (i)–(iii); art. 112 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 14 i 26 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

3.1. Przesunięcia i wkłady⁶¹

Podstawa prawna: art. 14, 26 i 27 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Zmiana programu związana z	☐ wkładem na rzecz InvestEU
	☐ przesunięciem do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego
	☐ przesunięciem między EFRR, EFS+, Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy

⁶¹ Dotyczy wyłącznie zmian programu zgodnie z art. 14 i 26 z wyjątkiem przesunięć uzupełniających do FST zgodnie z art. 27 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. Przesunięcia nie mają wpływu na roczny podział środków finansowych na poziomie WRF dla danego państwa członkowskiego.

Tabela 15A: Wkład na rzecz InvestEU* (w podziale na lata)

Wkład od		Wkład na rzecz	Podział według lat							
Fundusz	Kategoria regionu	Segment(y) InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
EFRR	Lepiej rozwinięte									
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									
EFS+	Lepiej rozwinięte									
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									
Fundusz Spójności	nie dotyczy									
EFMRA	nie dotyczy									

* W przypadku każdego nowego wniosku o wkład zmiana programu określa łączne kwoty na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

Tabela 15B: Wkłady na rzecz InvestEU* (zestawienie)

	Kategoria regionu	Segment 1 Zrównoważona infrastruktura (a)	Segment 2 Innowacje i cyfryzacja (b)	Segment 3 MŚP (c)	Segment 4 Inwestycje społeczne i umiejętności (d)	Ogółem (f)=(a)+(b)+(c)+(d)
EFRR	Lepiej rozwinięte					
	Słabiej rozwinięte					

	Kategoria regionu	Segment 1 Zrównoważona infrastruktura (a)	Segment 2 Innowacje i cyfryzacja (b)	Segment 3 MŚP (c)	Segment 4 Inwestycje społeczne i umiejętności (d)	Ogółem (f)=(a)+(b)+(c)+(d)
	W okresie przejściowym					
EFS+	Lepiej rozwinięte					
	Słabiej rozwinięte					
	W okresie przejściowym					

	Kategoria regionu	Segment 1 Zrównoważona infrastruktura (a)	Segment 2 Innowacje i cyfryzacja (b)	Segment 3 MŚP (c)	Segment 4 Inwestycje społeczne i umiejętności (d)	Ogółem (f)=(a)+(b)+(c)+(d)
Fundusz Spójności	nie dotyczy					
EFMRA	nie dotyczy					
Ogółem						

* Skumulowane kwoty wszystkich wkładów wniesionych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. W przypadku każdego nowego wniosku o wkład zmiana programu określa łączne kwoty na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

Pole tekstowe [3500] (uzasadnienie), z uwzględnieniem sposobu, w jaki kwota ta przyczynia się do osiągnięcia celów polityki wybranych w programie zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie InvestEU.

Przesunięcie z		Przesunięcie do	Podział według lat							
Fundusz	Kategoria regionu	Instrument	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
EFS+	Lepiej rozwinięte									
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									
Fundusz Spójności	nie dotyczy									
EFMRA	nie dotyczy									

Tabela 16B: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego* (zestawienie)

Fundusz	Kategoria regionu	Instrument 1 (a)	Instrument 2 (b)	Instrument 3 (c)	Instrument 4 (d)	Instrument 5** (e)	Ogółem (f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
EFRR	Lepiej rozwinięte						
	W okresie przejściowym						
	Słabiej rozwinięte						
EFS+	Lepiej rozwinięte						
	W okresie przejściowym						
	Słabiej rozwinięte						

Fundusz	Kategoria regionu	Instrument 1 (a)	Instrument 2 (b)	Instrument 3 (c)	Instrument 4 (d)	Instrument 5** (e)	Ogółem (f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
Fundusz Spójności	nie dotyczy						
EFMRA	nie dotyczy						
Ogółem							

* Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. W przypadku każdego nowego wniosku o przesunięcie zmiana programu określa łączne kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

** Przesunięcia mogą być dokonywane na rzecz dowolnego innego instrumentu w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, jeżeli taka możliwość jest przewidziana w akcie podstawowym. Liczba i nazwy odpowiednich instrumentów unijnych zostaną odpowiednio określone.

Pole tekstowe [3 500] (uzasadnienie)

Przesunięcia z		Przesunięcia do		Podział według lat							
Fundusz	Kategoria regionu	Fundusz	Kategoria regionu (w stosownych przypadkach)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
Fundusz Spójności	nie dotyczy										
EFMRA	nie dotyczy										

* Przesunięcie do innych programów. Przesunięcia między EFRR a EFS+ mogą być dokonywane wyłącznie w ramach tej samej kategorii regionu.

Tabela 17B: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy* (zestawienie)

		EFRR			EFS+			Fundusz Spójności	EFMRA	FAMI	FBW	IZGW	Ogółem
		Lepiej rozwinięte	W okresie przejściowym	Słabiej rozwinięte	Lepiej rozwinięte	W okresie przejściowym	Słabiej rozwinięte						
EFRR	Lepiej rozwinięte												
	W okresie przejściowym												
	Słabiej rozwinięte												
EFS+	Lepiej rozwinięte												
	W okresie przejściowym												
	Słabiej rozwinięte												
Fundusz Spójności	nie dotyczy												
EFMRA	nie dotyczy												
Ogółem													

- Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. W przypadku każdego nowego wniosku o przesunięcie zmiana programu określa łączne kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

Pole tekstowe [3 500] (uzasadnienie)

3.2. FST: alokacje w ramach programu i przesunięcia⁶²

3.2.1. Alokacja z FST na program przed przesunięciami według priorytetu (w stosownych przypadkach)⁶³

Podstawa prawna: art. 27 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 18: Alokacja z FST na program zgodnie z art. 3 rozporządzenia w sprawie FST, przed przesunięciami

Priorytet 1 FST	
Priorytet 2 FST	
	Ogółem

⁶² Przesunięcia nie mają wpływu na roczny podział środków finansowych na poziomie WRF dla danego państwa członkowskiego.

⁶³ Ma zastosowanie do pierwszego przyjęcia programów z alokacją z FST.

3.2.2. Przesunięcia do FST jako wsparcie uzupełniające⁶⁴ (w stosownych przypadkach)

Przesunięcie do FST	☐ dotyczy przesunięć wewnętrznych w ramach programu z alokacją z FST	
	☐ dotyczy przesunięć z innych programów do programu z alokacją z FST	

⁶⁴ Sekcję tę wypełnia program otrzymujący wsparcie. W przypadku gdy program wspierany przez FST otrzymuje wsparcie uzupełniające (por. art. 27 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) w ramach programu i z innych programów, należy wypełnić wszystkie tabele w tej sekcji. Przy pierwszym przyjęciu programu z alokacją z FST niniejsza sekcja ma na celu potwierdzenie lub skorygowanie wstępnych przesunięć zaproponowanych w umowie partnerstwa.

Tabela 18A: Przesunięcie do FST w ramach programu (w podziale na lata)

Przesunięcie z		Przesunięcie do	Podział według lat							
Fundusz	Kategoria regionu	Priorytet FST*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
EFRR	Lepiej rozwinięte	Priorytet 1 FST								
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									
EFS+	Lepiej rozwinięte	Priorytet 2 FST								
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									

* Zasoby FST należy uzupełnić zasobami EFRR lub EFS+ z kategorii regionu, w którym znajduje się dane terytorium.

Tabela 18B: Przesunięcie zasobów EFRR i EFS+ do FST w ramach programu

		Alokacja z FST w programie* według kategorii regionu, w którym znajduje się dane terytorium** (według priorytetu FST)	
		Priorytet FST (dla każdego priorytetu FST)	Kwota
Przesunięcie w ramach programu* (wsparcie uzupełniające) według kategorii regionu			
EFRR	Lepiej rozwinięte		
	W okresie przejściowym		
	Słabiej rozwinięte		
EFS+	Lepiej rozwinięte		
	W okresie przejściowym		
	Słabiej rozwinięte		
Ogółem	Lepiej rozwinięte		
	W okresie przejściowym		
	Słabiej rozwinięte		

* Program z alokacją z FST.

** Zasoby FST należy uzupełnić zasobami EFRR lub EFS+ z kategorii regionu, w którym znajduje się dane terytorium.

Tabela 18C: Przesunięcie do FST z innego programu (innych programów) (w podziale na lata)

Przesunięcie z		Przesunięcie do	Podział według lat							
Fundusz	Kategoria regionu	Priorytet FST*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
EFRR	Lepiej rozwinięte	Priorytet 1 FST								
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									
EFS+	Lepiej rozwinięte	Priorytet 2 FST								
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									

* Zasoby FST należy uzupełnić zasobami EFRR lub EFS+ z kategorii regionu, w którym znajduje się dane terytorium.

Tabela 18D: Przesunięcie zasobów EFRR i EFS+ z innego programu (innych programów) do FST w ramach danego programu

		Wsparcie uzupełniające na rzecz FST w ramach danego programu* dla terytorium znajdującego się*** w danej kategorii regionu (według priorytetu):	
		Priorytet FST	Kwota
Przesunięcie (przesunięcia) z innego programu (innych programów)** według kategorii regionu			
EFRR	Lepiej rozwinięte		
	W okresie przejściowym		
	Słabiej rozwinięte		
EFS+	Lepiej rozwinięte		
	W okresie przejściowym		
	Słabiej rozwinięte		
Ogółem			

* Program z alokacją z FST, który otrzymuje wsparcie uzupełniające z EFRR i EFS+.

** Program zapewniający wsparcie uzupełniające z EFRR i EFS+ (źródło).

*** Zasoby FST należy uzupełnić zasobami EFRR lub EFS+ z kategorii regionu, w którym znajduje się dane terytorium.

Pole tekstowe [3 000] Uzasadnienie przesunięcia uzupełniającego z EFRR i EFS+ w oparciu o planowane rodzaje interwencji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ix) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

3.3. Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródkresowego

Tabela 19A: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródkresowego, w ramach programu (w podziale na lata)

Przesunięcie z	Przesunięcie do	Podział według lat			
Kategoria regionu*	Kategoria regionu*	2025	2026	2027	Ogółem
Lepiej rozwinięte	Lepiej rozwinięte /				
W okresie przejściowym	W okresie przejściowym /				
Słabiej rozwinięte	Słabiej rozwinięte				

* Dotyczy wyłącznie EFRR i EFS+.

Tabela 19B: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródkresowego, do innych programów (w podziale na lata)

Przesunięcie z	Przesunięcie do	Podział według lat			
Kategoria regionu*	Kategoria regionu*	2025	2026	2027	Ogółem
Lepiej rozwinięte	Lepiej rozwinięte /				
W okresie przejściowym	W okresie przejściowym /				
Słabiej rozwinięte	Słabiej rozwinięte				

* Dotyczy wyłącznie EFRR i EFS+.

3.4. Przesunięcia zwrotne⁶⁵

Tabela 20A: Przesunięcia zwrotne (w podziale na lata)

Przesunięcie z	Przesunięcie do		Podział według lat							
	Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
InvestEU lub inny instrument unijny										
Program InvestEU	EFRR	Lepiej rozwinięte								
Segment 1		W okresie przejściowym								
Segment 2		Słabiej rozwinięte								
Segment 3	EFS+	Lepiej rozwinięte								
Segment 4		W okresie przejściowym								
Instrument unijny 1		Słabiej rozwinięte								
Instrument unijny 2										
[...]	Fundusz Spójności	nie dotyczy								
	EFMRA	nie dotyczy								

⁶⁵ Dotyczy wyłącznie zmian programu w odniesieniu do zasobów przesuniętych z powrotem z innych instrumentów unijnych, w tym elementów FAMI, FBW i IZGW, w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, lub z InvestEU.

Tabela 20B Przesunięcia zwrotne* (zestawienie)

Z / Do	EFRR			EFS+			Fundusz Spójności	EFMRA
	Lepiej rozwinięte	W okresie przejściowym	Słabiej rozwinięte	Lepiej rozwinięte	W okresie przejściowym	Słabiej rozwinięte		
InvestEU								
Segment 1								
Segment 2								
Segment 3								
Segment 4								
Instrument 1								
Instrument 2								
Instrument 3								
Instrument 4**								

* Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. W przypadku każdego nowego wniosku o przesunięcie zmiana programu określa łączne kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

** Przesunięcia mogą być dokonywane na rzecz dowolnego innego instrumentu w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, jeżeli taka możliwość jest przewidziana w akcie podstawowym. Liczba i nazwy odpowiednich instrumentów unijnych zostaną odpowiednio określone.

3.5. Środki finansowe w podziale na poszczególne lata

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 3, 4 i 7 rozporządzenia w sprawie FST

Tabela 10: Środki finansowe w podziale na poszczególne lata

Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 wyłącznie EFMRA	2027		2027 wyłącznie EFMRA	Ogółem
							Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności		Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności		
EFRR*	Lepiej rozwinięte	0,00	80 107 633,00	81 420 873,00	82 734 112,00	84 047 352,00	34 824 308,00	34 824 308,00		35 527 829,00	35 527 829,00		469 014 244,00
	W okresie przejściowym	0,00	149 521 741,00	155 243 715,00	161 903 717,00	168 938 930,00	73 682 138,00	73 682 138,00		77 528 055,00	77 528 055,00		938 028 489,00
	Słabiej rozwinięte	0,00	1 044 025 708,00	1 084 736 144,00	1 132 669 400,00	1 182 572 516,00	516 759 894,00	516 759 894,00		544 337 932,00	544 337 932,00		6 566 199 420,00
	Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione												
Ogółem		0,00	1 273 655 082,00	1 321 400 732,00	1 377 307 229,00	1 435 558 798,00	625 266 340,00	625 266 340,00		657 393 816,00	657 393 816,00		7 973 242 153,00

Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 wyłącznie EFMRA	2027		2027 wyłącznie EFMRA	Ogółem
							Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności		Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności		

* Kwoty po przesunięciu uzupełniającym do FST.

3.6. Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) ppkt (ii), art. 22 ust. 6 i art. 36 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W przypadku programów w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, gdy w umowie partnerstwa wybrano pomoc techniczną zgodnie z art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Tabela 11: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Numer celu polityki lub celu szczegółowego FST lub pomocy technicznej	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego (łącznie koszty kwalifikowalne lub wkład publiczny)	Fundusz	Kategoria regionu*	Wkład Unii (a) = (g)+(h)	Podział wkładu Unii		Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Indykatorywny podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a)+(b)	Stopa dofinansowania (f)=(a)/(e)
						Wkład Unii pomniejszony o kwotę elastyczności (g)	Kwota elastyczności (h)		publiczny (c)	prywatny (d)		
CP 1	Priorytet 1	P/O	EFRR	Lepiej rozwinięte	256 352 941,00	217 900 000,00	38 452 941,00	256 352 941,00	0,00	256 352 941,00	512 705 882,00	50%
				W okresie przejściowym	512 705 883,00	430 057 694,00	82 648 189,00	219 731 093,00	0,00	219 731 093,00	732 436 976,00	70%
				Słabiej rozwinięte	3 588 941 176,00	3 008 968 282,00	579 972 894,00	633 342 561,00	0,00	633 342 561,00	4 222 283 737,00	85%
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione								
CP 1	Priorytet 2	P/O	EFRR	Lepiej	156 222	132 788	23 433	156 222	15 622	140 599	312 444	50%

				rozwinięte	195,00	866,00	329,00	195,00	220,00	975,00	390,00	
				W okresie przejściowym	312 444 389,00	262 078 353,00	50 366 036,00	133 904 739,00	13 390 473,00	120 514 266,00	446 349 128,00	70%
				Słabiej rozwinięte	2 187 110 726,00	1 833 673 633,00	353 437 093,00	385 960 717,00	38 596 071,00	347 364 646,00	2 573 071 443,00	85%
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione								
CP 2	Priorytet 3	P/O	EFRR	Lepiej rozwinięte	47 058 823,00	39 999 999,00	7 058 824,00	47 058 823,00	4 705 882,00	42 352 941,00	94 117 646,00	50%
				W okresie przejściowym	94 117 647,00	78 945 883,00	15 171 764,00	40 336 135,00	4 033 614,00	36 302 521,00	134 453 782,00	70%
				Słabiej rozwinięte	658 823 530,00	552 357 647,00	106 465 883,00	116 262 976,00	11 626 298,00	104 636 678,00	775 086 506,00	85%
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione								
Pomoc techniczna	Priorytet 4 pomoc techniczna na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów		EFRR	Lepiej rozwinięte	9 380 285,00	7 973 242,00	1 407 043,00	9 380 285,00	9 380 285,00	0,00	18 760 570,00	50%
				W okresie przejściowym	18 760 570,00	15 736 366,00	3 024 204,00	8 040 245,00	8 040 245,00	0,00	26 800 815,00	70%
				Słabiej rozwinięte	131 323 988,00	110 102 032,00	21 221 956,00	23 174 822,00	23 174 822,00	0,00	154 498 810,00	85%

Pomoc techniczna	Priorytet pomoc techniczna na podstawie art. 37 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów		EFRR lub EFS+ lub FST lub Fundusz Spójności									
			EFRR ogółem	Lepiej rozwinięte	469 014 244,00	398 662 107,00	70 352 137,00	469 014 244,00	29 708 387,00	439 305 857,00	938 028 488,00	
				W okresie przejściowym	938 028 489,00	786 818 296,00	151 210 193,00	402 012 212,00	25 464 332,00	376 547 880,00	1 340 040 701,00	
				Słabiej rozwinięte	6 566 199 420,00	5 505 101 594,00	1 061 097 826,00	1 158 741 076,00	73 397 191,00	1 085 343 885,00	7 724 940 496,00	
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione								
			EFS+ ogółem	Lepiej rozwinięte								
				W okresie przejściowym								
				Słabiej rozwinięte								
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione								

		FST**	Zasoby na podstawie art. 3 rozporządzenia FST									
			Zasoby na podstawie art. 4 rozporządzenia FST									
			Fundusz Spójności ogółem									
			Suma całkowita	7 973 242 153,00	6 690 581 997,00	1 282 660 156,00	2 029 767 532,00	128 569 910,00	1 901 197 622,00	10 003 009 685,00		

* W odniesieniu do EFRR: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, szczególna alokacja dla najbardziej oddalonych i słabo zaludnionych regionów północnych. W odniesieniu do EFS+: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, dodatkowa alokacja dla regionów najbardziej oddalonych. W odniesieniu do Funduszu Spójności: nie dotyczy. W przypadku pomocy technicznej zastosowanie kategorii regionu zależy od wyboru funduszu.

** Należy wskazać łączne zasoby FST, w tym wsparcie uzupełniające przesunięte z EFRR i EFS+. W tabeli nie podaje się kwot na podstawie art. 7 rozporządzenia w sprawie FST. W przypadku pomocy technicznej finansowanej z FST zasoby FST należy podzielić na zasoby związane z art. 3 i 4 4 rozporządzenia w sprawie FST. W odniesieniu do art. 4 rozporządzenia w sprawie FST nie ma żadnej kwoty elastyczności.

W odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”: programy wykorzystujące pomoc techniczną zgodnie z art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, stosownie do wyboru dokonanego w umowie partnerstwa.

Tabela 11: Łączne alokacje finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz wkład krajowy

Numer celu polityki lub celu szczegółowego FST lub pomocy technicznej	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego (łącznie koszty kwalifikowalne lub wkład publiczny)	Fundusz	Kategoria regionu*	Wkład Unii (a)=(b)+(c)+(i)+(j)	Podział wkładu Unii				Wkład krajowy (d)=(e)+(f)	Indykatorywny podział wkładu krajowego		Ogółem (g)=(a)+(d)	Stopa dofinansowania (h)=(a)/(g)
						Wkład Unii		Kwota elastyczności			publiczny (e)	prywatny (f)		
						bez pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5	na pomoc techniczną na podstawie art. 36 ust. 5	bez pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5	na pomoc techniczną na podstawie art. 36 ust. 5***					
						(b)	(c)	(i)	(j)					
	Priorytet 1	P/O	EFRR	Lepiej rozwinięte										
				W okresie przejściowym										
				Słabiej rozwinięte										
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione										

	Priorytet 2		EFS+	Lepiej rozwinięte										
				W okresie przejściowym										
				Słabiej rozwinięte										
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione										
	Priorytet 3		FST**	Zasoby na podstawie art. 3 rozporządzenia FST										
				Zasoby na podstawie art. 4 rozporządzenia FST										
				Łącznie										
	Priorytet 4		Fundusz Spójności											

PT	Priorytet 5 pomoc techniczna na podstawie art. 37 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów		EFRR lub EFS+ lub FST lub Fundusz Spójności											
			EFRR ogółem	Lepiej rozwinęte										
				W okresie przejsściowym										
				Słabiej rozwinęte										
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione										
			EFS+ ogółem	Lepiej rozwinęte										
				W okresie przejsściowym										
				Słabiej rozwinęte										
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione										

		FST**	Zasoby na podstawie art. 3 rozporządzenia FST											
			Zasoby na podstawie art. 4 rozporządzenia FST											
			Fundusz Spójności ogółem											
Suma całkowita														

* W odniesieniu do EFRR i EFS+: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, szczególna alokacja dla najbardziej oddalonych i słabo zaludnionych regionów północnych. W odniesieniu do Funduszu Spójności: nie dotyczy. W przypadku pomocy technicznej zastosowanie kategorii regionu zależy od wyboru funduszu.

** Należy wskazać łączne zasoby FST, w tym wsparcie uzupełniające przesunięte z EFRR i EFS+. W tabeli nie podaje się kwot na podstawie art. 7 rozporządzenia w sprawie FST. W przypadku pomocy technicznej finansowanej z FST zasoby FST należy podzielić na zasoby związane z art. 3 i 47 rozporządzenia w sprawie FST. W odniesieniu do art. 4 7 rozporządzenia w sprawie FST nie ma żadnej kwoty elastyczności.

W przypadku EFMRA:

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Programy EFMRA wykorzystujące pomoc techniczną zgodnie z art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, stosownie do wyboru dokonanego w umowie partnerstwa.

Tabela 11A: Łączne alokacje finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz wkład krajowy

Priorytet	Cel szczegółowy (nomenklatura określona w rozporządzeniu w sprawie EFMRA)	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego	Wkład Unii	Krajowy wkład publiczny	Ogółem	Stopa dofinansowania
Priorytet 1	1.1.1	publiczne				
	1.1.2	publiczne				
	1.2	publiczne				
	1.3	publiczne				
	1.4	publiczne				
	1.5	publiczne				
	1.6	publiczne				
Priorytet 2	2.1	publiczne				
	2.2	publiczne				
Priorytet 3	3.1	publiczne				

Priorytet	Cel szczegółowy (nomenklatura określona w rozporządzeniu w sprawie EFMRA)	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego	Wkład Unii	Krajowy wkład publiczny	Ogółem	Stopa dofinansowania
Priorytet 4	4.1	publiczne				
Pomoc techniczna na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	5.1	publiczne				
Pomoc techniczna na podstawie art. 37 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	5.2	publiczne				

Programy EFMRA wykorzystujące pomoc techniczną zgodnie z art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, stosownie do wyboru dokonanego w umowie partnerstwa.

Tabela 11A: Łączne alokacje finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz wkład krajowy

Priorytet	Cel szczegółowy (nomenklatura określona w rozporządzeniu w sprawie EFMRA)	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego	Wkład Unii		Krajowy wkład publiczny	Ogółem	Stopa dofinansowania
			Wkład Unii bez pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	Wkład Unii na pomoc techniczną na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów			
Priorytet 1	1.1.1	publiczne					
	1.1.2	publiczne					
	1.2	publiczne					
	1.3	publiczne					
	1.4	publiczne					
	1.5	publiczne					
	1.6	publiczne					

Priorytet	Cel szczegółowy (nomenklatura określona w rozporządzeniu w sprawie EFMRA)	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego	Wkład Unii		Krajowy wkład publiczny	Ogółem	Stopa dofinansowania
			Wkład Unii bez pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	Wkład Unii na pomoc techniczną na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów			
Priorytet 2	2.1	Publiczne					
	2.2	Publiczne					
Priorytet 3	3.1	Publiczne					
Priorytet 4	4.1	Publiczne					
Pomoc techniczna (art. 37 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)	5.1	Publiczne					

4. Warunki podstawowe

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 12: Warunki podstawowe

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy (nie dotyczy EFMRA)	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
1.1 Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	SO1, SO3, SO4	Tak	Kryterium 1	TAK	<p>[500]</p> <p>Linki do dokumentów:</p> <p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej -https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/informacje-o-strategii-na-rzecz-odpowiedzialnego-rozwoju</p> <p>Strategia Produktyności 2030 (projekt) - Ministerstwo Rozwoju i Technologii https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/konsultacje-publiczne-projektu-strategii-produktywnosci-2031</p> <p>Raport Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju – OECD Economic Survey Poland z 2018r., którego tematem przewodnim było wzmocnienie innowacyjności w Polsce - OECD https://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-poland-2018_eco_surveys-pol-2018-en</p>	<p>[1 000]</p> <p>Kryterium 1. Spełnione poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wyzwania w zakresie rozwoju innowacyjności zidentyfikowano w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (w ramach opisu celu dotyczącego trwałego wzrostu gospodarczego opartego coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną), a także w projekcie Strategii Produktyności 2030. 2. Bieżąca identyfikacja i analiza barier odbywa się w ramach posiedzeń Rady ds. Innowacyjności oraz Międzyresortowego Zespołu ds. Innowacyjności. 3. Analizy specjalistyczne w zakresie barier oraz potrzeb rozwojowych różnych

						<p>Smart Industry Polska 2019 oraz Smart Industry Polska 2018- Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://publikacje.siemens-info.com/ebook/554/raport-smart-industry-polska-2019</p> <p>https://publikacje.siemens-info.com/ebook/165/raport-smart-industry-polska-2018</p> <p>Analizy dot. digitalizacji i przemysłu 4.0 będące podstawą działań FPPP - Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości</p> <p>https://przemyslprzyszlosci.gov.pl/baza-wiedzy/biblioteka-4-0</p>	<p>podmiotów uczestniczących w procesie przedsiębiorczego odkrywania oraz w transferze i dyfuzji innowacji (np. Grup Roboczych ds. Krajowych Inteligentnych Specjalizacji) oraz z analizy barier dotyczące poszczególnych zagadnień tematycznych jak np. dot. cyfryzacji czy przemysłu 4.0.</p> <p>4. Analiza barier przeprowadzana na poziomie regionalnym w celu uwzględnienia rozwiązań w działaniach podejmowanych na poziomie krajowym.</p>
1.1 Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	SO1 SO3 SO4	Tak	Kryterium 2	TAK	<p>Dokument Krajowa Inteligentna Specjalizacja - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://smart.gov.pl</p>	<p>Kryterium 2. Spełnione poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minister wł. ds. gospodarki posiada doświadczenie i kompetencje w zakresie realizacji zadań związanych z inteligentną specjalizacją (tworzenie koncepcji, wdrażanie, proces przedsiębiorczego odkrywania, monitorowanie, ewaluacja). <p>2. Prowadzenie przez Ministra wł. ds. gospodarki działań dotyczących koordynacji i monitorowania krajowych i regionalnych inteligentnych specjalizacji.</p> <p>3. Prowadzenie przez Ministra wł. ds. gospodarki prac w</p>

							zakresie polityki innowacyjnej, technologicznej i przemysłowej, m.in. koordynacja prac Rady ds. Innowacyjności (efekty działania Rady: program Start In Poland, Sieć badawcza Łukasiewicz, ulga na B+R, ulga IP Box, Akademia Menadżera Innowacji, Program Dobry Pomysł, ustawa o Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości, Reforma nauki, doktoraty wdrożeniowe, projekt Szkoła dla Innowatora, Mapa GOZ). 4. Wskazanie Ministra właściwego ds. gospodarki do koordynowania KIS w dokumencie Krajowa Inteligentna Specjalizacja przez RM
1.1 Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	SO1 SO3 SO4	Tak	Kryterium 3	TAK	Dokument Krajowa Inteligentna Specjalizacja - Ministerstwo Rozwoju i Technologii https://smart.gov.pl Strona internetowa dot. KIS - Ministerstwo Rozwoju i Technologii: https://smart.gov.pl Narzędzie informatyczne SmartRadar - Ministerstwo Rozwoju i Technologii https://smartradar.smart.gov.pl/ Ewaluacja ex-ante i mid-term projektu pozakonkursowego - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (w publikacji) Ewaluacja wsparcia w ramach PO IR w zakresie krajowych inteligentnych specjalizacji - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej https://www.ewaluacja.gov.pl/strony/badania-i-analizy/wyniki-badania-ewaluacyjnych/badania-ewaluacyjne/ewaluacja-wsparcia-w-ramach-po-ir-w-	Kryterium 3. Spełnione poprzez: 1. Stały monitoring inteligentnych specjalizacji w oparciu o dane z realizacji krajowych i regionalnych programów operacyjnych, H2020, w tym z uwzględnieniem listy wskaźników wspólnych i listy wskaźników kluczowych, którego efektem jest informacja zarządcza m.in. o zgłaszanych i pozytywnie ocenionych projektach z poszczególnych KIS, o wskaźniku sukcesu oraz o za interesowaniu

						za kresie-krajowych-inteligentnych-specjalizacji/	<p>poszczególnymi specjalizacjami.</p> <p>2. Wykorzystanie narzędzia informatycznego Smart Radar a gregującego dane dot. Inteligentnych specjalizacji oraz współpraca z KE w zakresie narzędzia Innovation Radar</p> <p>3. Prowadzenie monitoringu realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (wskaźnicy na stopień osiągnięcia celów S3 jakim jest wzrost innowacyjności). Działalność Grup Roboczych ds. KIS, wywiady z przedsiębiorcami, spotkania grup focusowych tzw. Smart Paneli Smart Labs, ewaluacja projektu Monitoring KIS, ewaluacje i analizy tematyczne wykonywane przez PARP oraz Ministra wł. ds. gospodarki w ramach projektu Monitoring KIS</p>
1.1 Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	SO1 SO3 SO4	Tak	Kryterium 4	TAK	<p>Dokument Krajowa Inteligentna Specjalizacja- Ministerstwo Rozwoju i Technologii https://smart.gov.pl</p> <p>Regulamin naboru i prac Grup Roboczych ds. krajowej inteligentnej specjalizacji z dnia 14 lutego 2020r. - Ministerstwo Rozwoju i Technologii https://smart.gov.pl</p>	<p>Kryterium 4. Spełnione poprzez:</p> <p>1. Zapewnienie ciągłości prac Grup Roboczych ds. KIS z udziałem przedstawicieli przedsiębiorstw, jednostek naukowych, instytucji otoczenia biznesu, organizacji biznesu oraz organizacji pozarządowych, skutkująca zmianami na liście KIS</p>

acji						<p>Business Technology Roadmaps - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości https://smart.gov.pl</p> <p>Konkursy w ramach poddziałania 1.1.1. Szybka Ścieżka dla BTR- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju https://archiwum.ncbr.gov.pl/programy/fundusze-europejskie/poir/nabory-zakonczone/</p>	<p>będącymi efektem monitorowania np. łączeniem specjalizacji, zmianami ich opisu, analizą trendów, identyfikacją barier w realizacji inwestycji w określonych obszarach B+R, interpretowaniem wyników monitorowania</p> <p>2. Funkcjonowanie Grupy Konsultacyjnej ds. KIS skła dającej się z przedstawicieli administracji centralnej i samorządowej, zajmujących się inteligentnymi specjalizacjami na poziomie krajowym i regionalnym.</p> <p>3. Ciągła organizacja wywiadów z przedsiębiorcami i spotkań fokusowych (tzw. Smart Labs) z udziałem przedstawicieli przedsiębiorstw i jednostek naukowych, stanowiących element procesu przedsiębiorczego odkrywania (jak do tej pory 260 wywiadów w 21 obszarach tematycznych, 43 Smart Laby oraz 11 Business Technology Roadmaps)</p> <p>4. Uruchomienie tematycznych konkursów w ramach działania 1.1.1 „Szybka Ścieżka” w PO IR dla wybranych Business Technology Roadmaps.</p>
1.1 Dobre zarządzanie	EFR R	SO1 SO3 SO4	Tak	Kryterium 5	TAK	<p>Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie utworzenia Rady ds. Innowacyjności, Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie utworzenia Międzyresortowego Zespołu do spraw Innowacyjności i zarządzania zmieniające - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p>	<p>Kryterium 5. Spełnione poprzez:</p>

<p>krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji</p>					<p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20190000131</p> <p>Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw określających warunki prowadzenia działalności innowacyjnej - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20160001933</p> <p>Ustawa z dnia 9 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego działalności innowacyjnej - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170002201</p> <p>Program Ministra na lata 2019 – 2021 Przemysł 4.0 - ustanowiony na podstawie art. 21a ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 141, z późn. zm.) - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/przemysl-4-0</p> <p>Ustawa z dnia 18 marca 2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce - Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001668</p> <p>Ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190000534/T/D20190534L.pdf</p> <p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/informacje-o-strategii-na-rzecz-odpowiedzialnego-rozwoju</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie Rady Innowacyjności oraz Międzyresortowego Zespołu ds. Innowacyjności 2. Przyjęcie rozwiązań legislacyjnych sprzyjających podejmowaniu i prowadzeniu działalności innowacyjnej, m.in. ustawy o innowacyjności, Konstytucja dla Biznesu, Ulga podatkowa na prace B+R, Prosta Spółka Akcyjna, Mały ZUS, Ulga podatkowa IP Box, ustawa o Fundacji Platformy Przemysłu Przyszłości, zniesienie podwójnego opodatkowania funduszy VC. 3. Przyjęcie rozwiązań legislacyjnych umożliwiających reformę nauki - m.in. ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, utworzenie Sieci Badawczej Łukasiewicz (reforma instytutów badawczych). 4. Działania koordynacyjne, zmierzające do zapewnienia synergii polityk na poziomie krajowym i regionalnym w ramach Rady ds. Innowacyjności. 5. Funkcjonowanie kompleksowych instrumentów wspierania działalności B+R+I 6. Utworzenie systemu akredytacji instytucji otoczenia biznesu oraz wsparcie rozwoju klastrów.
---	--	--	--	--	---	---

					<p>Strategia Produktownosci 2030 (projekt) - Ministerstwo Rozwoju i Technologii https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/konsultacje-publiczne-projektu-strategii-produktywnosci-2031</p> <p>Krajowe Klastry Kluczowe – lista, konkurs na KKK - Ministerstwo Rozwoju i Technologii https://www.gov.pl/web/rozwoj/lista-kkk</p> <p>Kierunki rozwoju polityki klastrowej po 2020 r.- Ministerstwo Rozwoju i Technologii https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/krajowe-klastry-kluczowe</p> <p>Konkurs dot. rozwoju potencjalu koordynatorów KKK - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/rozwoj-potencjalu-koordynatorow-krajowych-klastrow-kluczowych#terminy</p> <p>Raport z badania akredytowanych ośrodków innowacji - Ministerstwo Rozwoju i Technologii https://www.smart.gov.pl/images/Raport-z-badania-akredytowanych-osrodkow-innowacji-na-zlecenie-MPIT.pdf</p> <p>Lista akredytowanych ośrodków innowacji - Ministerstwo Rozwoju i Technologii https://www.gov.pl/web/rozwoj/lista-osrodkow-innowacji</p> <p>Gotowość Ośrodków Innowacji do wspierania inteligentnej specjalizacji - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii/Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości https://smart.gov.pl</p>	<p>7. Istnienie wieloletniej strategii z ograniczoną liczbą priorytetów poprzedzoną analizą SWOT oraz analizą tendencji rozwojowych, odpowiadającej na wyzwania społecznej.</p> <p>8. Reforma Polskiej Akademii Nauk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czerwiec 2021 - Posiedzenie Komitetu Polityki Naukowej (dalej „KPN”) dotyczące tematu reformy PAN, • lipiec 2021 -I kwartał 2022 - Konsultacje ze środowiskiem naukowym i akademickim - Prace analityczne, • 30 września 2022 r. - Projekt ustawy zostanie przekazany do konsultacji społecznych, • II kwartał 2023 - Projekt zostanie złożony do Rządowego Centrum Legislacji. <p>9. Dokonanie ewaluacji systemu wsparcia powiązań nauki z biznesem w Polsce (w tym ocena funkcjonowania i opracowanie rekomendacji w zakresie funkcjonowania Centrów Transferu Technologii). Planowane dokonanie ewaluacji w ramach oceny śródkresowej FENG – 2024 r., z wykorzystaniem</p>
--	--	--	--	--	---	--

						<p>Dokument Krajowa Inteligentna Specjalizacja - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://smart.gov.pl</p>	<p>mechanizmu TSI.</p> <p>10. Przeprowadzenie oceny skuteczności przyjętych rozwiązań w zakresie ulg podatkowych na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych. Pierwszy etap prac związanych z ewaluacją przyjętych rozwiązań podatkowych w zakresie ulgi na B+R został ukończony w 2021 r. (raport na temat ulgi na B+R został opracowany przez Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Organizacji i Zarządzania w Przemśle ORGMASZ). Planowane jest przeprowadzenie kompleksowego badania skuteczności ulgi podatkowej na B+R w oparciu o dane pochodzące z administracji skarbowej, którego wyniki będą znane w 2024 r.</p>
1.1 Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	SO1 SO3 SO4	Tak	Kryterium 6	TAK	<p>Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości</p> <p>www.fppp.gov.pl, http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000229</p> <p>Mapa drogowa transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwój/gospodarka-o-obiegu-zamknietym</p> <p>Standaryzacja Hubów Innowacji Cyfrowych - Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwój/mpit-oglasza-konkurs-dla-hubow-innowacji-</p>	<p>Kryterium 6. Spełnione poprzez:</p> <p>1. Transformację w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (wdrożenie Mapy drogowej transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (Mapa drogowa GOZ), prace KIS ds. GOZ, działania w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta, Działania dot. śladu środowiskowego i ekoprojektowania,</p>

					<p>cyfrowych</p> <p>Narodowy Plan Szerokopasmowy - Kancelaria Premiera Rady Ministrów https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/narodowy-plan-szerokopasmowy--- zaktualizowany</p> <p>Polityka SI - Kancelaria Prezesa Rady Ministrów https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/konsultacje-spoeczne-projektu-polityki-rozwoju-sztucznej-inteligencji-w-polsce-na-lata-2019--2027</p> <p>Polityka danych - Kancelaria Premiera Rady Ministrów https://dane.gov.pl/</p> <p>Program Otwierania Danych Publicznych - Kancelaria Premiera Rady Ministrów https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/otwarte-dane-publiczne https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/program-otwierania-danych-na-lata-2021-2027--ruszaja-prekonsultacje-spoeczne</p> <p>Strategia Transformacji do Gospodarki Neutralnej Klimatycznie - Ministerstwo Rozwoju i Technologii (w opracowaniu)</p> <p>Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 – Ministerstwo Klimatu i Środowiska https://www.gov.pl/web/klimat/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu</p> <p>Mój prąd, Czyste powietrze - Ministerstwo Klimatu i Środowiska/Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej https://mojprad.gov.pl/, http://www.czystepowietrze.gov.pl/</p>	<p>Gospodarowanie surowcami).</p> <p>2. Transformację cyfrową i w kierunku przemysłu 4.0 (Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości - standaryzacja i integracja działań szkoleniowo-doradczych, Ulga podatkowa na robotyzację, Tworzenie Digital Innovation Hubs i proces standaryzacji usług przez nie świadczonych, 2.1.4 European Digital Innovation Hubs (EDIH), 2.1.5 Nowoczesne kadry dla przemysłu przyszłości – upskiling i re-skiling), Learning factories/Fabryki uczące, Polityka Sztucznej Inteligencji (SI), 2.1.9 Doktorat wdrożeniowy i Szkoła AI, Akademia Innowacyjnych Zastosowań Technologii Cyfrowych (AI Tech), Polityka danych, Program Otwierania Danych Publicznych, Narodowy Plan Szerokopasmowy).</p> <p>3. Transformację w kierunku gospodarki neutralnej klimatycznie (Strategia Transformacji do Gospodarki Neutralnej Klimatycznie, Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu, Program Czyste Powietrze, Program Mój Prąd, Plan Rozwoju Elektromobilności).</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>Plan Rozwoju Elektromobilności - Ministerstwo Aktywów Państwowych https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/elektromobilnosc-w-polsce Mapa drogowa GOZ - Ministerstwo Rozwoju i Technologii https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/rada-ministrow-przyjela-projekt-mapy-drogowej-goz</p>	
1.1 Dobre zarządza nie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	SO1 SO3 SO4	Tak	Kryterium 7	TAK	<p>Informacja o udziale polskich podmiotów m.in. w partnerstwach ponadnarodowych S3 oraz projektach międzynarodowych w ramach programu Horyzont 2020 - Komisja Europejska/Ministerstwo Rozwoju i Technologii/Krajowy Punkt Kontaktowy PR Horyzont 2020 https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/thematic-platforms, https://smart.gov.pl, https://www.kpk.gov.pl/analizy-i-statystyki Konkursy dla przedsiębiorstw uruchamiane w ramach poszczególnych programów w zakresie internacjonalizacji i współpracy międzynarodowej Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej https://www.interregeurope.eu/in-my-country/poland/ Krajowy Punkt Kontaktowy PR Horyzont 2020 https://www.kpk.gov.pl/h2020-i-inne-programy/horyzont-2020 Ministerstwo Spraw Zagranicznych https://www.visegradfund.org/ http://map.visegradfund.org/ Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/innovoucher https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/wsparcie-na-utworzenie-partnerstwa https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/Umi% C4%99dzynarodowienie% 20Krajowych%20Klastr% C3% B3w% 20Kluczowych</p>	<p>Kryterium 7. spełnione poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie współpracy międzyregionalnej i ponadnarodowej w obszarach inteligentnych specjalizacji - m.in. Partnerstwa S3 przy KE, Interreg, EIT, Horyzont 2020, Innovoucher, TravelGrants, projekty Grupy Wyszehradzkiej, TeamNet, bilateralne projekty akcelerycyjne. 2. Instrumenty wsparcia ukierunkowane na internacjonalizację polskich firm wspierające współpracę z partnerami zagranicznymi – m.in.: umiędzynarodowienie Krajowych Kłustrów Kluczowych, Brand, Go to Brand, Poland Prize, Polskie Mosty Technologiczne, Granty na Eurogranty 3. Planowane instrumenty wsparcia współpracy

						<p>https://www.parp.gov.pl/component/grants/grantss?category=5 Polska Agencja Inwestycji i Handlu</p> <p>https://www.paih.gov.pl/pmt Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>https://www.gov.pl/web/nauka/granty-na-granty-promocja-jakosci-iii Fundacja na rzecz Nauki Polskiej</p> <p>https://www.fnp.org.pl/oferta/team-net/</p>	<p>międzynarodowej w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027 - m.in. współpraca instytucjonalna w zakresie partnerstw międzynarodowych - wymiana wiedzy i dobrych praktyk, wsparcie tworzenia partnerstw międzynarodowych, wsparcie umiędzynarodowienia przedsiębiorstw.</p>
2.1 Ramy strategiczne polityki na rzecz wsparcia renowacji budynków w pod kątem efektywności energetycznej budynków w mieszkalnych i niemieszkalnych	EFR R	CP2 SO1	TAK	Kryterium 1	TAK	<p>Link do dokumentu: https://www.gov.pl/attachment/64841ec3-1e9c-49d9-85f7-2a58bead36b2.</p>	<p>Kryterium 1. Długoterminowa strategia renowacji budynków (DSRB) wyznacza cele pośrednie na lata 2030, 2040 i 2050, które zostały określone w scenariuszu rekomendowanym renowacji budynków, a także przedstawia analizę różnych wariantów realizacji renowacji: 1. scenariusz szybkiej i głębokiej termomodernizacji, 2. scenariusz termomodernizacji etapu powoj. 3. scenariusz rekomendowany (rozdział 9). Ponadto, zawiera szczegółowe zestawienie krajowych polityk oraz narzędzi finansowych wspierających renowację budynków, do których przedstawiono wykaz środków budżetowych (rozdział 5). Dodatkowo DSRB zawiera orientacyjną skalę wsparcia renowacji budynków (rozdział 9), oraz wskazuje mechanizmy ułatwiające inwestorem podejmowanie i przeprowadzanie renowacji</p>

							budynków (rozdział 8). DSRB za wiera wytyczne w zakresie dalszych działań dotyczących wsparcia renowacji budynków w Polsce. DSRB poza wypełnieniem wymogów wynikających z warunku 2.1, spełnia również wymagania nałożone art. 2a dyrektywy 2010/31/UE.
2.1 Ramy strategiczne polityki na rzecz wsparcia renowacji budynków w pod kątem efektywności energetycznej budynków w mieszkalnych i niemieszkalnych	EFR R	CP2 SO1	TAK	Kryterium 2	TAK	https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke	Kryterium 2. Kryterium dotyczące działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii na leży uznać za spełnione w oparciu o przekazany do Komisji Europejskiej w dniu 30 grudnia 2019 r. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. Ponadto, w dniu 16 czerwca 2021 r., za pośrednictwem Stałego Przedstawiciela RP przy UE, przekazano do Dyrekcji Generalnej ds. Energii (DG ENER) Komisji Europejskiej dokument pn. Informacja w sprawie metod i środków stosowanych w Polsce służących wdrożeniu art. 7, 7a i 7b dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej - zawierający opis szczegółowej metody funkcjonowania systemów zobowiązujących do

							efektywności energetycznej oraz alternatywnych środków z dziedziny polityki, o których mowa w art. 7a oraz 7b ww. dyrektywy. W wymienionych dokumentach za wartość informacyjną na temat działań podjętych i planowanych na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii, w tym m.in. łącznej kwoty wymaganych oszczędności w zakresie końcowego wykorzystania energii w terminie do 31 grudnia 2030r.
2.2 Zarządzenie w sektorze energii	EFR R	CP2 SO1,	TAK	Kryterium 1,2	TAK	https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke	<p>Kryterium 1 i 2. KPEiK za wiera działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: Bezpieczeństwa energetycznego, Wewnętrznego rynku energii, Efektywności energetycznej, Obniżenia emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.</p> <p>KPEiK wyznacza cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do 2005 r., • 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% możliwy do osiągnięcia dzięki dodatkowym

							<p>środkom unijnym, w tym na sprawiedliwą transformację), uwzględniając: 14% udziału OZE w transporcie i roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie.</p> <ul style="list-style-type: none"> wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007, redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej <p>Krajowe założenia i cele polskiej polityki energetyczno-klimatycznej szczegółowo opisane zostały w rozdziale drugim dokumentu, natomiast rozdział trzeci wskazuje polityki i środki mające służyć ich realizacji. Analizę skutków planowanych polityk i środków przedstawiono w Załączniku nr 2 do KPEiK.</p>
Skuteczne mechanizmy monitorowania rynku zamówień publicznych	EFR R	Warunek podstawowy	TAK	Warunek mający zastosowanie do wszystkich celów szczegółowych	TAK	<p>Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf</p>	<p>Kryterium 1. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.</p>

							<p>Kryterium 2. UZP posiada dostęp do wszystkich danych wymaganych w ramach warunkowości podstawowej (dane pochodzą z bazy TED prowadzonej przez KE oraz ze sprawozdań rocznych przedkładanych Prezesowi UZP przez zamawiających) z wyjątkiem danych dotyczących finalnej ceny po wykonaniu zamówienia. Zgodnie jednak z aktualnym brzmieniem warunku, dane dotyczące finalnej ceny są wymagane tylko, jeśli krajowe systemy przewidują/gromadzą takie informacje.</p> <p>Kryteria 3,4 i 5. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP. Ponadto UZP publikuje na swojej stronie roczne raporty z funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz okresowe Biuletyny Informacyjne. W przypadku</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							powstania w toku kontroli prowadzonej przez UZP podejrzenia, że w postępowaniu mogło dojść do z umowy przetargowej UZP przekazuje stosowną informację w tym zakresie do UOKiK. Pomiedzy UZP i UOKiK zostało także podpisane porozumienie zakładające współpracę obydwu instytucji, wymianę informacji i doświadczeń.
Narzędzia i zdolności umożliwiające skuteczne stosowanie zasad pomocy państwa	EFR R	Warunek podstawowy	TAK	Warunek mający zastosowanie do wszystkich celów szczegółowych	TAK	Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20041231291/U/D20041291Lj.pdf	<p>Kryterium 1. Zgodnie z art. 31b pkt 2) ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362) Prezes UOKiK ma obowiązek ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej informacji o decyzjach KE dotyczących zwrotu pomocy publicznej. Jednocześnie, zgodnie z art. 37 ust. 5 ustawy, podmioty udzielające pomocy mają obowiązek uzyskać od przedsiębiorców ubiegających się o pomoc publiczną informacje umożliwiające stwierdzenie, czy dany przedsiębiorca znajduje się w trudnej sytuacji na dzień udzielenia pomocy.</p> <p>Kryterium 2. Funkcję</p>

							<p>krajowego organu ds. pomocy państwa, odpowiedzialnego za skuteczne wdrażanie i stosowanie unijnych przepisów w zakresie pomocy publicznej, pełni Prezes UOKiK (a w zakresie pomocy publicznej w sektorze rolnym i rybołówstwa - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi). Zgodnie z ww. ustawą, Prezes UOKiK opiniuje projekty programów pomocowych i pomocy indywidualnej, w tym projekty finansowane w ramach środków strukturalnych, notyfikuje je KE, reprezentuje rząd polski w postępowaniu przed Komisją oraz monitoruje pomoc publiczną udzielaną przedsiębiorcom. Ustawa reguluje także obowiązki w zakresie monitorowania pomocy udzielanej polskim przedsiębiorcom, tj.: gromadzenia, przetwarzania oraz przekazywania informacji związanych z pomocą publiczną.</p>
Skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty praw podstawowych	EFR R	Warunek podstawowy	TAK	Warunek mający zastosowanie do wszystkich celów szczególnych	TAK	brak	<p>Kryterium 1. Jednolita procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika</p>

							<p>Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPP, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.</p> <p>Kryterium 2</p> <p>Procedura uwzględnia obowiązek IZ Programu w zakresie przygotowania rocznej zbiorczej informacji o wszystkich zgłoszeniach dotyczących niezgodności projektów z KPP oraz z skarg, w celu rozpatrzenia przez KM Programu. KM podejmuje decyzję o podjęciu właściwych działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków.</p>
Wdrażanie i stosowanie	EFR R	Warunek podstawowy	TAK	Warunek mający	TAK	Warunek spełniony jest poprzez przyjęcie Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjętej Uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r.	<p>Kryterium 1 i Kryterium 2</p> <p>Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-</p>

<p>ie Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych h zgodnie z decyzją Rady 2010/48/ WE</p>		<p>owy</p>		<p>zastosowanie do wszystkich celów szczegółowych</p>		<p>Link do dokumentu: https://dziennikustaw.gov.pl/MP/rok/2021/pozycja/218</p>	<p>2030 przyjęta uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. wypełnia wskazane kryteria poprzez ustanowienie ram całościowej polityki krajowej dla zapewnienia wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określenie konkretnych celów i działań do osiągnięcia w oznaczonym czasie - wyznaczenie wskaźników realizacji tych celów (mierników) i podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację w określonym czasie, - zapewnienie gromadzenia danych w zakresie dotyczącym realizacji celów i działań - ustanowienie mechanizmów monitoringu realizacji celów i działań, - zapewnienie wdrażania na poziomie opracowywania i wdrażania planów działań i programów polityki dostępności oraz zgodnego z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych ustawodawstwa i standardów, stosownie do uzgodnionych zapisów Strategii. <p>Kryterium 3</p>
---	--	------------	--	---	--	---	---

							<p>Opracowano procedurę dla programów finansowanych z 8 funduszy nakładającą na IZ Programu obowiązek przygotowania rocznej informacji o zgłoszeniach dot. niezgodności projektów z KPON oraz skarg, w celu rozpatrzenia przez KM Programu. KM decyduje o podjęciu działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków.</p> <p>Procedura obejmuje weryfikację zgodności z KPON zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i w trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPON zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRiA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik).</p> <p>Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia KPON, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

5. Instytucje programu

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. k); art. 71 i 84 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 13: Instytucje programu

Instytucje programu	Nazwa instytucji [500]	Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za kontakty [200]	E-mail [200]
Instytucja zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego,	Małgorzata Szczepańska, Dyrektor Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju	sekretariatdir@mfi.pr.gov.pl
Instytucja audytowa	Szef Krajowej Administracji Skarbowej.	Dominik Zalewski, Dyrektor Departamentu Audytu Środków Publicznych w Ministerstwie Finansów	sekretariat.das@mf.gov.pl
Podmiot otrzymujący płatności od Komisji	Minister właściwy do spraw finansów publicznych	Dorota Jaworska, Dyrektor Departamentu Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów	sekretariat.IP@mf.gov.pl
W stosownych przypadkach, podmiot lub podmioty otrzymujące płatności od Komisji w przypadku pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów			
Zadania w zakresie księgowania wydatków w przypadku gdy są powierzone podmiotowi innemu niż instytucja zarządzająca			

Podział kwot refundowanych z tytułu pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jeżeli wskazano więcej niż jeden podmiot otrzymujący płatności od Komisji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 13A: Część wartości procentowych określonych w art. 36 ust. 5 lit. b) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, która zostałaby refundowana podmiotom otrzymującym płatności od Komisji w przypadku pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (w punktach procentowych)

Podmiot 1	p.p.
Podmiot 2*	p.p.

* Liczba organów określonych przez państwo członkowskie.

6. Partnerstwo

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. h) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [10 000]

Przygotowanie Programu

Instytucją odpowiedzialną za przygotowanie Programu jest Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju (DIR) w ministerstwie obsługującym ministra ds. rozwoju regionalnego. Dyskusja nad zakresem wsparcia Programu odbyła się w możliwie najszerszym gronie interesariuszy.

W ramach prac nad przygotowaniem Programu przeprowadzono badanie oczekiwań polskich firm, co do zakresu projektowanych instrumentów wsparcia innowacyjności. W czteroetapowym procesie wypracowywania tych instrumentów i układania ich w spójny system, złożonym z części strategicznej, badawczej, kreatywnej i prototypowo-testowej, wykorzystano narzędzia myślenia projektowego, w tym metodę design thinking, uwzględniającą podejście do tworzenia nowych rozwiązań w oparciu o potrzeby użytkownika.

W badaniu uwzględniono firmy korzystające z wcześniejszego wsparcia z funduszy UE, jak i firmy będące potencjalnymi, nowymi wnioskodawcami, w celu zidentyfikowania i zaspokojenia ich rzeczywistych potrzeb w zakresie rozwoju innowacyjności.

Przeprowadzono badania z trzema grupami przedsiębiorstw: firmy które opracowują nowe produkty i usługi bez wsparcia z funduszy UE, firmy które bezskutecznie aplikowały o wsparcie oraz firmy, które wielokrotnie realizowały projekty B+R ze środków UE. Dodatkowo przygotowano meta-analizę wniosków z kilkuset badań i ewaluacji dotyczących instrumentów wspierania przedsiębiorców. Celem działań badawczych było dotarcie do źródeł problemów i wyzwań związanych z rozwojem firm w kontekście realizacji projektów innowacyjnych w Polsce. Kolejnym krokiem była seria kreatywnych warsztatów, podczas których szukano jak największej ilości pomysłów na rozwiązanie wskazanych wyzwań. W warsztatach udział wzięli przedsiębiorcy, przedstawiciele branży kreatywnej, eksperci ds. strategii biznesu oraz eksperci administracji. Na tej podstawie opracowano koncepcję logiki wsparcia całego programu.

Jednocześnie w ramach prac **Grupy ds. Celu Polityki 1** (Grupa ds. CP1,- której pracom przewodniczy DIR –jako IZ POIR) dyskutowane były zarówno: podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym w CP1, jak również dyskutowane były założenia Programu. Do końca lipca 2021 r. odbyło się 5 spotkań całej Grupy roboczej CP1 (10 czerwca 2019 r., 13 września 2019 r., 4 marca 2020 r., 23 października 2020 r., 16 marca 2021 r.) oraz

spotkania podgrup w ramach CPI (klastry, IOBy – 26.11.2019; internacjonalizacja - 11.12.2019).

Projekt Programu został roboczo skonsultowany z **właściwymi resortami** (w szczególności z Ministerstwem Rozwoju Pracy i Technologii, Ministerstwem Edukacji i Nauki) **oraz instytucjami pośredniczącymi** (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Bank Gospodarstwa Krajowego) i **instytucjami wdrażającymi** (Fundacja na rzecz Nauki Polskiej, **Ośrodek Przetwarzania Informacji**, Państwowy Instytut Badawczy.). W trakcie przygotowywania Programu, DIR współpracował także z **właściwymi departamentami w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej** (MFIPR) w tym min. z departamentem odpowiedzialnym za koordynację przygotowania innych dokumentów dotyczących polityki spójności, departamentem koordynującym przygotowanie regionalnych programów operacyjnych, departamentem koordynującym prace wdrażania funduszy UE, a także departamentami odpowiadającymi za przygotowanie pozostałych krajowych programów operacyjnych.

Projekt Programu został również poddany **konsultacjom społecznym** w terminie od 10 marca do 14 kwietnia 2021 r., w ramach których elektroniczna wersja Programu została udostępniona na stronie internetowej www.poir.gov.pl. Wszystkie uwagi, które zostały przesłane w trakcie konsultacji społecznych, zostały udokumentowane i zamieszczone na stronie internetowej: <https://www.poir.gov.pl/strony/o-programie/fe-dla-nowoczesnej-gospodarki/konsultacje-spoeczne-feng/> wraz z raportem z konsultacji społecznych. W dniu 21 kwietnia br. odbyło się wysłuchanie publiczne dotyczące projektu FENG, a w dniu 5 listopada br. odwrócone wysłuchanie publiczne. Ponadto prowadzone były prace z Programem zarówno z członkami Grupy ds. CPI jak i szerokim gronem partnerów społecznych m.in. Rady Dialogu Społecznego oraz Rady Działalności Pożytku Publicznego. Poza tym w okresie od 29 czerwca do 9 lipca 2021 r. przeprowadzone zostały konsultacje międzyresortowe Programu. W ramach tych konsultacji do projektu wpłynęło 70 uwag, z których większość została (w całości lub częściowo) uwzględniona. W wyniku analizy tych uwag w kolejnej wersji projektu FENG uwzględniono CP 2 i położono większy nacisk na kwestie realizacji polityki UE na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu. Od 10 września 2021 r. projekt programu był przedmiotem uzgodnień prowadzonych na komitetach Rady Ministrów (KSE, KRMC) oraz w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W trakcie tych uzgodnień m.in. doprecyzowano opis wsparcia przedsięwzięć zwiększających efektywność energetyczną przedsiębiorstw w zakresie wynikającym z konkluzji przeprowadzonych audytów energetycznych bądź wykazujących efektywność energetyczną na podstawie analizy opcji realizacji inwestycji. Ponadto uwzględniono współfinansowanie FENG tworzenia Centrów testów i eksperymentowania technologicznego Sztucznej Inteligencji wraz z działaniem uzupełniającym dot. wsparcia udziału podmiotów krajowych w konsorcjach tworzących europejskie centra doskonałości AI.

W terminie od 8 do 15 listopada 2021 r. projekt programu był przedmiotem prac Stałego Komitetu Rady Ministrów, na którym nie zgłoszono do niego uwag. Następnie projekt programu był rozpatrywany w trybie obiegowym przez Radę Ministrów. W terminie wskazanym na zgłaszanie ewentualnych uwag, tj. do 6 grudnia 2021 r., do projektu programu nie wpłynęły żadne uwagi, w związku z czym program został przyjęty przez Radę Ministrów.

Kluczową rolę we wdrażaniu Programu FENG będzie pełnił **Komitet Monitorujący**, którego funkcje określa art. 40 Rozporządzenia Ogólnego. W skład Komitetu wejdą przedstawiciele organizacji reprezentujących partnerów wymienionych w art. 8 Rozporządzenia Ogólnego. Ponadto,

określając skład Komitetu, IZ uwzględni skład Grupy roboczej ds. CPI oraz skład Komitetu monitorującego Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020.

IZ opracowała również „Strategię współpracy z partnerami w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027”. Celem dokumentu jest usystematyzowanie działań podejmowanych wspólnie z partnerami, w tym partnerami spoza administracji w zakresie przygotowania projektu programu FENG oraz nakreślenie zasad współpracy na dalszych etapach realizacji programu, tj. podczas jego wdrażania, monitorowania oraz podsumowania, wyciągania wniosków i ewaluacji. Dokument był konsultowany z partnerami wchodzącymi w skład Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa w MFiPR od 29.12.2021 r. do 18.01.2022 r. Zaprezentowano go także podczas posiedzenia ww. Podkomitetu w dniu 27.01.2022 r. Od 15.02 do 01.03.2022 r. trwały konsultacje dokumentu z członkami Komitetu monitorującego POIR 2014-2020. Dokument będzie podlegał przeglądowi po każdej decyzji zmieniającej Program.

Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Zgodnie z art. 46 ust. 1 Ustawy OOS¹ Program wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W celu oceny potencjalnych i rzeczywistych skutków realizacji Programu na środowisko sporządzona została „Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki”, która stanowiła jeden z elementów postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

17 czerwca 2020 r. projekt Programu został przesłany do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOŚ) i Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) w celu uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie.

W Prognozie przedstawiono opis potencjalnych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska, z którego wynika, że nie zidentyfikowano żadnych istotnych/znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji Programu, w tym w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów. Natomiast, w stosunku do zidentyfikowanych minimalnych możliwych do wystąpienia oddziaływań zaproponowano rekomendacje minimalizujące negatywne oddziaływania.

Istotną częścią Prognozy była analiza zgodności FENG z celami ochrony środowiska wyznaczonymi na szczeblu międzynarodowym i krajowym. Uwzględniając rolę FENG jako Programu wyznaczającego obszary interwencji oraz zasady finansowego wsparcia ze środków Unii Europejskiej założono, że jego wdrażanie powinno wzmacniać, a w wariantach minimalnym – nie powinno osłabiać celów ochrony środowiska. Przeprowadzona analiza odnosiła się w szczególności do celów zrównoważonego rozwoju, a także do celów sformułowanych w Europejskim Zielonym Ładzie, projekcie VIII Unijnego Programu na rzecz Ochrony Środowiska, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088 oraz w Polityce Ekologicznej Państwa 2030. Przeprowadzone oceny nie wykazały sprzeczności Programu z celami ochrony środowiska, a po przyjęciu zaproponowanych rekomendacji związanych z zasadą DNSH (z ang. Do No Significant Harm – nie czyni poważnej szkody) wdrażanie FENG może wzmocnić osiągnięcie celów ochrony środowiska.

Zgodnie z zaleceniem GDOŚ, w Prognozie skupiono się przede wszystkim na wskazaniu zaleceń odnośnie formułowania kryteriów wyboru projektów pozwalających na spełnienie wymogów

¹ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2021 poz. 247, ze zm.).

ochrony środowiska przy ich realizacji. Biorąc pod uwagę charakter oraz zakres potencjalnych oddziaływań zaproponowano system kryteriów ujęty w rozporządzeniu (UE) nr 2020/852.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 oraz art. 54 ust. 2 Ustawy OOŚ Projekt Programu wraz z Prognozą został poddany konsultacjom społecznym oraz uzgodnieniom z organami – GDOŚ i GIS. **Konsultacje społeczne** Prognozy wraz z projektem Programu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zostały przeprowadzone w terminie od 1.04.2021 r. do 30.04.2021 r., a więc w okresie co najmniej 21 dni przewidzianym w Ustawie OOŚ.

Zgodnie z art. 54 ust.1 Ustawy OOŚ, Program FENG oraz Prognoza zostały skonsultowane z organami, o których mowa w art. 57 i 58, tj. z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i z Głównym Inspektorem Sanitarnym.

W dniu 31 marca 2021 r. Minister Funduszy i Polityki Regionalnej przekazał do wymienionych organów pisma o zaopiniowanie projektu Programu FENG oraz Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu FENG.

GDOŚ zgłosił kilka uwag do Prognozy – wszystkie uwagi zostały uwzględnione, natomiast GIS nie zgłosił żadnych uwag do Prognozy.

W dniu 10 maja 2021 r. odbyła się konferencja podsumowująca przeprowadzone konsultacje społeczne, na której wykonawca Prognozy przedstawił najważniejsze ustalenia wynikające z Prognozy oraz ustosunkował się do uwag zgłoszonych przez organy środowiskowe.

Z przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz konsultacji z organami środowiskowymi tj. GDOŚ i GIS został sporządzony raport, który umieszczono na stronie internetowej <https://www.poir.gov.pl/2021-2027>.

W wyniku konsultacji międzyresortowych do Programu został dodany Priorytet 3 wpisujący się w CP2. Część instrumentów, które były pierwotnie przewidziane do realizacji w ramach CP1 została przeniesiona do nowego Priorytetu 3. Była to zmiana formalna, która nie miała wpływu na przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, gdyż wszystkie instrumenty zostały wcześniej poddane tej ocenie.

Ocena DNSH:

Ocena zgodności programu FENG z zasadą DNSH została przeprowadzona przez zewnętrznych ekspertów dla każdego typu działań określonych w każdym priorytecie i celu szczegółowym i odnosi się do każdego z 6 celów środowiskowych z rozporządzenia 2020/852. Ocena nie wykazała w programie instrumentów, które należy usunąć z uwagi na niezgodność z zasadą DNSH. Dla zidentyfikowanych potencjalnych zagrożeń dla środowiska, w ocenie DNSH zostały zaproponowane działania zaradcze mające na celu wyeliminowanie takich zagrożeń lub minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko. W FENG wprowadzono zapis, iż żaden projekt niespełniający zasady DNSH nie otrzyma wsparcia.

Zgodnie z wymogami wskazanymi w Nocie KE, pod każdym celem szczegółowym i Priorytetem wskazano informację o ocenie zgodności z DNSH. W FENG wprowadzono zdanie w brzmieniu: „wszystkie instrumenty w ramach celu szczegółowego zostały ocenione jako zgodne z zasadą DNSH na podstawie wytycznych technicznych dot. DNSH dla RRF.”

7. Komunikacja i widoczność

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. j) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [4 500]

Komunikacja o Programie to informowanie o jego ofercie, rezultatach i wpływie polityki spójności na rozwój kraju i Unii Europejskiej w zakresie:

- wspierania badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji,
- podnoszenia konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw,
- zwiększania dostępności, stopnia wykorzystania nowych technologii.

Szczególne miejsce w komunikacji mają działania podnoszące świadomość ogółu społeczeństwa o roli i wartości dodanej wsparcia UE w tym wartości określonych w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej oraz w pobudzaniu rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, kraju i UE, a także podnoszące dostrzeżenie i zrozumienie idei integracji europejskiej rozumianej jako przestrzeń do współpracy przy budowaniu przyszłości Europy.

Informowanie o Programie stanowi element krajowego systemu komunikacji marki Fundusze Europejskie, który podkreśla cele i znaczenie Unii Europejskiej. Działania komunikacyjne wiążą cele programu z głównymi celami polityki spójności, które są zgodne z celami UE. Komunikacja na temat Funduszy Europejskich wynika także z potrzeby zachowania transparentności wydatków z budżetu unijnego.

W komunikacji akcentowane będą wyraźnie strategie unijne, w które wpisują się projekty. Korzyści rozwojowe będą podkreślane nie tylko na poziomie krajowym, ale także w kontekście celów rozwojowych całej Unii i nawiązywać do wspólnotowego charakteru polityki spójności.

Działania komunikacyjne prowadzone są przez IZ, IP, IW oraz IK UP we współpracy z instytucjami europejskimi, krajowymi, regionalnymi, a także partnerami społeczno-gospodarczymi oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w obszary interwencji FE.

Szczegóły założeń przedstawionych w tym rozdziale znajdują się w strategii komunikacji, która doprecyzowuje unikalny wkład programu w komunikację o Funduszach Europejskich polegający na budowaniu świadomości nowych form wsparcia dostępnych w FENG w kontekście nowych szans, możliwości realizacji działalności innowacyjnej w przedsiębiorstwie oraz aktywizuje przedsiębiorców w sieganiu po środki UE.

Cele:

- 1) informowanie i zachęta do skorzystania ze środków dostępnych w ramach Programu – szczególnie zakres: potencjalni beneficjenci instrumentów finansowych – oferujących dostęp do finansowania zwrotnego (instrumenty kapitałowe, gwarancje).
- 2) zapewnienie wysokiej świadomości opinii publicznej o działaniach i efektach programu, w tym pokazanie pozytywnego wpływu wsparcia z Unii Europejskiej w obszarze innowacji, technologii, rozwoju kompetencji B+R+I, rozwoju przedsiębiorstw, podnoszenia jakości życia obywateli, rozwoju kraju i gospodarki realizowanych przy pomocy Funduszy Europejskich i roli UE,
- 3) wspieranie beneficjentów w realizacji projektów.

Działania prowadzone są wyłącznie w obszarze Funduszy Europejskich w zakresie ww. celów, z wyłączeniem działań mających inny cel np.: promowania instytucji lub osób oraz działań o charakterze politycznym.

Grupy docelowe:

- potencjalni beneficjenci, realizowane cele komunikacji: 1,2
 - beneficjenci, realizowane cele komunikacji: 1, 2, 3
mikro, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa:

Obie te grupy obejmują czempiony (przedsiębiorstwa zaawansowane w działalność B+R+I oraz radzące sobie z pozyskiwaniem środków),

- przedsiębiorcy realizujący B+R+I w małej i średniej skali,
- przedsiębiorcy bez doświadczenia w B+R+I i pozyskiwania FE (debiutanci) oraz ci, którzy nie otrzymali środków – grupa szczególna.

Ponadto grupami docelowymi są:

- organizacje badawcze, realizowane cele komunikacji 1,2, 3
- start-upy realizowane cele komunikacji 1,2, 3;
- instytucje otoczenia biznesu i klastry realizowane cele komunikacji 1,2, 3;
- ogół społeczeństwa realizowane cele komunikacji 2

Kanały komunikacji:

Główny kanał: Internet jako medium informacyjne najczęściej wybierane przez przedsiębiorców, a także:

- komunikacja naborowa za pomocą ogłoszeń publikowanych na stronach IP, w wyszukiwarce dotacji i na stronie Programu oraz w mediach społecznościowych IK UP oraz IP;

- kontynuacja i rozwijanie skierowanego do potencjalnych beneficjentów systemu wsparcia edukacyjno-informacyjnego opartego na bezpośrednim kontakcie potencjalnego beneficjenta (szczególnie tego z grupy najbardziej wymagająca) z ekspertem lub konsultantem;

- informacja o efektach za pomocą mediów szerokiego zasięgu – telewizja, radio, prasa, Internet – idea placement, content marketing, media społecznościowe,

- eventy, wydarzenia informacyjne, w tym projekty o dużym potencjale, o wysokiej wartości dofinansowania,

- portal Funduszy Europejskich – wspólna platforma internetowa dla wszystkich programów oraz sieć PIFE

W komunikacji wykorzystany będzie potencjał komunikacyjny beneficjentów także jako ambasadorów marki FE. W celu ich wsparcia opracowano m.in. przewodnik i wzory grafik do pobrania. Klauzule o obowiązkach beneficjenta ad. promocji, będą częścią umów (załącznikiem) o dofinansowanie.

Uwzględniamy w komunikacji poszczególne etapy realizacji projektów i ich efekty rozłożone w czasie. Komunikacja będzie odbywać się nie tylko w odniesieniu do pojedynczych projektów, ale również do całych grup pomocowych – wiązek projektów. Szczególnie będziemy zwracać uwagę na projekty o znaczeniu strategicznym. Dla tych projektów przewidziano specjalne działania promocyjne, które są określone szczegółowo w podręczniku dla beneficjentów.

Wymiar europejski komunikacji zostanie zapewniony poprzez m.in. zaproszenia przedstawicieli KE na inauguracje/otwarcie/zakończenie projektów, uwzględnienie wystąpienia KE w scenariuszu wydarzeń związanych z projektem, włączenie cytatu z KE do informacji prasowej/informacji na stronę itd. Współpraca obejmuje również konsultacje z Komisją Europejską ewentualnych zmian w strategii komunikacji Programu FENG.

Dla utrzymania wysokiego poziomu świadomości i akceptacji społeczeństwa w zakresie realizacji i osiągnięć polityki spójności oraz roli i znaczenia wsparcia Unii Europejskiej w realizacji wspólnych celów i priorytetów rozwojowych kraju i UE, w tym korzyści

niematerialnych i wartości, prowadzone będą rzetelne działania informacyjno-promocyjne skierowane do ogółu społeczeństwa. Niezbędne w tych działaniach jest uwzględnienie komunikacji wizualnej adekwatnej i proporcjonalnej do wielkości wsparcia pochodzącego z FE.

Budżet

Szacunkowy budżet na działania komunikacyjne IZ, IP wynosi ok 7 mln euro, w tym wkład UE stanowi ok 5,8 mln euro.

2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Suma
100 tyś euro	1 160 mln euro	1 160 mln euro	1 160 mln euro	1 160 mln euro	1 160 mln euro	500 tyś euro	500 tyś euro	100 tyś euro	7 mln euro

Monitoring i ocena

Działania komunikacyjne o szerokim zasięgu podlegają stałej i każdorazowej ocenie i monitoringowi pod kątem ich jakości, trafności w realizacji celów komunikacyjnych i skuteczności w dotarciu do grup docelowych Służą temu m.in. bieżące badania ankietowe, badania jakościowe (FGI, IDI, analizy eksperckie), analizy użyteczności.

Ocena strategiczna obejmuje systematyczne monitorowanie osiągnięcia założonych celów i wskaźników strategii komunikacji (w odstępie 1-3 miesięcy). Dodatkowo realizowane jest regularne badanie społeczeństwa polskiego pod kątem oceny wiedzy i świadomości oraz rozpoznawalności FE i dostarczenia użytecznych rekomendacji dla prowadzonych działań.

Monitoringowi i ocenie podlega szereg wskaźników w tym m.in.:

Lp.	Wskaźnik	Wartość bazowa (2021 r.)	Wartość docelowa (2030 r.)
1	Odsetek respondentów dostrzegających wpływ Funduszy Europejskich na rozwój Polski	84%	86%
2	Znajomość celów, obszarów lub działań, na które przeznaczane są FE w Polsce	28%	32%
3	Odsetek mieszkańców Polski uważających, że osobiście korzystają z Funduszy	58%	65%

8. Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Podstawa prawna: art. 94 i 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach programu planowane jest rozliczanie projektów na podstawie metod uproszczonych tj. z zastosowaniem stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych oraz stawek ryczałtowych określonych w art. 53-56 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. Metody uproszczone będą stosowane w rozliczeniach pomiędzy beneficjentem, a instytucją zawierającą umowę.

Na obecnym etapie przygotowania programu nie planuje się zastosowania rozliczeń na podst. art. 94 i 95 ww. rozporządzenia. Jednocześnie IZ nie wyklucza zastosowania w przyszłości metod uproszczonych określonych przez KE (art. 94 ust. 4) na poziomie unijnym na podstawie aktu delegowanego przyjętego zgodnie z art. 114.

Tabela 14: Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Planowane stosowanie art. 94 i 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	TAK	NIE
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał refundację wkładu Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe w ramach priorytetu zgodnie z art. 94 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (jeżeli tak, proszę wypełnić aneks 1)	☐	X
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał refundację wkładu Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami zgodnie z art. 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (jeżeli tak, proszę wypełnić aneks 2)	☐	X

Aneks 1

Wkład Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do przeanalizowania przez Komisję (art. 94 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)

Data złożenia propozycji	

Niniejszy aneks nie jest wymagany w przypadku stosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów na poziomie Unii (SCO) ustanowionych w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 94 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj SCO (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) SCO
					Kod ¹	Opis	Kod ²	Opis			

¹ Oznacza kod dla wymiaru „Zakres interwencji” w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA.
² Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie.

B. Szczegółowe informacje według rodzaj operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Czy instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia poniższych kosztów uproszczonych?

Jeśli tak, proszę podać nazwę firmy zewnętrznej: Tak/Nie – nazwa firmy zewnętrznej

1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram wdrażania ¹	
2. Cel(e) szczegółowy(-e)	
3. Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów ²	
4. Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	
5. Standardowa stawka jednostkowa, kwota ryczałtowa lub stawka ryczałtowa	
6. Kwota na każdą jednostkę miary lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) SCO	

¹ Przewidywana data rozpoczęcia wyboru operacji i przewidywana data ich ukończenia (zob. art. 63 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów).

² W przypadku operacji, w ramach których stosowanych jest kilka uproszczonych metod rozliczania kosztów, obejmujących różne kategorie kosztów, różne projekty lub kolejne etapy operacji, pola 3–11 należy wypełnić dla każdego wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów.

7. Kategorie kosztów objęte stawkami jednostkowymi, kwotami ryczałtowymi lub stawkami ryczałtowymi	
8. Czy wymienione kategorie kosztów pokrywają wszystkie wydatki kwalifikowalne w ramach danej operacji? (T/N)	
9. Metoda korekt(y) ¹	
10. Weryfikacja osiągnięcia jednostek – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki – należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie weryfikacji zarządczych i przez kogo – należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów	
11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące ² oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)	

¹ W stosownych przypadkach należy wskazać częstotliwość i termin korekty oraz wyraźne odniesienie do konkretnego wskaźnika (w tym, w stosownych przypadkach, link do strony internetowej, na której opublikowano ten wskaźnik).

² Czy istnieją jakiegokolwiek potencjalne negatywne skutki dla jakości wspieranych operacji, a jeśli tak, to jakie środki (np. zapewnienie jakości) zostaną podjęte w celu ograniczenia tego ryzyka?

12. Łączna kwota (krajowa i unijna) oczekiwanej na tej podstawie refundacji od Komisji	
--	--

C. Obliczanie standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych

1. Źródło danych wykorzystanych do obliczenia standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zgromadził i zapisał dane, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja itd.):

--

2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia na podstawie art. 94 ust. 2 są właściwe dla danego rodzaju operacji:

--

3. Proszę określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości danych. W stosownych przypadkach należy zastosować dane statystyczne i poziomy odniesienia oraz przedstawić je – na wniosek – w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję.

--

4. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych:

--

5. Ocena przez instytucję(-e) audytową(-e) metody obliczania i kwot oraz rozwiązań mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób gromadzenia i przechowywania:

--

Wkład Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do przeanalizowania przez Komisję
(art. 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)

Data złożenia propozycji	

Niniejszy aneks nie jest wymagany w przypadku stosowania kwot finansowania niepowiązanego z kosztami na poziomie Unii ustanowionych w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 95 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Kwota objęta finansowaniem niepowiązanym z kosztami	Rodzaj(e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Warunki, które należy spełnić/ rezultaty, które należy osiągnąć, by uruchomić refundację przez Komisję	Wskaźnik		Jednostka miary warunków, które należy spełnić/ rezultatów, które należy osiągnąć, uruchamiających refundację przez Komisję	Przewidywany rodzaj metody stosowanej do refundacji kosztów beneficjentowi lub beneficjentom
					Kod ¹	Opis		Kod ²	Opis		

¹ Oznacza kod dla wymiaru „Zakres interwencji” w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA.

² Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie.

B. Szczegółowe informacje w podziale na rodzaj operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

1. Opis rodzaju operacji			
2. Cel(e) szczegółowy(e)			
3. Warunki, które należy spełnić, lub rezultaty, które należy osiągnąć			
4. Termin przewidziany na spełnienie warunków lub osiągnięcie rezultatów			
5. Definicja wskaźnika			
6. Jednostka miary warunków, które należy spełnić / rezultatów, które należy osiągnąć, by uruchomić refundację przez Komisję			
7. Zakładane wyniki pośrednie (o ile mają zastosowanie) uruchamiające refundację kosztów przez Komisję wraz z harmonogramem refundacji	Zakładane wyniki pośrednie	Przewidywana data	Kwoty (w EUR)
8. Łączna kwota (w tym finansowanie unijne i krajowe)			
9. Metoda(-y) korekty			

<p>10. Weryfikacja osiągnięcia rezultatu lub spełnienia warunku (oraz, w stosownych przypadkach, zakładanych wyników pośrednich)</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y) / system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto rezultat lub spełniono warunek (oraz, w stosownych przypadkach, zakładane wyniki pośrednie)</p> <p>– należy opisać, w jaki sposób będą przeprowadzane weryfikacje zarządcze (w tym na miejscu) i przez kogo.</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	
<p>11. Wykorzystanie dotacji w formie finansowania niepowiązanego z kosztami</p> <p>Czy dotacja udzielona beneficjentom przez państwo członkowskie ma formę finansowania niepowiązanego z kosztami? [T/N]</p>	
<p>12. Rozwiązania służące zapewnieniu ścieżki audytu</p> <p>Proszę wymienić instytucję lub instytucje odpowiedzialne za te rozwiązania.</p>	

Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem
(art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)

Pole tekstowe [2 000]

Lista planowanych operacji o znaczeniu strategicznym planowanych do realizacji w FENG:

- **projekty IPCEI** - projekty stanowiące przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania, o których mowa w art. 107 ust. 3 lit. b Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dla których Komisja Europejska wydała pozytywną decyzję dopuszczającą udzielenie pomocy, tj. obejmuje te same zadania, zasoby i przewiduje ten sam cel, co projekt IPCEI. W ramach FENG zapewnione będzie wsparcie na rzecz projektów IPCEI planowanych do realizacji na terytorium Polski. Zakres tematyczny projektów IPCEI wspieranych ze środków FENG będzie wynikiem uzgodnień podejmowanych na poziomie UE. W szczególności zostaną podjęte następujące sposoby wsparcia polskich wnioskodawców zainteresowanych realizacją projektów IPCEI:

- 1) zapewnienie terminowych, pełnych i precyzyjnych informacji o IPCEI oraz możliwościach, jakie stwarza udział w tej inicjatywie;
- 2) promocja networkingu wśród polskich firm i ich zagranicznych uczestników;
- 3) dostarczanie pełnych i aktualnych informacji o statusie wnioskodawcy, który aplikuje o udział w IPCEI;
- 4) analiza przyczyn nieskutecznego aplikowania o udział w IPCEI (post-mortem analysis).

- **projekt Inno_LAB** - w ramach którego możliwe jest testowanie i wdrażanie w skali pilotażowej nowych instrumentów wsparcia oraz prowadzenie działań animacyjnych dla uczestników Narodowego Systemu Innowacji (kontynuacja projektu POIR),

- **programy lub przedsięwzięcia badawcze ukierunkowane na rozwiązywanie konkretnych problemów** i potrzeb o znaczeniu gospodarczym (w szczególności związanych z Europejskim Zielonym Ładem), realizowane z **wykorzystaniem** innowacyjnych zamówień publicznych – trybu partnerstwa innowacyjnego oraz /zamówień przedkomercyjnych oraz konkursy otwarte dla innowatorów (wielkie wyzwania),

- **projekt** obejmujący wzmocnienie potencjału podmiotów prowadzących działalność w zakresie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych (**uczelnianych centrów transferu technologii** - CTT, spółek celowych),

- **projekt** obejmujący wyszukiwanie i selekcję **rozwiązań technologicznych o wysokim potencjale w zakresie komercjalizacji** (w tym powstałych na uczelniach) oraz objęcie wybranych projektów specjalistycznym wsparciem: od etapu inkubacji, założenia i rozwoju spółki technologicznej, do etapu uzyskania przez nią inwestora kapitałowego,

- **instrumenty kapitałowe** oraz **instrumenty gwarancyjne** zapewniające przedsiębiorcom finansowanie o charakterze zwrotnym (z możliwym uzupełnieniem finansowania w formie dotacji).

Wszystkie wymienione wyżej projekty są planowane do realizacji w latach 2022-29. Szczegółowe harmonogramy zostaną określone we wnioskach o dofinansowanie.

Plan działania w ramach EFMRA na rzecz poszczególnych regionów najbardziej oddalonych

Uwaga: należy powielić dla każdego regionu najbardziej oddalonego.

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do przeanalizowania przez Komisję

Nazwa regionu najbardziej oddalonego	
--------------------------------------	--

- A. Opis strategii zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa oraz rozwoju zrównoważonej niebieskiej gospodarki

Pole tekstowe [30 000]

B. Opis planowanych głównych działań i odpowiadające im środki finansowe

Opis głównych działań	Kwota alokowana w ramach EFMRA (w EUR)
Wsparcie strukturalne dla sektora rybołówstwa i akwakultury w ramach EFMRA Pole tekstowe [10 000]	
Rekompensata z tytułu kosztów dodatkowych na mocy art. [21] rozporządzenia EFMRA Pole tekstowe [10 000]	
Inne inwestycje w zrównoważoną niebieską gospodarkę niezbędne do zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów przybrzeżnych Pole tekstowe [10 000]	
OGÓŁEM	

C. Opis synergii z innymi źródłami unijnego finansowania

Pole tekstowe [10 000]

D. Dodatkowe finansowanie w celu realizacji rekompensaty za dodatkowe koszty (pomoc państwa)

Należy przedstawić informacje w odniesieniu do każdego przewidywanego programu/każdej przewidywanej pomocy *ad hoc*

Region	Nazwa regionu(-ów) (NUTS) ¹	...
		...
		...
Instytucja przyznająca pomoc	Nazwa	...
	Adres pocztowy	...
	Adres internetowy	...
Nazwa środka pomocy	...	
Krajowa podstawa prawna (odesłanie do właściwego promulgatora krajowego)	...	
	...	
	...	
Adres internetowy pełnego tekstu środka pomocy	...	

¹ NUTS – nomenklatura jednostek terytorialnych do celów statystycznych. Zazwyczaj region określa się na poziomie 2. Rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. L 154 z 21.6.2003, s. 1) zmienione rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2066 zmieniającym załączniki do rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (NUTS) (Dz.U. L 322 z 29.11.2016, s. 1).

Rodzaj środka pomocy	☐ Program pomocy	
	☐ Pomoc <i>ad hoc</i>	Nazwa beneficjenta i grupy ¹ , do której należy
Zmiana istniejącego programu pomocy lub pomocy <i>ad hoc</i>		Oznaczenie środka pomocy nadawane przez Komisję
	☐ Przedłużenie
	☐ Zmiana
Czas trwania ²	☐ Program pomocy	dd/mm/rrrr do dd/mm/rrrr
Data przyznania pomocy ³	☐ Pomoc <i>ad hoc</i>	dd/mm/rrrr

¹ W rozumieniu reguł konkurencji określonych w Traktacie oraz do celów niniejszej sekcji przedsiębiorstwem jest każda jednostka wykonująca działalność gospodarczą niezależnie od jej formy prawnej i sposobu finansowania (patrz. decyzja Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-222/04 Ministero dell'Economia e delle Finanze v Cassa di Risparmio di Firenze SpA et al. [2006] ECR I-289). Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że podmioty kontrolowane (z mocy prawa lub faktycznie) przez ten sam podmiot należy uznać za jedno przedsiębiorstwo. (sprawa C-382/99 Netherlands v Commission [2002] ECR I-5163).

² Okres, w którym instytucja przyznająca pomoc może się zobowiązać do przyznania pomocy.

³ „Data przyznania pomocy” oznacza dzień, w którym beneficjent nabył prawo do otrzymania pomocy zgodnie z mającym zastosowanie krajowym systemem prawnym.

Stosowny(-e) sektor(y) gospodarki	☐ Wszystkie sektory gospodarki kwalifikujące się do otrzymania pomocy	
	☐ Pomoc ograniczona do pewnych sektorów: należy wskazać sektor NACE na poziomie grupy ¹
Rodzaj beneficjenta	☐ MŚP	
	☐ Duże przedsiębiorstwa	
Budżet	Łączna roczna kwota budżetu planowanego w ramach programu pomocy ²	Waluta krajowa ... (pełne kwoty) ...
	Całkowita kwota pomocy ad hoc przyznanej przedsiębiorstwu ³	Waluta krajowa ... (pełne kwoty) ...
	☐ Przeznaczony na gwarancje ⁴	Waluta krajowa ... (pełne kwoty) ...

¹ NACE Rev. 2 – statystyczna klasyfikacja działalności gospodarczej w Unii Europejskiej. Sektor określa się zwykle na poziomie grupy.

² W przypadku programu pomocy należy wskazać całkowitą roczną kwotę budżetu planowanego w ramach programu lub szacowaną roczną stratę podatkową w odniesieniu do wszystkich instrumentów pomocy objętych programem.

³ W przypadku przyznania pomocy *ad hoc* należy wskazać całkowitą kwotę pomocy lub stratę podatkową.

⁴ W przypadku gwarancji należy wskazać (maksymalną) kwotę gwarantowanych pożyczek.

Instrument pomocy	☐ Dotacja/ dotacja na spłatę odsetek
	☐ Pożyczka / zaliczki zwrotne
	☐ Gwarancja (w stosownych przypadkach z odesłaniem do decyzji Komisji ¹)
	☐ Korzyść podatkowa lub zwolnienie podatkowe
	☐ Zapewnienie finansowania ryzyka
	☐ Inny (należy sprecyzować) ...
Uzasadnienie	<p>Należy wskazać, dlaczego ustanowiono program pomocy państwa lub przyznano pomoc <i>ad hoc</i> zamiast pomocy w ramach (EFMRA):</p> ☐ środek nieobjęty programem krajowym ☐ priorytetyzacja w alokacji środków finansowych w ramach programu krajowego ☐ finansowanie w ramach EFMRA nie jest już dostępne ☐ inne powody (należy określić)

¹ W stosownych przypadkach z odesłaniem do decyzji Komisji zatwierdzającej metodę obliczania ekwiwalentu dotacji brutto.